

Magne Bråthen og Ørnulf Landfald

**Evaluering av ordinære
arbeidsmarkedstiltak 1999**
Dokumentasjon og analyse av
effekter på kort og lang sikt

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the different research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, november 1999
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-4737-3
ISSN 0806-2056

Emnegruppe

06.90 Metoder, modeller, dokumentasjon

Emneord

Arbeidsledige
Arbeidsmarkedstiltak
Evaluering

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpige tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r

Sammendrag

Magne Bråthen og Ørnulf Landfald

Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1999

Dokumentasjon og analyse av effekter på kort og lang sikt

Rapporter 1999/31 • Statistisk sentralbyrå 1999

I denne rapporten presenteres resultatene fra to registerbaserte evalueringer av ordinære arbeidsmarkedstiltak.

Utvalget i den første av effektevalueringene består av personer som avsluttet et ordinært arbeidsmarkedstiltak i løpet av april 1998. En sammenlikningsgruppe av personer registrert som helt arbeidsledige på samme tidspunkt, er også med i undersøkelsen. Evalueringstidspunktet er satt til midten av november 1998. Denne analysen er en oppfølging av tilsvarende analyser utført i 1997 (Rapporter 97/15) og 1998 (Rapporter 98/14).

Datamaterialet er basert på koblede data fra forskjellige administrative registre. Utvalget er trukket fra Arbeidsdirektoratets SOFA-søker-register over registrerte arbeidsledige og deltakere på tiltak, og består av totalt 53 721 personer. 4 178 av disse utgjør tiltaksgruppen og 49 543 sammenlikningsgruppen.

På evalueringstidspunktet er 45 prosent av deltakerne i jobb, sammenliknet med 30 prosent av de ledige. I den økonometriske analysen er det estimert jobbsannsynligheter for de to gruppene. Resultatene for de seks hovedtypene av tiltak viser at deltakelse på offentlige sysselsettingstiltak, AMO-kurs, lærling i statlige etater, lønnstilskudd, og på jobbklubb har signifikant positiv effekt på sannsynligheten for å komme i jobb et halvt år etter avsluttet tiltak. For deltakere på praksisplasser med fadderordning får vi imidlertid ikke signifikante resultater.

En tilsvarende analyse er utført med et utvalg bestående av personer som avsluttet et ordinært arbeidsmarkedstiltak i april 1996. Evalueringstidspunktet er også her november 1998, det vil si 30 måneder etter avsluttet tiltak. Utvalget består av 8 802 tiltaksdeltakere hvorav 60 prosent er i jobb to og et halvt år etter avsluttet tiltak, og 80 154 ledige hvorav 46 prosent er i jobb på samme tidspunkt.

Ved hjelp av estimatene fra den økonometriske analysen, finner vi at deltakere på alle hovedtypene av tiltak har høyere jobbsannsynlighet enn sammenlikningsgruppen. Differansen er imidlertid blitt redusert sammenliknet med tilsvarende resultater beregnet seks måneder etter avsluttet tiltak.

Emneord: Arbeidsledige, arbeidsmarkedstiltak, evaluering.

Prosjektstøtte: Arbeidet er utført som et oppdrag for Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Innhold

Tabellregister.....	6
1. Innledning.....	9
2. Bakgrunn.....	10
2.1. Bakgrunn for undersøkelsen	10
2.2. Målsettingen med undersøkelsen	10
3. Effektevaluering av arbeidsmarkedstiltak	12
3.1. Effektevalueringer og seleksjonsproblemer	12
3.2. Andre effektevalueringer av arbeidsmarkedstiltak	12
4. Beskrivelse av opplegget	15
4.1. Avgrensning av populasjon og utvalg	15
4.2. Variabeldefinisjoner	15
4.3. Inndeling i arbeidsmarkedstiltak.....	19
5. Beskrivende statistikk, utvalg 1998.....	21
5.1. Individuelle kjennetegn for tiltaksdeltakere og ledige, utvalg 1998	21
5.2. Inndeling etter ulike tiltak, utvalg 1998.....	25
5.3. Arbeidsmarkedssituasjonen i november 1998, utvalg 1998.....	28
5.4. Oppsummering av beskrivende statistikk, utvalg 1998.....	29
6. Analyse, utvalg april 1998 – effekt seks måneder etter tiltak	31
6.1. Modell med enkel tiltaksspesifisering, seks måneder etter tiltak	31
6.2. Effekter av de forskjellige tiltakene, seks måneder etter tiltak	34
6.3. Samspillsledd: Effekter for forskjellige grupper, seks måneder etter tiltak.....	36
7. Beskrivende statistikk, utvalg april 1996.....	37
7.1. Individuelle kjennetegn for tiltaksdeltakere og ledige, utvalg 1996	37
7.2. Inndeling etter ulike tiltak, utvalg 1996.....	40
7.3. Resultatperioden.....	42
7.4. Arbeidsmarkedsstatus i november 1998, utvalg 1996.....	42
7.5. Oppsummering av beskrivende statistikk, utvalg 1996.....	43
8. Analyse, utvalg april 1996 – effekt 30 måneder etter tiltak.....	44
8.1. Modell med enkel tiltaksspesifisering, 30 måneder etter tiltak	44
8.2. Effekter av de forskjellige tiltakene, 30 måneder etter tiltak	45
8.3. Samspillsledd: Effekter for forskjellige grupper, 30 måneder etter tiltak	45
9. Oppsummering.....	47
9.1. Effektevaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak, seks måneder etter avsluttet tiltak	47
9.2. Effektevaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak, 30 måneder etter avsluttet tiltak	48
Referanser.....	49
Vedlegg A.....	51
Tidligere utgitt på emneområdet	58
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter	59

Tabellregister

5. Beskrivende statistikk, utvalg 1998

5.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter kjønn og alder. Absolutte tall og prosent	21
5.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter forskjellige demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent ..	22
5.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter yrke. Absolutte tall og prosent	22
5.4. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter fylke. Absolutte tall og prosent.....	23
5.5. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter antall måneder ledig i 12 måneders bakgrunnsperiode. Absolutte tall og prosent	23
5.6. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter antall måneder på ordinære arbeidsmarkedstiltak i 12 måneders bakgrunnsperiode. Absolutte tall og prosent.....	24
5.7. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter sammenlagt antall måneder som arbeidssøker (helt eller delvis ledig eller på arbeidsmarkedstiltak) i 12 måneders bakgrunnsperiode. Absolutte tall og prosent	24
5.8. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter gjennomsnittlig antall måneder som arbeidssøker i bakgrunnsperioden og etter alder	24
5.9. Tiltaksdeltakere i april 1998, etter kjønn, undergrupper av tiltak og målgrupper. Absolutte tall og prosent	25
5.10. Tiltaksdeltakere i april 1998, etter tiltakstype, ulike demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn ...	27
5.11. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998 registrert som arbeidstaker i november 1998, etter om de samtidig er registrert i SOFA-søker-registeret november 1998. Nivå.....	28
5.12. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1997, etter konsistensbehandlet status i november 1998 og status i registrene i november 1998. Absolutte tall	29
5.13. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter konsistensbehandlet status i november 1998. Absolutte tall og prosent.	29

6. Analyse, utvalg april 1998 – effekt seks måneder etter tiltak

6.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak. Suksess: jobb. Log estimater. Modellene 1-3	32
6.2. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell 3	33
6.3. Relative endringer i jobbsannsynligheten fra 1997 til 1998, etter modell 3	34
6.4. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modellene 4, 5 og 6	35
6.5. Forskjeller i jobbsannsynlighet mellom tiltaksdeltakere på ulike tiltak og referanseperson i 1996, 1997 og 1998	36
6.6. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell med samspillsledd (modell 7).....	36

7. Beskrivende statistikk, utvalg april 1996

7.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter kjønn og alder. Absolutte tall og prosent	37
7.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter forskjellige demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent.....	38
7.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter yrkesgrupper. Absolutte tall og prosent.....	38
7.4. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter fylke. Absolutte tall og prosent.....	39
7.5. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter gjennomsnittlig antall måneder som helt ledig, deltaker på ordinære arbeidsmarkedstiltak eller arbeidssøker i bakgrunnsperioden og alder	40
7.6. Tiltaksdeltakere i april 1996, etter tiltakstype, ulike demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn ...	41
7.7. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter gjennomsnittlig antall måneder som helt ledig, deltaker på ordinære arbeidsmarkedstiltak eller arbeidssøker i resultatperioden og alder	42
7.8. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998 registrert som arbeidstakere i november 1998, etter om de samtidig er registrert i SOFA-søker-registeret november 1998	42
7.9. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter konsistensbehandlet status i november 1998 og status i registrene i november 1998. Absolutte tall	42
7.10. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter konsistensbehandlet status i november 1998. Absolutte tall og prosent	43

8. Analyse, utvalg april 1996 – effekt 30 måneder etter tiltak

8.1. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell 8, effekt 30 måneder etter tiltak	44
8.2. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modellene 9, 10 og 11, effekt 30 måneder etter tiltak.....	45
8.3. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell med samspillsledd (modell 12), effekt 30 måneder etter tiltak ..	46

Vedleggstabeller

A1.	Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak seks måneder senere. Suksess: jobb. Log estimator. Modellene 4-6.....	51
A2.	Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak seks måneder senere. Suksess: jobb. Log estimator. Modell 7.....	52
A3.	Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak 30 måneder senere. Suksess: jobb. Log estimator. Modell 8.....	53
A4.	Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak 30 måneder senere. Suksess: jobb. Log estimator. Modellene 9-11.....	54
A5.	Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak 30 måneder senere. Suksess: jobb. Log estimator. Modell 12.....	56

1. Innledning

Statistisk sentralbyrå (SSB) har utviklet et opplegg for årlige resultatvurderinger av arbeidsmarkedstiltak basert på analyse av registerdata. Både i 1997 og 1998 publiserte SSB resultater fra disse analysene med data fra henholdsvis 1996 det første året, og 1997 det andre året. Ved hjelp av disse årlige analysene får vi et bilde av hvordan effektene varierer mellom de ulike tiltakene over tid. Med tilsvarende fremgangsmåte som de foregående år har vi gjort en undersøkelse over personer som har gått på ordinære arbeidsmarkedstiltak i april 1998, og som avsluttet tiltaket i løpet av mai samme år. I de foregående undersøkelsene har vi sett på effekter/resultater av tiltakene seks måneder etter de ble avsluttet. I årets rapport har vi i tillegg gått tilbake til utvalget fra 1996, for å analysere nærmere effekter på lang sikt. Evalueringstidspunktet er satt til 30 måneder etter avsluttet tiltak.

I kapitlene 2 og 3 gjennomgår vi bakgrunnen og formålet med undersøkelsen, og ser på enkelte metodiske problemer. Datagrunnlaget er beskrevet i kapittel 4. Analysen av effekter av ordinære tiltak på kort sikt gjengis i kapitlene 5 og 6. Det gis først en beskrivelse av tiltaks- og sammenlikningsgruppen ved å fordele utvalget på ulike kjennetegn.

I kapittel 6 følger analysen av hvordan deltakelse på tiltak i april 1998 påvirker muligheten for å være registrert sysselsatt på evalueringstidspunktet, november 1998. Effekten av tiltak beregnes ved forskjeller i jobbsannsynligheter mellom deltakere og ledige. Det blir også gjort sammenlikninger med resultater fra de to tidligere undersøkelsene.

En tilsvarende analyse følger i kapitlene 7 og 8. Her består utvalget av personer som avsluttet tiltak i mai 1996. Evalueringstidspunktet er satt til november 1998, det vil si 30 måneder etter tiltakene ble avsluttet.

En oppsummering av resultatene er lagt til kapittel 9.

2. Bakgrunn

2.1. Bakgrunn for undersøkelsen

Siden 1993 har arbeidsledigheten i Norge gått stadig nedover og arbeidsmarkedstiltakene har blitt trappet ned i takt med denne utviklingen. Regjeringen presiserer likevel, bl.a. i langtidsprogrammet for perioden 1998-2001 at tiltakene fortsatt skal brukes som et stabiliseringspolitisk virkemiddel. Tiltakenes sammensetning og nivå skal tilpasses de strukturelle problemene på arbeidsmarkedet (St.meld. nr. 4, 1996-1997).

Hovedmålsettingen med de ordinære arbeidsmarkedstiltakene er å styrke deltakernes muligheter til å få en jobb i det ordinære arbeidsmarkedet. For de ulike tiltakstypene er det i tillegg formulert delmålsettinger som f.eks. å motivere og kvalifisere for videre utdanning, når dette er nødvendig for å styrke deltakerens jobbmuligheter på lengre sikt.

I 1997 publiserte SSB resultatene fra en registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak (Lund, Landfald og Try 1997). Formålet var å undersøke i hvilken grad arbeidsmarkedstiltakene bidrar til å oppfylle hovedmålsettingen om at deltakerne får bedret sine jobbmuligheter. Evalueringstidspunktet var seks måneder etter tiltaket ble avsluttet. Bakgrunnen for utarbeidelsen av rapporten var et forprosjekt som ble utført i SSB i 1996 og publisert i Vassnes (1996). I dette forprosjektet ble det vurdert i hvilken grad registerdata kan erstatte data fra spørreskjema ved evaluering av arbeidsmarkedstiltak. Resultatene viser at opplegget for evaluering av arbeidsmarkedstiltak basert på registerdata hovedsakelig gir samme resultat som tilsvarende undersøkelse med spørreskjema (Vassnes 1996). I tillegg viser det seg at registerdata gir vel så utsagnskraftige resultater, på grunn av mulighetene for store utvalg og generelt mindre problemer med frafall. De administrative registrene som benyttes i undersøkelsen gir meget detaljert informasjon, spesielt om personenes arbeidssøker- og ledighetserfaring. Dette er informasjon som det har vist seg vanskelig å fremskaffe ved bruk av spørreskjema, på grunn av erindringsforskyvning hos respondentene. Evalueringsundersøkelser med bruk av registerdata legger likevel en del begrensninger på hvilke forklaringsfaktorer man kan inkludere i undersøkelsen. Omfanget av for-

klaringsfaktorer begrenses av hvilke opplysninger som finnes i administrative registre. Forprosjektet viser også at produksjonstiden for et evalueringsprosjekt vil kunne bli vesentlig kortere ved bruk av registerdata og være et kostnadseffektivt alternativ til spørreskjema, hvis man tilpasser opplegget for registerundersøkelsen med et slikt siktemål.

Samme opplegget ble benyttet i analysen fra 1998 (Landfald og Bråthen 1998), da med data over tiltaksdeltakere og ledige fra 1997. I den foreliggende undersøkelsen gjentas analysen, nå med tiltaksdeltakere og ledige i april 1998. Evalueringstidspunktet er november 1998.

De analysene som til nå er foretatt av SSB, har evaluert effekter av ordinære tiltak seks måneder etter disse ble avsluttet. Arbeids- og administrasjonsdepartementet ønsket i år å undersøke effektene på lengre sikt, nærmere bestemt 30 måneder etter de ble avsluttet. Utvalget består av deltakere og ledige fra 1996. Dette er for øvrig den samme populasjonen som ble benyttet i den registerbaserte undersøkelsen foretatt i 1997.

2.2. Målsettingen med undersøkelsen

Hovedformålet med prosjektet er å gå videre med årlige resultatvurderinger av arbeidsmarkedstiltakene. Dette for å få et bilde av hvordan effektene varierer mellom de forskjellige tiltakene, og i ulike konjunkturfaser. Slik informasjon kan være et viktig bidrag til å vurdere tiltakenes nivå og sammensetning. Samtidig har vi som mål å videreutvikle selve opplegget for den registerbaserte analysen.

Det står derfor sentralt i prosjektet å få frem

- aktuell statistikk innenfor en relativt kort produksjonstid
- sammenliknbare resultater på tvers av tiltakene
- resultater over flere år.

Kravet til en relativt kort produksjonstid har vært bestemmende for mye av det opplegget som er valgt både i denne og fjorårets undersøkelse. Evalueringstidspunktet for denne undersøkelsen er satt til slutten av november 1998.

Mye av arbeidet i et slikt prosjekt består i å koble sammen data fra ulike registre, stille sammen og utvide disse registerdataene og sjekke konsistens mellom de ulike registrene. Dette er en tidkrevende prosess. Ved valg av et enkelt opplegg for bruk av registerdata kan produksjonstiden reduseres. I tillegg er det ulik produksjonstid for forskjellige registre, for eksempel er produksjonstiden for register over igangværende utdanning opptil ett år. Dette betyr at en analyse av overgang fra ordinære arbeidsmarkedstiltak til utdanning, må legges ett år frem i tid.

Hensynet til produksjonstiden har også vært avgjørende for valg av uttakskriterium for utvalget. I de fleste undersøkelser som søker å måle effekten av tiltak, følger man et utvalg av deltakere fra det tidspunkt de *begynner* på et arbeidsmarkedstiltak og en sammenlikningsgruppe av helt ledige på samme tidspunkt, og sammenlikner arbeidsmarkedskarrierer eller arbeidsmarkedsutfall på et senere tidspunkt. Som nevnt er denne undersøkelsen delt i to deler. I den første delen av analysen følger vi samtlige deltakere som *avsluttet* et tiltak i løpet av mai 1998, det vi si at de var i et arbeidsmarkedstiltak ultimo april 1998, men ikke ultimo mai 1998, og sammenlikner disse med de registrerte arbeidsledige i april 1998. Valg av populasjon er nærmere beskrevet i avsnitt 4.1. I tillegg går vi inn og ser på ledige og deltakere i april 1996 for å beregne effekter 30 måneder senere. Siden det er valgt et annet uttakskriterium i disse undersøkelsene enn det som er tradisjonelt, er det ikke sikkert at resultatene er direkte sammenliknbare med andre undersøkelser. Men resultatene for de forskjellige tiltakene internt i denne undersøkelsen vil selvsagt være sammenliknbare, og også resultater fra fjorårets undersøkelse og eventuell oppfølging senere år.

Årets utgave av den registerbaserte evalueringen av arbeidsmarkedstiltak inneholder følgende karakteristika:

- Utvalget trukket i mai 1998 består av 53 721 observasjoner, fordelt på 4 178 personer i tiltaksgruppen og 49 543 personer i sammenlikningsgruppen.
- Frafall i dette utvalget er på 145 personer – 0,3 prosent – pga. ugyldig fødselsnummer.
- Utvalget trukket i mai 1996 består av 88 974 observasjoner, fordelt på 8 807 personer i tiltaksgruppen og 80 167 i sammenlikningsgruppen.
- Frafall i dette utvalget er på 119 personer – 0,1 prosent – pga. ugyldig fødselsnummer.
- Benytter detaljert informasjon fra en rekke registre, spesielt om utvalgenes arbeidssøkerhistorie det siste året.

Dette materialet skulle danne et godt utgangspunkt for prosjektets tre delmål. For det første skal det gis en deskriptiv analyse av de to gruppene (tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen), for å beskrive bruken av arbeidsmarkedstiltak. For det andre skal det utføres en

økonometrisk analyse av hvordan deltakelse på tiltak påvirker jobbsannsynligheten, for å måle effekten av arbeidsmarkedstiltak på kort og lang sikt. Det siste delmålet er å sammenlikne resultatene fra årets evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak, med tilsvarende tall fra foregående SSB-rapporter.

3. Effektevaluering av arbeidsmarkeds-tiltak

3.1. Effektevalueringer og seleksjonsproblemer

Effektevaluering av et tiltak går ut på å undersøke hvilken effekt et enkelt tiltak har på deltakerens senere tilknytning til arbeidsmarkedet. Vi definerer et mulig utfall en viss periode etter tiltakets avslutning som suksess. Suksesskriteret i vårt tilfelle er om personen er i jobb (mer presist om personen har et arbeidstakerforhold, se avsnitt 4.2). Sannsynligheten for suksess kaller vi for jobbsannsynligheten.

Problemet med denne metoden er at man i utgangspunktet ønsker å sammenlikne den observerte utviklingen med hvordan utviklingen ville ha vært dersom den enkelte deltaker ikke hadde vært på et arbeidsmarkedstiltak. Men dette er en kontrafaktisk og ikke målbar utvikling. Vi må derfor benytte annen tilnærming, nemlig å sammenlikne arbeidsmarkedssituasjonen for tiltaksdeltakere med en sammenlikningsgruppe av arbeidsledige som ikke har deltatt på tiltak i perioden.

Det er en rekke faktorer i tillegg til deltakelse på tiltak som kan påvirke tilknytningen til arbeidsmarkedet. Seleksjonsproblemer kan oppstå dersom det er spesielle kjennetegn med personene som har betydning for om personene blir valgt ut til å delta på et tiltak og som også påvirker jobbsannsynligheten. Det kan også være seleksjon på tvers av tiltakene, det vil si at det er systematiske forskjeller mellom deltakerne på de forskjellige tiltakene. Ved å sammenlikne sentrale kjennetegn mellom tiltaksdeltakerne og de ledige - og på tvers av de ulike tiltaksformene - kan vi avsløre om det foregår noen form for seleksjon mot bestemte tiltak.

Observerbare forskjeller mellom gruppene kan vi kontrollere for i analysen. I denne undersøkelsen har vi observert en rekke variable som kan ha betydning for arbeidsmarkedstilpasningen. Fra registrene har vi informasjon om alder, sivilstatus, kjønn, bosted, utdanning, yrkeserfaring og tidligere erfaring med arbeidsledighet. Forklaringsvariablene fanger opp ulike sider ved personen som har betydning for jobbsannsynligheten.

Jobbsannsynligheten kan også avhenge av individuelle karakteristika som ikke er observerbare med registerdata. Det er et velkjent problem i analyser av denne typen at det kan være systematiske forskjeller mellom ledige og tiltaksdeltakere som vi ikke kan avsløre ved våre beskrivelser, simpelthen fordi enkelte ulikheter kan være vrøne å observere. Slike problemer eksemplifiseres ofte med forskjeller i holdninger og motivasjon mellom deltakere og ledige. En metode som er blitt benyttet for å slippe unna observerte forskjeller er et eksperimentelt design. Det vil si at deltakere blir trukket ved et tilfeldig utvalg av de ledige. I vår analyse bruker vi en ikke-eksperimentell metode, og utvalgene følger etter alminnelig praktisering av arbeidsmarkedspolitikken i arbeidsmarkedsetaten. Dette kan ha gitt systematiske forskjeller i egenskaper hos deltakerne kontra de ledige som virker bestemmende for suksesskriteriet og som vi ikke har kontrollert for i analysen.

Når vi bruker en ikke-eksperimentell metode er det viktig at sammenlikningsgruppen (de ledige) er mest mulig lik deltakerne på det tidspunkt disse starter tiltaket, at vi har gode data med informasjon om kvalifikasjoner og tidligere arbeidsmarkedserfaring, at vi bruker et relevant suksesskriterium og at vi har mange observasjoner. Denne undersøkelsen er tilrettelagt med sikte på å tilfredsstille disse kravene. Allikevel kan det være verd å minne om at de forskjellene mellom tiltaksdeltakere og sammenlikningsgruppe som vi finner i analysen i kapitlene 6 til 8 er forskjeller som vi kan observere, og dermed kontrollere for. I tråd med alminnelig terminologi vil vi kalle disse forskjellene for effekter.

3.2. Andre effektevalueringer av arbeidsmarkedstiltak

De fleste effektevalueringene av tiltak er basert på såkalte surveydata hentet fra intervju eller postsendte skjema, og i mange tilfeller kombinert med administrativ, registerbasert informasjon om tiltaket som evalueres. Dette gjelder både amerikanske, svenske, norske og andre europeiske effektevalueringer. Danske studier avviker noe fra dette mønsteret ved at de i større grad benytter registerbasert informasjon.

Anvendelse av surveydata innebærer visse kvalitetsproblemer. Det er for det første en viss risiko for feilrapportering som kan gi forventningsskjevne estimasjoner (for eksempel fordi deltakerne på et tiltak kan svart- eller skjønnele situasjonen ut fra personlige forventninger og erfaringer med kurset). Videre er det oftere problemer knyttet til frafall.

Forholdene i Norge ligger godt til rette for bruk av administrative registre i en effektevaluering fordi de er av relativ god kvalitet (avsnitt 4.2 inneholder nærmere informasjon om registerkvaliteten i denne undersøkelsen).

I resten av dette kapitlet skal vi se på hvilke resultater som er funnet i andre empiriske undersøkelser der både surveydata og data fra administrative registre ligger til grunn. Vi gjengir også resultater funnet ved tilsvarende undersøkelser som denne på utvalg fra 1996 (Lund, Landfald og Try 1997) og 1997 (Landfald og Bråthen 1998). Med unntak av disse er de fleste andre undersøkelser vi refererer til foretatt i en periode med nedgangskonjunktur slik at sysselsettingseffekten kan være lavere sammenliknet med våre resultater. En beskrivelse av hvert enkelt tiltak er for øvrig gitt i avsnitt 4.3.

KAJA (kompetanse, arbeidstrening og jobbskaping for arbeidsledige)

Resultatene fra fjorårets evaluering av de ordinære arbeidsmarkedstiltakene viste at offentlige sysselsettingstiltak, som i vesentlig grad består av KAJA, virket positivt på tilknytningen til arbeidsmarkedet. Vi beregnet den gang forskjellen i jobbsannsynlighet mellom tiltaksdeltakerne og sammenlikningsgruppen til hele 21 prosentpoeng (beregnet for referanseperson mann) i favør av tiltaksdeltakerne. Dette må imidlertid sees i sammenheng med endringer i regelverket for inntak på offentlige sysselsettingstiltak som ble innført våren 1997. Ekeland (1995) viser at 15 prosent av tiltaksdeltakerne i SKAP (skap kommunale arbeidsplasser), forgjengeren til KAJA, var i ordinært arbeid et halvt år etter tiltaket, men at SKAP i liten grad har bidratt til å øke sysselsettingsmulighetene for deltakerne sammenliknet med en gruppe helt ledige. Pedersen og Møller (1998) kommer frem til at KAJA ikke har signifikant effekt i forhold til å komme i fast jobb, fast eller midlertidig jobb, eller jobb/utdanning. Siden KAJA-deltakerne har større meldetilbøyelighet enn hva som er tilfelle for sammenlikningsgruppen, konkluderer rapporten med at KAJA i noen grad forebygger passivisering og utstøtning av arbeidsmarkedet.

AMO (arbeidsmarkedsopplæring)

I vår undersøkelse av utvalget fra 1997 fant vi at AMO-tiltak bidro positivt med hensyn på mulighetene for overgang til arbeid. Forskjellen i jobbsannsynlighet ble beregnet til 10 prosentpoeng. AMO-tiltak er det tiltaket

som er viet mest oppmerksomhet når det gjelder evalueringer. Hernæs et al. (1991) viser at andelen sysselsatte er 2-20 prosentpoeng høyere blant deltakerne enn ikke-deltakerne seks måneder etter tiltakslutt. Kontrollert for individuelle og markedsrelaterte kjennetegn viser undersøkelsen at jobbsannsynligheten lå signifikant høyere for deltakerne enn for ikke-deltakerne. Raaum og Torp (1993a) finner at de som fullfører AMO-kurs har større (signifikant) jobbsannsynlighet etter seks måneder sammenliknet med de som søkte om plass, men fikk avslag. Det har blitt foretatt en rekke nyere undersøkelser på effekten av AMO, bl.a. Moe (1997) som baserer seg på registerkoblingene i KIRUT. Resultatene fra denne undersøkelsen viser at AMO-deltakerne har i gjennomsnitt om lag 10 prosent høyere jobbsannsynlighet ett år etter tiltakslutt enn ikke-deltakerne. Raaum og Torp (1993b) viser at AMO har en positiv effekt på arbeidsinntekten to-tre år etter kurslutt på om lag 7 prosent i gjennomsnitt. Når det gjelder avvik mellom resultatene i de ulike undersøkelsene, kan dette ha sammenheng med konjunkturer på de forskjellige evalueringstidspunktene, og valg av ulike metoder. Felles for undersøkelser på evalueringer av AMO er at de gir støtte til hypotesen om at deltakelse på AMO har en positiv effekt.

Praksisplasser

Når det gjelder deltakere på praksisplasser fant vi også her positive sammenhenger mellom deltakelse og jobbmuligheter ved undersøkelsen av utvalget av 1997, med en beregnet forskjell i jobbsannsynligheten på 8 prosentpoeng i deltakernes favør. Andre har også funnet positive effekter av tiltaket på jobbtilknytningen. Try (1993) viser at tiltaket har en positiv effekt på deltakernes sannsynlighet for å få jobb. En undersøkelse av praksisplass med fadderordning Eldring og Grøgaard (1996) har foretatt for en gruppe personer i alderen 20-24 år viser at mulighetene for arbeid bedres en tid etter avsluttet tiltak sammenliknet med helt ledige.

Lønnstilskudd til arbeidsgivere

I de to foregående effektevalueringer av tiltak viste det seg at lønnstilskudd er det tiltaket som ga best mulighet for jobb seks måneder etter tiltakets slutt. Forskjellen i jobbsannsynligheten mellom deltakere og gruppen helt ledige, ble i fjor beregnet til hele 37 prosentpoeng. Vi finner samme tendens i alle enkeltformer for lønnstilskudd dog med ulik styrke innenfor disse (lønnstilskudd for ungdom under 25 år, langtidsledige, eldre, flyktninger osv.). I en annen undersøkelse viser Hardoy (1994) at deltakerne over 25 år har en høyere jobbsannsynlighet enn andre. For ungdom under 25 år er jobbsannsynligheten av å gå på tiltaket ikke særlig større sammenliknet med en sammenlikningsgruppe av helt ledige.

Jobbklubber

Undersøkelsen foretatt i 1998 viste en forskjell i jobbsannsynlighet mellom deltakere og helt ledige på 14 prosentpoeng, også her i tiltaksdeltakernes favør. Bortsett fra SSB sine evalueringer av arbeidsmarkedstiltak, kan vi ikke vise til tilsvarende undersøkelser for jobbklubber.

Vikarplasser

Deltakere på dette tiltaket hadde ifølge resultatene fra fjorårets rapport en jobbsannsynlighet som var 20 prosentpoeng høyere enn de ledige.

Der er nevnt flere evalueringer i oppsummeringen til Hardoy et al. (1994) og i Kommunal- og arbeidsdepartementet (1996a). Resultatene fra de norske undersøkelsene viser at de fleste tiltakene gjennomgående har positiv effekt, men at det er store forskjeller mellom de ulike tiltakene og effekten kan også variere for forskjellige grupper.

4. Beskrivelse av opplegget

Datamaterialet er i hovedsak hentet fra ulike administrative registre. De to mest sentrale registrene vi tar bruk av er Arbeidsdirektoratets SOFA-søker-registeret og Rikstrygdeverkets arbeidstaker- og arbeidsgiverregister. I denne undersøkelsen ser vi på to utvalg, henholdsvis deltakere og ledige fra april 1996 og deltakere og ledige fra april 1998. Opplegget er identisk for begge utvalgene bortsett fra at bakgrunnsinformasjon for individene hentes fra ulike årganger. For å lette fremstillingen er beskrivelsen knyttet opp til utvalget trukket i 1998.

Utvalget trekkes fra SOFA-søker-registeret som er et register over alle personer som er registrert ledig eller på arbeidsmarkedstiltak i april 1998. I tillegg til dette har vi benyttet arbeidstaker- og arbeidsgiverregisteret (a/a-registeret) for å få informasjon om tidligere yrkeserfaring i tillegg til arbeidsmarkedsstatus i november 1998. Status i november er et meget sentralt kjennetegn da denne undersøkelsen skal se på sammenhenger mellom deltakelse på tiltak i april 1998 og arbeidsmarkedsstatus et halvt år senere, altså november 1998. For å få flere viktige bakgrunnsvariabler i tillegg til deltakelse eller ledighet i april har vi benyttet en fil fra SSB sitt utdanningsregister og en fødelandsfil hvor vi tar ut informasjon som kan være av betydning for mulig overgang til arbeid.

I avsnitt 4.1 går vi inn på hvordan undersøkelsen avgrensner populasjon og utvalg. I avsnitt 4.2 lister vi opp variabler som benyttes samt at vi beskriver hvor disse hentes fra, kvalitet og noe om forventet sammenheng mellom variablene og utfallet (status i november 1998). I avsnitt 4.3 ser vi på inndelingen av de ulike ordinære arbeidsmarkedstiltakene.

4.1. Avgrensning av populasjon og utvalg

Tilsvarende som i de tidligere undersøkelsene avgrensnes populasjonen til å utgjøre en tiltaksgruppe og en sammenlikningsgruppe på uttakstidspunktet i april 1998.

Tiltaksgruppen er definert som:

- Personer som i slutten av april 1998 var deltakere på et ordinært arbeidsmarkedstiltak og som avsluttet

tiltaket i mai 1998. Videre kreves at disse heller ikke er registrert på noen form for tiltak i slutten av mai 1998.

Sammenlikningsgruppen er definert som :

- Personer som i slutten av april 1998 var registrert som helt ledige arbeidssøkere og som ikke var registrert på noen form for tiltak i slutten av mai 1998.

Seleksjonsmetode for de helt ledige ble valgt for å få en mest mulig homogen gruppe arbeidssøkere.

Utvalget er videre selektert ved at permitterte er tatt ut av sammenlikningsgruppen, og de som er registrert som yrkeshemmede eller deltar på attføringstiltak i april 1998 er tatt ut av begge gruppene. Grunnen til disse seleksjonene er at permitterte i gjennomsnitt ikke kan sammenliknes med ikke permitterte når det gjelder muligheten til å komme tilbake i jobb. Permitterte deltar dessuten i liten grad på tiltak. Permitterte og yrkeshemmede skiller seg derfor ut fra resten av utvalget, og er således ikke med i denne undersøkelsen.

Utvalgets størrelse blir på 53 721 personer fordelt på 4 178 personer i tiltaksgruppen og 49 543 personer i sammenlikningsgruppen.

På grunn av bedre vilkår for arbeidssøkere generelt og reduserte bevilgninger til arbeidsmarkedstiltak er massen betraktelig redusert i forhold til utvalget fra tidligere undersøkelser. Totalutvalget er redusert fra 88 974 personer i 1996, 74 305 i 1997 og altså 53 721 i 1998. Tiltaksdeltakerne er redusert fra 8 807 personer i 1996, 5 061 i 1997 og til 4 178 i 1998.

4.2. Variabeldefinisjoner

I analysen har vi inkludert både variable som knyttes til individet (bl.a. alder og kjønn) og variable som gir informasjon om personens tilknytning til arbeidsmarkedet (f.eks. tidligere erfaring i jobb og med ledighet). Til sist, for å fange opp etterspørselssiden på arbeidsmarkedet, har vi inkludert regionale og yrkesspesifikke variable. Vi har i stor grad basert oss på å ta med variable som vi antar har betydning for

arbeidsmarkedstilpasningen og som har vist seg å ha effekt i andre empiriske undersøkelser.

Nedenfor gis en beskrivelse av hver variabel, fra hvilken kilde vi har hentet variabelen og litt om kvaliteten på variabelen. Variablene gjelder på ulike tidspunkt av observasjonsperioden. De demografiske kjennetegnene ved personen (alder, kjønn, sivilstatus og bosted) gjelder på uttakstidspunktet (med unntak av høyeste fullførte utdanning som gir informasjon per 1. oktober 1997). Informasjon om bakgrunnsperioden for personen er gitt ved variablene yrkeserfaring og ledighets- og tiltakshistorikk. På evalueringstidspunktet i november 1998 får vi arbeidsmarkedsstatus. Kontrollert for individuelle og markedsrelaterede *observerbare* kjennetegn som vi beskriver nedenfor, tolkes forskjell i andel sysselsatte og ikke-sysselsatte et halvt år etter avsluttet tiltak som effekten av tiltaket.

Suksess, sysselsetting i november 1998

I empiriske undersøkelser i Norge er det mest nærliggende å bruke sysselsetting som suksesskriterium i en effektevaluering fordi det primære målet med tiltakene er å få flest mulig ut i arbeid. Variabelen er hentet fra a/a-registeret og gjelder for 4. kvartal (uttak 24. november) 1998. Meldepliktig til a/a-registeret er arbeidsforhold som forventes å vare mer enn seks dager og med en forventet gjennomsnittlig arbeidstid per uke på mer enn fire timer. Kun lønnstakere er med i statistikken. Selvstendig næringsdrivende og vernepliktige er ekskludert fra undersøkelsen.

Sammenliknet med arbeidskraftundersøkelsene (AKU) er tallene for antall lønnstakere i a/a-registeret for lavt. For 1996 var tallet på lønnstakere i arbeidstakerregisteret 6 prosent lavere enn i AKU. Ut fra definisjonen av lønnstaker/arbeidstaker og kobling av a/a- og lønns- og trekkoppgaveregisteret skyldes avviket i hovedsak at små og tilfældige arbeidsforhold ikke blir registrert i a/a-registeret. I tillegg er det enkelte næringer med lønnstakere som befinner seg i grenseland når det gjelder meldeplikt til a/a-registeret (jordbruk og ideelle organisasjoner) (Utne og Vassnes 1995). Et problem som trekker i motsatt retning men som er av mindre omfang er manglende utmeldelser av for eksempel sommervikariater i uttaket per 4. kvartal.

Konsekvensen av for lavt nivå på lønnstakere i a/a-registeret er at vi undervurderer andelen arbeidstakere ved evalueringstidspunktet (for lav jobbsannsynlighet), men vi er fortsatt i stand til å vurdere effekten av tiltaksdeltakelse mot effekten av å være helt ledig på en tilfredsstillende måte så lenge utvalgene ikke er skjevfordelte. Det vil si at tiltaksdeltakere ikke er forskjellige fra sammenlikningsgruppen når det gjelder tendensen til manglende inn- og utmeldinger av a/a-registeret. Tilsvarende vil gjelde for det faktum at selvstendig næringsdrivende ikke er med i a/a-registeret.

Alder, kjønn og sivilstatus

Variablene hentes fra SOFA-søker-filen per april 1998 og opplysningene kommer fra Det sentrale personregisteret. Disse variablene er tatt med fordi individuelle trekk ved personen kan ha betydning for jobbsannsynligheten. Effekten av demografiske kjennetegn er usikker og kan trekke i begge retninger. Alder kan ha betydning for om deltakeren får jobb eller ikke. Vi antar at jo eldre personen er jo lavere er jobbsannsynligheten (Try 1993). Andre undersøkelser viser at jobbsannsynligheten er stigende med stigende alder opp til slutten av 30-årene, og avtar deretter (Torp 1993). Eldre arbeidsledige vil ofte ikke innfri de krav en arbeidsgiver stiller til kvalifikasjoner særlig innenfor bransjer hvor den teknologiske utviklingen er stor og hvor det kreves høy utdanning og spesialkompetanse.

Kjønn har en usikker effekt på om personen kommer i jobb. En hypotese er at ledige menn satser mer for å få en jobb fordi de har større frykt for å bli uten jobb og bli hjemmeværende i forhold til kvinner. De kan også inneha karakteristika som gjør at søkeeffektiviteten er høyere sammenliknet med kvinner. Kvinner er fortsatt i større grad hjemmeværende med barn i forhold til menn. Vi antar at menn ut fra denne hypotesen har større sannsynlighet for å komme ut i jobb etter tiltakets slutt (se bl.a. Pedersen og Westergård-Nielsen 1993).

Sivilstatus, i vårt tilfelle det å være gift, har i utgangspunktet ukjent effekt på sannsynligheten for å komme ut i jobb. En antakelse er at gifte personer ansees å være mer stabile arbeidstakere, og at økonomiske forhold gjør at begge må være i jobb. Dette vil gi en positiv effekt på jobbsannsynligheten. Det kan være samspill effekter mellom kjønn og sivilstatus, og dette kan vi kontrollere for i analysen i kapittel 6.

Utdanning

Kilden er utdanningsregisteret og variabelen gir informasjon om høyeste fullførte utdanning per 1. oktober 1996. Lang produksjonstid på dette registeret gjør at vi ikke har nyere data om utdanning.

Det lages fem ulike utdanningsnivåer, som er grunnskole, videregående I (ett år), videregående II (to-tre år), høyskole/universitet og uoppgitt/ingen utdanning.

Utdanning er en viktig faktor med hensyn til jobbsannsynlighet. A priori antar vi at sjansen for å få jobb er høyere jo høyere utdanning personen har. Andre undersøkelser underbygger påstanden om at jo høyere utdanning dess større positiv antatt effekt på jobbsannsynligheten (f.eks. Try 1993 og Raaum og Torp 1993).

Yrkeserfaring

Vi undersøker om utvalget har et arbeidstakerforhold fra a/a-registeret per 2. kvartal hvert år i perioden 1988-1997. Et arbeidstakerforhold blir tellende som ett

års yrkeserfaring. Vi får opplysning om at personen har et tellende arbeidstakerforhold på et tidspunkt i mai, men ikke om vedkommende har vært sysselsatt gjennom deler eller gjennom hele året.

Bakgrunnsperioden som måles ved hjelp av historiske individuelle variable kan være viktig for hvilke muligheter en arbeidsledig har på arbeidsmarkedet. En av disse variablene er yrkeserfaring. En arbeidsledig person som har lang yrkeserfaring uten lange opphold om gangen vil ha større sjanse til å få jobb i forhold til en som har vært uten arbeid en periode. En slik person vil ha opparbeidet en betydelig mengde «menneskelig kapital» som for det første gjør denne attraktiv for arbeidsgiver. For det andre vet arbeiderne dette selv og er derfor motivert til å søke arbeid. Vår hypotese er at jo lengre yrkeserfaring jo høyere er sjansen for å komme i jobb etter en periode som arbeidssøker. Dette viser også Vassnes (1996).

Innvandringskategori

Denne opplysningen hentes fra SSBs fødelandsfil som gjelder en gang i perioden mai-juni 1998. Vi skiller mellom innvandrere fra ikke-vestlige land og andre land. Ikke-vestlige land er land utenom Norden, Vest-Europa ellers, Nord-Amerika og Oseania. Innvandrere har i dag generelt større problemer på arbeidsmarkedet enn nordmenn (se bl.a. Schøne 1996). Vi forventer at innvandrere fra ikke-vestlige land har lavere jobbsannsynlighet i forhold til personer fra vesten.

Ledighets- og tiltakshistorikk

Disse opplysningene hentes fra SOFA-søker-registeret. SOFA-søker-registeret regnes for å være av bedre kvalitet når det gjelder dekningsgrad og inn- og utmeldinger i forhold til a/a-registeret, men det kan som a/a-registeret inneholde feil og mangler. Når f.eks. en person ikke melder seg på arbeidskontoret en måned, f.eks. av ren forglemmelse, vil vedkommende bli registrert med denne sluttdato som arbeidssøker, mens personen får innmeldt en ny startdato for en ny søkeperiode dersom vedkommende kommer tilbake neste måned.

Vi vurderte tre ulike metoder for konstruering av en variabel for å måle ledighets- og tiltakshistorikk og nedenfor er en oversikt over disse.

En måte å konstruere denne variabelen på, er å lage variable som viser antall måneder registrert på tiltak og helt ledig (historikk) de siste 12 måneder før avsluttet tiltak for tiltaksgruppen (april 1997-april 1998) og frem til april 1998 for sammenlikningsgruppen. I oppstillingen medregnes alle tiltak, dvs. både de ordinære arbeidsmarkedstiltakene og attføringstiltak. Arbeidssøkerstatus i hver månedsfil bestemmer historikken, slik at en person registrert helt ledig i f.eks. februar 1998 får tilskrevet en måneds ledighet. Denne metoden skaper problemer fordi vi i historikken

medregner det tiltaket som personen avsluttet i mai 1998. Vi fanger opp effekten av å være på tiltak gjennom to variable, «tiltaksvarighet» og «tiltakhistorikk». Dersom tiltaksvarigheten er lang vil historikken være kort og omvendt. Vi får en korrelasjon mellom historikken og tiltaksvarigheten.

En alternativ løsning på de ovennevnte problemene kan være å trekke fra tiltaket som ble avsluttet (tiltaksvarighet) i historikkvariabelen, altså på formen 12 måneder historikk fratrukket varigheten på tiltak som ble avsluttet. Ulempen med denne metoden er at tiltaksgruppen får ulik varighet på historikken (historikken er totalt 12 måneder, inkludert perioder ute av SOFA-søker-registeret). For de med lange tiltak (tiltaksvarighet er lang), vil historikken være kort. Korrelasjonsproblemet er fortsatt til stede.

Den tredje metoden går ut på å rendyrke effekten av ledighets- og tiltakshistorikken og tiltaksvarighet på den ene siden og på den andre siden få like lang historikk for alle i utvalget. Metoden går ut på at historikken går tilbake 12 måneder fra den måneden de begynte på tiltaket som de var registrert i på uttakstidspunktet.

Med valg av den siste metoden får vi følgende regler for henholdsvis ledighets- og tiltakshistorikk:

Ledighetshistorikk

Antall måneder registrert helt ledig de siste 12 måneder fra den måneden de begynte på tiltaket som de var registrert i på uttakstidspunktet og fra april 1998 for sammenlikningsgruppen. I analysen kontrollerer vi også for perioder som delvis sysselsatt arbeidstaker (delvis ledig).

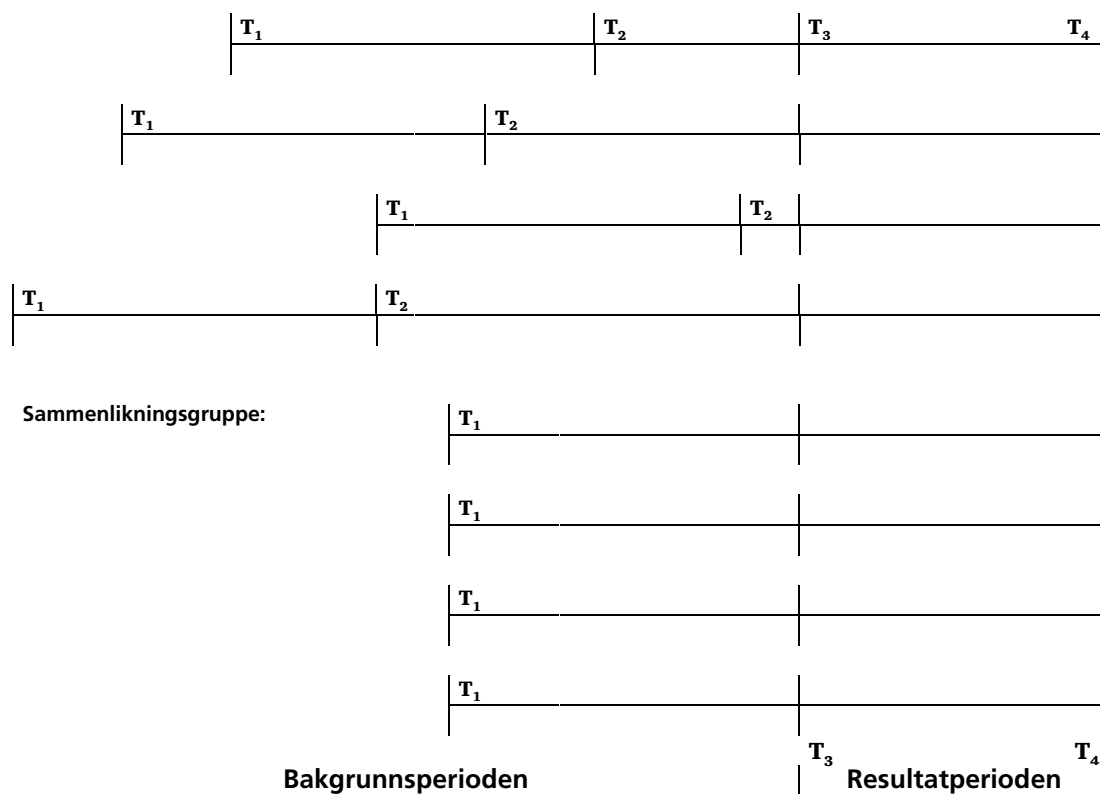
Tiltakshistorikk

Antall måneder registrert på tiltak de siste 12 måneder fra den måneden de begynte på tiltaket som de var registrert i på uttakstidspunktet for tiltaksgruppen og fra april 1998 for sammenlikningsgruppen. En undergruppering av tiltakene i denne variabelen foretas også. Vi trekker ut de på attføringstiltak og andre yrkeshemmede og ser varigheten av disse i en 12-månedersperiode.

Tidligere yrkeshemmet

Som nevnt i forrige avsnitt er ikke yrkeshemmede i utgangspunktet med i denne undersøkelsen, dvs. at personer som var registrert som yrkeshemmet i april 1998 er ekskludert fra utvalget. Noen har imidlertid vært registrert som yrkeshemmet tidligere i bakgrunnsperioden, og disse fanges opp i en dummyvariabel (en variabel som gir informasjon om personen enten har vært eller ikke har vært yrkeshemmet 12 måneder tilbake i tid).

Boks 1. Bakgrunnsperiode og resultatperiode i undersøkelsen

- T₁ = 12 måneder før starttiltak (T₂) for tiltaksgruppen. 12 måneder før uttakstidspunktet (T₃) for sammenlikningsgruppen.
- T₂ = Tidspunkt for starttiltak (gjelder kun tiltaksgruppen).
- T₃ = Uttakstidspunktet april 1998.
- T₄ = Evalueringstidspunktet november 1998.

Bakgrunnsperioden i undersøkelsen går frem til uttakstidspunktet (T₃: April 1998). Resultatperioden er fra uttakstidspunktet og til evalueringstidspunktet (T₄: November 1998).

Ved uttakstidspunktet (T₃) skilles tiltaksgruppen fra sammenlikningsgruppen: De som er i et tiltak i april 1998, men som ikke er det en måned senere, kommer i tiltaksgruppen. De som er helt ledige i april 1998, og som ikke er på et tiltak en måned senere, kommer i sammenlikningsgruppen.

For sammenlikningsgruppen har vi detaljert informasjon i en 12 måneders bakgrunnsperiode (T₁-T₃) om personenes arbeidssøkerstatus.

For tiltaksgruppen måler vi hvor lenge de har deltatt på tiltak (T₂-T₃), og vi har detaljert informasjon i en 12 måneders bakgrunnsperiode (T₁-T₂) før de begynte på tiltaket om personenes arbeidssøkerstatus.

Når vi ser på forventet effekt av disse variablene er de betraktet som historiske variable som er viktig for tilpasningen på arbeidsmarkedet. Vi forventer at jo lenger personen har gått ledig jo lavere er sannsynligheten for at personen får jobb. Dette viser andre undersøkelser, bl.a. Vassnes (1996). Effekten av tiltakshistorie kan gå begge veier. Det kan være en fare for at en person som går for lenge på tiltak kan få redusert sine sjanser på arbeidsmarkedet. Vi ser imidlertid på en veldig kort periode slik at i denne undersøkelsen antas

det at jobbsannsynligheten øker med økende tiltakshistorikk. I Vassnes (1996) viser resultatene det samme, men at jobbsannsynligheten er avtakende med antall måneder tidligere på tiltak. Vi antar videre at en tidligere erfaring som yrkeshemmet reduserer sannsynligheten for å få jobb.

Arbeidsmarked

For å fange opp etterspørselssiden på arbeidsmarkedet har vi tatt med regionale og yrkesspesifikke variable. I

vårt tilfelle har vi implementert vakanseraten i henholdsvis yrke og fylke og ledighetsraten i henholdsvis yrke og fylke i undersøkelsen.

Ledighetsrate i tidligere yrke

Variabelen blir beregnet som forholdet mellom registrerte helt ledige i yrket i oktober 1998 (kilde er Arbeidsdirektoratets månedsstatistikk) og sysselsatte etter yrke i 1995. Denne variabelen er kvalitetsmessig ikke så bra. Beregningsgrunnlaget, sysselsatte i AKU etter yrke, er etter gammel yrkesstandard og ved bruk av disse tallene får vi for gamle tall. Data i AKU med gammel yrkesstandard gjaldt t.o.m. 1995, og vi må anvende gammel yrkesstandard fordi alle tall om yrke fra Arbeidsdirektoratet er oppgitt i gammel yrkesstandard. Dersom vi skal ha en løpende effekt-evaluering, kan vi ikke basere oss på å bruke gamle tall pga. at skjevhetene øker over tid. På lengre sikt er det mulig å bruke tall med ny yrkesstandard. Vi velger å ta med variabelen i første omgang for å undersøke om den har effekt på jobbsannsynligheten.

- Vakanseraten i tidligere yrke¹
- Oppgis som forholdet mellom registrerte ledige stillinger i yrket (beholdning) i oktober 1998 og helt ledige personer i yrket i oktober 1998.
- Ledighet i fylket

Prosenten beregnes som registrerte helt ledige i fylket i oktober 1998 i prosent av arbeidsstyrken i fylket 1997 (AKU).

Vakanseraten i fylket

Raten er gitt som ledige stillinger (beholdning) i fylket i oktober 1998 i prosent av antall ledige personer i fylket i oktober 1998.

I analysen i kapittel 6 kjører vi også modeller hvor vi erstatter vakanse- og ledighetsvariablene med yrkeserfaring og fylke separat fordi de også fanger opp variablene nevnt ovenfor.

Arbeidsmarkedsforholdene på bosted kan ha stor betydning for mulighetene for den enkelte å få jobb. Er f.eks. ledigheten i regionen høy og andel ledige stillinger lav i forhold til nivået på ledige personer, antas sannsynligheten for å komme ut i arbeid å være liten i forhold til en region hvor det motsatte er tilfelle. Ifølge resultatene til Vassnes (1996) ser vi at vakanseraten i personens tidligere yrke har en klar positiv effekt på sannsynligheten for å få jobb, mens ledighetsraten i tidligere yrke ikke har effekt. En undersøkelse av Try (1993) viser at arbeidsledigheten i hjemfylket medfører en signifikant reduksjon i jobbsannsynligheten.

¹ Kilden hvor opplysningene om vakanseraten i henholdsvis yrket og fylke, ledighet i yrket og tidligere yrkeshemmet er hentet fra Arbeidsdirektoratets månedsstatistikk.

4.3. Inndeling i arbeidsmarkedstiltak

I dette avsnittet beskrives de ulike tiltakstypene samt tiltaksvarigheten.

Tiltaksgruppen fordeles etter ulike ordinære personrettede arbeidsmarkedstiltak. Følgende hovedinndeling av de ulike tiltakene skal legges til grunn for evalueringen:

- Sysselsettingstiltak: KAJA (kompetanse, arbeidstrening og jobbskaping for arbeidsledige) og lærlinger i statlige etater
- Lønnskudd for arbeidsgivere
- Praksisplasser med fadderordning
- Arbeidsmarkedsopplæring (AMO)
- Jobbklubber
- Vikarplasser for arbeidsledige
-

Informasjon om de enkelte tiltakene beskrevet ovenfor er hentet fra SOFA-søker-registeret for april 1998.

Vi skal undersøke effekten av hvert ordinært arbeidsmarkedstiltak. For å se om tiltakene er formålstjenlige er det viktig å foreta en analyse på hvilke tiltak som gir størst effekt på jobbsannsynligheten. Tiltak av ulikt innhold og formål kan ha ulik sysselsettingseffekt. Se i avsnitt 3.2 for nærmere informasjon om tidligere resultater av effektevaluering av tiltak.

Litt om tiltakenes formål, innhold og målgruppe (Kommunal- og arbeidsdepartementet 1996b):

Offentlig sysselsettingstiltak

KAJA: Formålet med KAJA er å tilby langtidsarbeidsledige meningsfulle og nyttige arbeidsoppgaver som gir mulighet til å bevare arbeidsevnen, erverve nye ferdigheter og øke muligheten for å skaffe seg ordinært arbeid. Ifølge retningslinjer gjeldende før 01.01.1997, kunne tiltaket gis til følgende personer i prioritert rekkefølge:

1. Helt ledige personer som har hevet dagpenger i 70 uker eller mer innenfor samme dagpengeperiode.
2. Helt ledige personer uten dagpengerettigheter som har vært registrert som helt ledige i over ett år.
3. Helt ledige personer som har hevet dagpenger i mindre enn 70 uker innenfor samme dagpengeperiode.

Tiltakets innhold er i utgangspunktet 85 prosent arbeid og 15 prosent organisert opplæring.

Ved innføring av ny dagpengeordning 1997, ble imidlertid målgruppen endret noe. KAJA ble ikke lenger tilbudt ledige som passerer sin andre 80-ukers dagpengeperiode. I tillegg kan sammensetningen ha endret seg noe, siden tiltak ikke lenger gir rett til ny dagpengeperiode.

I siste halvdel av 1997 ble tiltaket faset ut, jf. at det er et konjunkturtiltak.

Varighet: Opptil ti måneder (to år for personer som har lederfunksjon ved gjennomførelsen av tiltaket).

Lærlinger i statlige etater: Formålet med dette tiltaket er å bidra til at statlige etater øker sitt ordinære inntak av lærlinger. I Finnmark og Nord-Troms gjelder ordningen også kommunale og fylkeskommunale etater. Målgruppen er arbeidsledige som ønsker lærlingeplass og som ikke omfattes av rett til videregående opplæring.

Varighet: Læretiden i etaten varierer for den enkelte lærling.

Lønnstilskudd til arbeidsgivere

Formålet er å bidra til ansettelse i ordinært arbeid på vanlige lønns- og arbeidsvilkår. Innholdet er ordinær sysselsetting og de er rettet mot utsatte grupper på arbeidsmarkedet. Deltakerne får ordinær lønn, mens arbeidsgiverne får tilskudd fra etaten hvor størrelsen er avhengig av målgruppen.

Varighet: Det er seks måneders varighet, men kan utvides med justert tilskuddssats som ikke overstiger tilskuddskostnaden med varighet på seks måneder.

Arbeidsmarkedsopplæring (AMO)

AMO er et tiltak rettet mot helt arbeidsledige, eventuelt ansatte med svak utdanningsbakgrunn eller uaktuell kompetanse. Tiltaket er også rettet mot yrkeshemmede, men de er ikke med i denne undersøkelsen. Deltakerne må være over 19 år. Tiltaket skal ikke tilbys ordinære utdanningsøkere. Formålet med tiltaket er å øke muligheten for overgang til ordinært arbeid, redusere kompetansemessige ubalanser i arbeidsmarkedet, forebygge ledighet blant ansatte og motivere arbeidsledige til videre utdanning. Tiltakets innhold er opplæring gjennom yrkesrettet kurs, eventuelt opplæring av mer allmenn karakter på grunnskolenivå eller videregående nivå.

Varighet: Inntil ti måneder.

Praksisplasser med fadderordning

Målgruppen er nykommere på arbeidsmarkedet som mangler tilstrekkelige kvalifikasjoner, og som har spesielle behov for tilrettelegging, opplæring og oppfølging, herunder personer som kommer inn under den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten. Tiltakets innhold er arbeidspraksis og opplæring. Tiltaket kan også benyttes i kombinasjon med skoleplass. Formålet med tiltaket er å øke muligheten for overgang til ordinært arbeid og motivere til ordinær utdanning.

Varighet: Inntil seks måneder.

Jobbklubber

Tiltakets formål er å bidra til å øke og målrette jobbsøkingen i tillegg til å øke mulighetene for overgang til ordinært arbeid. Kurset går ut på opplæringen og veiledning i gruppe. Målgruppen er formidlingsklare arbeidsledige over 19 år.

Varighet: Inntil åtte uker.

Vikar plass for arbeidsledige

Hovedformålet er å gi arbeidsledige relevant arbeidspraksis i offentlige og private virksomheter. Samtidig får ansatte permisjon til å ta utdanning som bidrar til å heve kompetansenivået ved arbeidsplassen eller frigjøres til innsats overfor ledige gjennom prosjektvirksomhet. Målgruppen for vikar plass er arbeidsledige med relevant kompetanse eller erfaringsbakgrunn. Innholdet er stort sett midlertidig sysselsetting i vikariat for ansatte som går ut i permisjon for å ta utdanning.

Varighet: Maksimalt ti måneder.

Det er mulig å foreta andre inndelinger av tiltakene, bl.a. å skille mellom grupper internt i tiltaket. For lønnstilskudd kan det skilles mellom ungdom under 25 år, eldre, flyktninger og langtidsledige. I analysen i kapittel 6 forsøker vi å sammenlikne forskjellige spesifikasjoner av tiltakene på forskjellige nivåer.

Tiltaksvarigheten

Tiltakets varighet måler antall måneder tilbake i tid som deltakeren går på det samme tiltaket, hentet ut fra månedsfilen i SOFA-søker-registeret. Dette gir en tellevariabel i måneder som fanger opp hele tiltakets varighet. I enkelte andre undersøkelser måles tiltaksvarigheten etter start- og stoppdato i SOFA-søker-registeret. Men disse datoene relateres som oftest til tilsagnsperiode, mens en reell tiltaksperiode kan settes sammen av flere tilsagn. Derfor vil tiltaksvarighet basert på start- og stoppdato fra SOFA-søker-registeret systematisk undervurdere tiltakets reelle varighet.

Empiriske undersøkelser av AMO viser at kortvarige kurs (fem-ti uker) har større positiv effekt på sjansen for å få jobb, mens kurs av varighet på 20 uker har mindre effekt. Effekten øker igjen når kursene blir riktig langvarige, dvs. 30 uker (Torp 1993), mens Try (1993) finner at for praksisplasser er effekten først tiltagende med tiltakets varighet og deretter avtagende for riktig lange tiltak.

5. Beskrivende statistikk, utvalg 1998

I dette kapitlet gis en oversikt over forskjellige kjennetegn for de to gruppene i utvalget fra 1998. I avsnitt 5.1 sammenliknes tiltaksgruppen (deltakere som avsluttet et tiltak i løpet av april 1998) og sammenlikningsgruppen (personer som var helt ledige i april 1998). I den kommende beskrivelsen benytter vi begrepene tiltaksgruppe eller deltakere for den førstnevnte gruppen og sammenlikningsgruppe eventuelt ledige for den alternative gruppen. For begge disse gruppene vil vi beskrive de sentrale demografiske variablene, i tillegg til personenes arbeidsmarkedshistorie. Variablene som gjennomgås i dette kapitlet, blir i stor grad benyttet i regresjonsanalysen i kapittel 6.

I avsnitt 5.2 beskrives de sentrale kjennetegnene på tvers av de ulike tiltakstypene. I avsnitt 5.3 presenteres utvalgets situasjon på arbeidsmarkedet ved evaluerings-tidspunktet, i slutten av november 1998. Situasjonen på arbeidsmarkedet i slutten av november 1998 er også utgangspunktet for dannelsen av resultatvariabel i analysen i kapittel 6.

Registergrunnlaget og definisjonen av de forskjellige variablene er beskrevet i avsnitt 4.2. De demografiske variablene er definert slik at de stort sett relaterer seg til situasjonen ved uttakstidspunktet, april 1998.

Siden tilsvarende undersøkelse også er foretatt i 1997 og 1998, vil vi kommentere nevneverdige endringer mellom de tre årgangene.

5.1. Individuelle kjennetegn for tiltaksdeltakere og ledige, utvalg 1998

I dette avsnittet ser vi på de sentrale bakgrunnsvariablene fordelt på tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen.

Tabell 5.1 viser fordelingen av utvalget på kjønn og alder. Tiltaksgruppen er relativt jevnt fordelt med en svak overvekt av kvinner. De utgjør 50,5 prosent av massen (2 110 kvinner av 4 178 deltakere i alt). I sammenlikningsgruppen representerer menn en andel på 53,7 prosent (26 618 menn av 49 543 ledige i alt).

Forholdstallene er nærmest identiske med utvalget fra forrige undersøkelse på utvalget fra 1997.

Tabell 5.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter kjønn og alder. Absolutte tall og prosent

Aldersgrupper	I alt		Menn		Kvinner	
	Del-takere	Ledige	Del-takere	Ledige	Del-takere	Ledige
Absolutte tall						
Under 20 år	397	1 040	232	599	165	441
20-24 år	968	6 665	498	3 717	470	2 948
25-29 år	702	8 121	346	3 837	356	4 284
30-49 år	1 784	21 522	826	11 385	958	10 137
50-59 år	282	6 100	131	3 523	151	2 577
60 år og mer	45	6 095	35	3 557	10	2 538
I alt	4 178	49 543	2 068	26 618	2 110	22 925
Prosent						
Under 20 år	9,5	2,1	11,2	2,3	7,8	1,9
20-24 år	23,2	13,5	24,1	14,0	22,3	12,9
25-29 år	16,8	16,4	16,7	14,4	16,9	18,7
30-49 år	47,2	43,4	39,9	42,8	45,4	44,2
50-59 år	6,7	12,3	6,3	13,2	7,2	11,2
60 år og mer	1,1	12,3	1,7	13,4	0,5	11,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

I fjorårets undersøkelse av utvalget fra 1997 (Landfald og Bråthen 1998) kommenterte vi reduksjonen i utvalgsmassen fra 1996 til 1997. Den samme trenden fortsetter, ved at antall deltakere i utvalget er redusert fra 5 061 personer i 1997 til 4 178 personer i 1998. Antall ledige i utvalget er redusert fra 69 244 til 49 543 i 1998. Dette henger naturligvis sammen med at både antall registrerte ledige og registrerte tiltaksdeltakere i SOFA-søker-registeret er blitt redusert fra 1997 til 1998.

Som i de tidligere undersøkelsene er gjennomsnittsalderen for ledige (39 år) høyere enn for deltakerne (32 år). Dette kommer klart frem ved at den relative andelen deltakere innenfor aldersgruppene under 20 år og 20-24 år er klart høyere enn tilsvarende andel ledige i de to aldersgruppene. Det motsatte er tilfelle for de tre eldste aldersgruppene, hvor de ledige utgjør en relativt høyere andel. Aldersfordelingen når det gjelder kjønn viser at gjennomsnittsalderen er henholdsvis 31 år for menn og 32 år for kvinner på tiltak.

Tabell 5.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter forskjellige demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent

Kjennetegn	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Giftede	18 410	34,3	1 247	29,8	17 163	34,6
Tidligere yrkeshemmet	314	0,6	32	0,8	282	0,6
Innvandrere ¹	7 290	13,6	860	20,6	6 430	13,0
<i>Utdanningsnivå</i>						
Uoppgitt/ingen	4 431	8,2	469	11,2	3 962	8,0
Grunnskole	12 258	22,8	720	17,2	11 538	23,3
VKI	15 225	28,3	1 266	30,3	13 959	28,2
VKII	15 617	29,1	1 357	32,5	14 260	28,8
Univ./høgskole	6 190	11,5	366	8,8	5 824	11,8
I alt	53 721	100,0	4 178	100,0	49 543	100,0
Yrkeserfaring (år) ²		4,1		3,0		4,2

¹ Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

² Antall år yrkeserfaring i løpet av de siste ti årene (1988-1997).

For utvalget som helhet viser tabell 5.2 at 13,6 prosent er innvandrere fra ikke-vestlige land. Dette er en økning på rundt 1,5 prosentpoeng fra 1997. Den største endringen finnes i tiltaksgruppen med 20,6 prosent innvandrere. Dette er omtrent 5 prosentpoeng over andelen i 1997. I sammenlikningsgruppen utgjør økningen 1 prosentpoeng. Denne generelle økningen i andelen innvandrere kan delvis forklares ved at forbedringen i arbeidsmarkedet i stor grad har kommet norskfødte til gode.

Personer som er yrkeshemmede på uttakstidspunktet er ekskludert fra undersøkelsen. Dette forhindrer ikke at noen av personene i utvalget tidligere har vært registrert som yrkeshemmet. I utvalget er det 0,6 prosent som har tidligere erfaring som yrkeshemmet i bakgrunnsperioden, dvs. før april 1998. Det er relativt flere i tiltaksgruppen (0,8 prosent) som har vært yrkeshemmet tidligere. Dette er en økning på 0,3 prosentpoeng fra undersøkelsen i fjor (1997-utvalget). Det er ingen endring i sammenlikningsgruppen (0,6 prosent) fra forrige undersøkelse.

Tabell 5.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter yrke. Absolutte tall og prosent

Yrkesgrupper	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Tekn.,vit. og hum.	1 653	3,1	87	2,1	1 566	3,2
Helsepleie	2 167	4,0	168	4,0	1 999	4,0
Undervisning	3 281	6,1	261	6,2	3 020	6,1
Annen humanistisk	2 224	4,1	136	3,3	2 088	4,2
Administrasjon	1 070	2,2	52	1,2	1 018	2,1
Kontor	4 423	8,2	350	8,4	4 073	8,2
Handel	6 603	12,3	471	11,3	6 132	12,4
Primær	1 706	3,2	123	2,9	1 583	3,2
Bygg og anlegg	3 194	5,9	182	4,4	3 012	6,1
Industri	11 565	21,5	789	18,9	10 776	21,8
Service	8 393	15,6	641	15,3	7 752	15,6
Transport	3 040	5,7	195	4,7	2 845	5,7
Ingen/ uidentifisert	4 402	8,2	723	17,3	3 679	7,4
I alt	53 721	100,0	4 178	100,0	49 543	100,0
Vakanserrate i yrke		0,33		0,30		0,33

Gjennomsnittsalderen i sammenlikningsgruppen er 40 år for menn og 38 år for kvinner.

Tabell 5.2 viser fordelingen mellom tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen på enkelte sentrale demografiske variabler. Vi har allerede sett at deltakerne er yngre enn de ledige, noe som er med på å forklare den markerte forskjellen i andelen gifte personer i de to gruppene. Andelen gifte personer i sammenlikningsgruppen er 34,6 prosent mot 29,8 prosent i tiltaksgruppen.

I fjorårets undersøkelse av utvalget fra 1997 så vi at andelen innvandrere hadde økt noe fra året før. I denne undersøkelsen finner vi at økningen fortsetter.

Tabell 5.2 inneholder også en fordeling av utvalget på utdanningsnivå. Andelen deltakere med grunnskole som høyeste fullførte utdanning er klart lavere enn tilsvarende andel ledige med samme utdanning. Ser vi på andelen deltakere med to-tre år videregående skole (VKII), er denne høyere enn tilsvarende andel ledige med samme utdanning. Det er 58,7 prosent av tiltaksdeltakerne og 59,5 prosent av sammenlikningsgruppen som har ett år videregående skole eller mindre som høyeste fullførte utdanning. I forhold til undersøkelsen i fjor på 1997-utvalget har forskjellen i utdanningsnivå blitt vesentlig mindre. Hovedårsaken ligger i at andelen av tiltaksdeltakerne som har to-tre år videregående skole som høyeste fullførte utdanning har blitt redusert fra 38 prosent i 1997-utvalget til 32,5 prosent i utvalget i årets undersøkelse (1998-utvalget). Andelen uoppgitt har også økt fra ca. 8 prosent (1997-utvalget) til 11,2 prosent i 1998-utvalget. For øvrig er det bare små endringer fra fjorårets undersøkelse.

Variabelen for yrkeserfaring måler antall år i arbeid i løpet av de siste ti årene (1988-1997). I hele utvalget finner vi en gjennomsnittlig yrkeserfaring på 4,1 år. Nivået er uendret fra i fjor. I tiltaksgruppen er yrkeserfaringen økt med knappe 0,2 måneder fra 2,8 i 1997 til 3,0 i 1998. For sammenlikningsgruppen er nivået uendret og lik 4,2 år. Forskjellen mellom tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen kan knyttes opp mot aldersfordelingen. Variabelen yrkeserfaring er konstruert ved opptelling av antall registrerte arbeidsforhold på et bestemt tidspunkt hvert år. Vi får derfor ikke med sammenhengende jobberfaring over året (jf. avsnitt 4.2).

Tabell 5.3 gir en beskrivelse av yrkesbakgrunnen til tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen. Som ved

tidligere undersøkelser (1996- og 1997-utvalget) er det små forskjeller mellom deltakere og ledige når det gjelder fordeling på de ulike yrkesgruppene. Industri som er den yrkesgruppen som fortsatt er mest hyppig representert. Tiltaksdeltakere utgjør en høyere andel i gruppen med ukjent eller uoppgett yrkesbakgrunn enn ledige, noe som trolig kan tilskrives deltakernes generelle lavere alder.

Tabell 5.4 viser utvalget fordelt på landets fylker. Denne viser at personer fra Buskerud, Telemark, Agderfylkene, Rogaland og Hordaland utgjør en større andel av deltakerne enn ledige. Det motsatte er tilfelle for personer fra Oslo, Sør-Trøndelag, Nordland og Finnmark.

Som tidligere nevnt er nivået på antall tiltaksplasser blitt redusert i takt med den fallende arbeidsledigheten i Norge. Vi har sammenliknet fylkene for å se hvilke som har hatt relativt størst endring i nivået på antall deltakere. Vestfold (48 prosent), Sogn og Fjordane (48 prosent), Møre og Romsdal (36 prosent) og Akershus (32 prosent) har redusert tiltaksmassen relativt mest. Det er også verdt å nevne at fylkene Hedmark, Agderfylkene og Nord-Trøndelag er de eneste som har flere personer på tiltak i april 1998 enn året før. I Hedmark er det 92 flere på tiltak enn året før, og dette er en økning på 74 prosent. For øvrig er antall deltakere i hele utvalget redusert med 17 prosent fra 1997 til 1998.

Når det gjelder antall ledige i utvalget er disse redusert med 28 prosent over samme periode. Hedmark, Finnmark og Trøndelagsfylkene er av de fylkene som har minst relativ nedgang i mengden ledige i vårt utvalg med en reduksjon fra 21 til 23 prosent fra utvalget i 1997. Telemark, Rogaland og Buskerud viser størst relativ nedgang i antall ledige med en reduksjon fra 37 til 39 prosent.

Når vi i kapittel 6 skal analysere hva som ligger til grunn for arbeidsmarkedspolitikken, vil erfaring med arbeidsledighet og andre arbeidssøkerstatuser være viktige bakgrunnsvariabler. I tabellene 5.5, 5.6 og 5.7 ser vi på erfaring med ledighet og tiltak i løpet av en 12 måneder lang bakgrunnsperiode. Bakgrunnsperioden er definert noe ulikt for deltakerne kontra de ledige. For sammenlikningsgruppen er bakgrunnsperioden definert som de 12 måneder forut for uttakstidspunktet, april 1998. For deltakere på tiltak er bakgrunnsperioden definert som de 12 foregående måneder før starttidspunktet for det tiltaket som ble avsluttet i april/mai 1998. Valget av bakgrunnsperiode er beskrevet mer inngående i avsnitt 4.1 (se f.eks. boks 1).

I tabell 5.5 ser vi på erfaring med ledighet i bakgrunnsperioden. Det er forskjell mellom deltakere og ledige ved at de ledige i gjennomsnitt har vært mer arbeidsledig i bakgrunnsperioden. Tabellen viser at 26 prosent av deltakerne har vært ledige i seks måneder eller mer

Tabell 5.4. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter fylke. Absolutte tall og prosent

Fylke	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Østfold	3 486	6,5	293	7,0	3 193	6,4
Akershus	3 401	6,3	266	6,4	3 135	6,3
Oslo	7 387	13,8	448	10,7	6 939	14,0
Hedmark	2 531	4,7	216	5,2	2 315	4,7
Oppland	2 139	4,0	181	4,3	1 958	4,0
Buskerud	2 160	4,0	213	5,1	1 947	3,9
Vestfold	2 479	4,6	159	3,8	2 320	4,7
Telemark	2 156	4,0	208	5,0	1 948	3,9
Aust-Agder	1 164	2,2	142	3,4	1 022	2,1
Vest-Agder	1 618	3,0	172	4,1	1 446	2,9
Rogaland	3 584	6,7	384	9,2	3 200	6,5
Hordaland	5 853	10,9	502	12,0	5 351	10,8
Sogn og Fjordane	742	1,4	36	0,9	706	1,4
Møre og Romsdal	2 214	4,1	167	4,0	2 047	4,1
Sør-Trøndelag	3 677	6,8	196	4,7	3 481	7,0
Nord-Trøndelag	1 860	3,5	153	3,7	1 707	3,4
Nordland	3 370	6,3	209	5,0	3 161	6,4
Troms	2 130	4,0	137	3,3	1 993	4,0
Finnmark	1 757	3,3	95	2,3	1 662	3,4
I alt	53 708	100,0	4 177	100,0	49 531	100,0
Vakanterate i fylke		0,33		0,33		0,33

Tabell 5.5. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter antall måneder ledig i 12 måneders bakgrunnsperiode. Absolutte tall og prosent

Antall måneder ledig	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
0 måned	7 601	14,1	802	19,2	6 799	13,7
1 måned	5 668	10,6	716	17,1	4 952	10,0
2 måneder	5 148	9,6	523	12,5	4 625	9,3
3 måneder	5 169	9,6	437	10,5	4 732	9,6
4 måneder	3 695	6,9	322	7,7	3 373	6,8
5 måneder	3 326	6,2	279	6,7	3 047	6,2
6 måneder	3 403	6,3	232	5,6	3 171	6,4
7 måneder	2 955	5,5	197	4,7	2 758	5,6
8 måneder	2 739	5,1	159	3,8	2 580	5,2
9 måneder	2 631	4,9	152	3,6	2 479	5,0
10 måneder	2 461	4,6	106	2,5	2 355	4,8
11 måneder	2 653	4,9	117	2,8	2 536	5,1
12 måneder	6 272	11,7	136	3,3	6 136	12,4
I alt	53 721	100,0	4 178	100,0	49 543	100,0

i bakgrunnsperioden (før de startet på tiltaket), mens omtrent 45 prosent av sammenlikningsgruppen har vært ledige i seks måneder eller mer i bakgrunnsperioden. Godt over halvparten av tiltaksgruppen har vært ledig i tre måneder eller mindre. Deltakere på tiltak har i gjennomsnitt erfart 3,6 måneder ledighet og personer i sammenlikningsgruppen har vært ledig i 5,3 måneder i bakgrunnsperioden.

Det er små endringer i forhold til 1997-utvalget. Som i fjor er det mange deltakere som står oppført med null måneders ledighetserfaring i bakgrunnsperioden. Disse har altså mindre enn en måned med ledighetserfaring før de begynte på tiltaket.

Tabell 5.6. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter antall måneder på ordinære arbeidsmarkedstiltak i 12 måneders bakgrunnsperiode. Absolutte tall og prosent

Antall måneder på ordinære tiltak	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
0 måned	42 859	79,8	2 695	64,5	40 164	81,1
1 måned	2 121	3,9	257	6,2	1 864	3,8
2 måneder	2 328	4,3	253	6,1	2 075	4,2
3 måneder	1 995	3,7	236	5,6	1 759	3,6
4 måneder	1 134	2,1	189	4,5	945	1,9
5 måneder	936	1,7	148	3,5	788	1,6
6 måneder	821	1,5	106	2,5	715	1,4
7 måneder	469	0,9	80	1,9	389	0,8
8 måneder	347	0,6	70	1,7	277	0,6
9 måneder	382	0,7	51	1,2	331	0,7
10 måneder	166	0,3	47	1,1	119	0,2
11 måneder	87	0,2	32	0,8	55	0,1
12 måneder	76	0,1	14	0,3	62	0,1
I alt	53 721	100,0	4 178	100,0	49 543	100,0

Tabell 5.7. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter sammenlagt antall måneder som arbeidssøker (helt eller delvis ledig eller på arbeidsmarkedstiltak) i 12 måneders bakgrunnsperiode. Absolutte tall og prosent

Antall måneder som arbeidssøker	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
0 måned	4 842	9,0	359	8,6	4 483	9,0
1 måned	3 886	7,2	468	11,2	3 418	6,9
2 måneder	3 486	6,5	385	9,2	3 101	6,3
3 måneder	4 388	8,2	306	7,3	4 082	8,2
4 måneder	2 692	5,0	255	6,1	2 437	4,9
5 måneder	2 641	4,9	246	5,9	2 395	4,8
6 måneder	2 975	5,5	250	6,0	2 725	5,5
7 måneder	2 723	5,1	222	5,3	2 501	5,0
8 måneder	2 783	5,2	231	5,5	2 552	5,2
9 måneder	2 834	5,3	218	5,2	2 616	5,3
10 måneder	2 719	5,1	229	5,5	2 490	5,0
11 måneder	3 106	5,8	281	6,7	2 825	5,7
12 måneder	14 646	27,3	728	17,4	13 918	28,1
I alt	53 721	100,0	4 178	100,0	49 543	100,0

Tabell 5.8. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter gjennomsnittlig antall måneder som arbeidssøker i bakgrunnsperioden og etter alder

Status i bakgrunnsper.	Under 20 år		20-24 år		25-29 år		30-49 år		50-59 år		60 år og over	
	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige
Måneder som arbeidssøker i alt	2,1	2,7	4,6	4,6	6,2	5,7	7,3	6,9	8,2	8,2	8,6	10,8
Måneder som helt ledig	1,1	1,7	2,8	3,2	3,6	4,1	4,3	5,1	5,3	6,3	5,8	9,7
Måneder i ordinære tiltak	1,0	1,0	1,2	0,8	1,4	0,7	1,7	0,8	1,6	0,6	1,7	0,1
Måneder som delvis syss. eller attfør.tiltak	0,0	0,0	0,6	0,6	1,2	0,9	1,3	1,0	1,3	1,3	1,1	1,0

Ser vi på erfaring med ordinære arbeidsmarkedstiltak i tabell 5.6 finner vi at tiltaksgruppen i større grad har deltatt på tiltak i bakgrunnsperioden i forhold til sammenlikningsgruppen. Tiltaksgruppen har i gjennomsnitt vært 1,5 måneder på ordinære tiltak, mens tilsvarende tall for sammenlikningsgruppen er 0,7 måned.

Oppsummerer vi resultatene i tabellene 5.5 og 5.6 finner vi også denne gang at tiltaksgruppen har mest erfaring med tiltak, og sammenlikningsgruppen har mest erfaring med ledighet.

I tillegg til personer registrert på arbeidsmarkedstiltak eller som helt ledig, regnes også personer registrert på attføringstiltak eller delvis sysselsatte i SOFA-søkerregisteret som personer som ønsker og søker ordinært arbeid. I tabell 5.7 har vi definert en person som arbeidssøker i bakgrunnsperioden dersom han er registrert i SOFA-søkerregisteret på ordinære tiltak, attføringstiltak, som delvis sysselsatt eller helt ledig. Både tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen har i gjennomsnitt vært en måned registrert som delvis sysselsatt. Gjennomsnittlig varighet som deltaker på attføringstiltak er 0,2 måned for tiltaksgruppen og 0,3 måned for sammenlikningsgruppen.

Gjennomsnittlig antall måneder som arbeidssøker (helt ledig, delvis ledig, deltaker på ordinære arbeidsmarkedstiltak og deltaker på attføringstiltak) er på 6,4 måneder for tiltaksgruppen og 7,2 måneder for sammenlikningsgruppen.

Vi finner altså at sammenlikningsgruppen har erfart noe lengre perioder som helt ledig samt også noe lengre perioder totalt som arbeidssøker enn det som er tilfelle for tiltaksgruppen. Dette har i noen grad sammenheng med aldersfordelingen i de to utvalgene. Personene i sammenlikningsgruppen er eldre enn personene i tiltaksgruppen, og de eldre personene opplever lengre perioder i ledighet og også i samlet tid som arbeidssøker, jf. tabell 5.10. Det er en entydig sammenheng mellom alder og antall måneder registrert som helt ledig eller som arbeidssøker, mens det ikke er noen klar sammenheng mellom alder og gjennomsnittlig antall måneder på tiltak i bakgrunnsperiodene.

Tabell 5.9. Tiltaksdeltakere i april 1998, etter kjønn, undergrupper av tiltak og målgrupper. Absolutte tall og prosent

Tiltaksgrupperinger	I alt		Menn		Kvinner	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
1. Offentlige sysselsettingstiltak	19	100	10	100	9	100
Lærlinger i statlige etater	10	53	4	40	6	67
KAJA	9	47	6	60	3	33
2. Lønnstilskudd	663	100	446	100	217	100
Lønnstilskudd for flyktninger	141	21	99	22	42	19
Lønnstilskudd for ungdom under 25 år	142	21	96	22	46	21
Lønnstilskudd for ledige over seks måneder	244	37	150	34	94	43
Lønnstilskudd for nykommere	50	8	38	9	12	6
Lønnstilskudd for eldre	19	3	15	3	4	2
Lønnstilskudd ferdig attført	67	10	48	11	19	9
3. Praksisplasser med fadderordning	1 042	100	459	100	583	100
Praksisplasser	385	37	123	27	262	45
Fadderordning, ordinær	573	55	286	62	287	49
Fadderordning for flyktninger	84	8	50	11	34	6
4. AMO	1 882	100	905	100	977	100
5. Jobbklubber	465	100	202	100	263	100
6. Vikarplasser	107	100	46	100	61	100
Vikarplasser i offentlig sektor	61	57	15	33	46	75
Vikarplasser i privat sektor	42	39	29	63	13	21
Prosjektledervikariater	1	1	1	2	0	-
Omsorgsvikariater	3	3	1	2	2	3
I alt, ordinære tiltak	4 178	100	2 068	100	2 110	100

Tabell 5.8 viser at innenfor alle aldersgrupper har deltakere noe kortere gjennomsnittlig varighet som registrert ledig i bakgrunnsperioden enn de ledige. Når en slår sammen periodene som helt ledig, delvis ledig, deltaker på ordinære arbeidsmarkedstiltak og deltaker på attføringstiltak (arbeidssøker i bakgrunnsperioden) har imidlertid deltakere mellom 20-59 år lik eller lengre gjennomsnittlig varighet enn de ledige. Det er altså ikke slik at sammenlikningsgruppen gjennomgående har lengre erfaring med arbeidssøking enn sammenlikningsgruppen. Dette gjelder kun for de yngste (personer under 20 år) og de eldste (personer over 60 år) i utvalget.

5.2. Inndeling etter ulike tiltak, utvalg 1998

I det forrige avsnittet sammenliknet vi de helt ledige i utvalget med tiltaksgruppen sett under ett. I dette avsnittet går vi litt nærmere inn på deltakermassen ved å se på hvilke tiltak de har gått på. Dette gjøres for å beskrive fordelingen mellom de ulike tiltakene og eventuelle forskjeller i individuelle kjennetegn mellom deltakere på forskjellige tiltak. Resultatene er gjengitt i tabellene 5.9 og 5.10.

5.2.1. Fordeling av deltakere på ulike tiltak

I denne fremstillingen skal vi på samme måte som i undersøkelsen av utvalget fra 1996 og 1997 skille mellom seks hovedtyper av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Disse er nærmere beskrevet i avsnitt 4.3.

Offentlige sysselsettingstiltak har tidligere bestått i hovedsak av KAJA (kompetanse, arbeidstrening og jobbskaping for arbeidsledige). Som før nevnt ble KAJA faset ut i løpet av høsten 1997. Dette har medført at antall personer på offentlige sysselsettingstiltak er blitt drastisk redusert fra 1997 til 1998. I april 1998 var det i alt bare 19 personer registrert som deltakere som kom med i vårt utvalg.

Lønnstilskudd er en type tiltak som rettes mot utsatte grupper på arbeidsmarkedet. Det benyttes seks ulike former for lønnstilskudd til arbeidsgivere, hvor lønnstilskudd for langtidsledige (over seks måneder) er det mest vanlige. Personer på sistnevnte tiltak utgjør noe over 37 prosent av deltakerne på lønnstilskudd totalt. Andre viktige former av denne typen tiltak er lønnstilskudd for ungdom under 25 år og lønnstilskudd for flyktninger. Lønnstilskudd for nykommere på arbeidsmarkedet, lønnstilskudd for eldre og lønnstilskudd for personer som er ferdig attført er former av lønnstilskudd med mindre omfang. Lønnstilskudd generelt tar for seg vel 15 prosent av den samlede tiltaksgruppen. AMO (arbeidsmarkedsopplæring) er fortsatt det største tiltaket med 45 prosent av samtlige tiltaksdeltakere. Andelen deltakere på AMO-tiltak har økt med nesten 7 prosentpoeng fra utvalget av 1997.

Praksisplasser med fadderordning er ment for arbeidsledige unge og ellers nykommere på arbeidsmarkedet. Deltakere på disse tiltakene utgjør 25 prosent av

tiltaksgruppen. Mer enn 63 prosent av deltakerne i tiltaket er på fadderordning, inkludert en liten gruppe på fadderordning for flyktninger.

Jobbklubber er et formidlingstiltak som er ment å hjelpe til å få arbeidssøkere ut i ordinært arbeid via en forbedring av deltakernes søke atferd. Ved uttakstidspunktet utgjorde deltakere på jobbklubber 11 prosent av tiltaksgruppen.

Vikarplasser er det nest minste tiltaket i omfang av personer. Omtrent 2,5 prosent av tiltaksgruppen var deltakere på dette tiltaket. Hovedmassen av disse var deltakere i offentlig sektor (57 prosent).

Tiltaksgruppen er samlet sett relativt jevnt fordelt mellom kjønnene, med 49 prosent menn og 51 prosent kvinner (jf. tabell 5.1). Det er noe større variasjoner innenfor de enkelte tiltakene. Det er en hovedvekt av menn på lønnstilskudd, hvor om lag to av tre deltakere er menn og på offentlige sysselsettingstiltak (53 prosent menn). Det er en hovedvekt av kvinner på vikarplasser (58 prosent kvinner), på praksisplasser med fadderordning (56 prosent kvinner), på jobbklubber (57 prosent kvinner) og på AMO-tiltak (52 prosent kvinner). I utvalget av 1997 var kjønnsfordelingen identisk med årets 1998-utvalg.

Størrelsen på utvalget er som tidligere nevnt redusert fra 1997-dataene. Sammenlikner vi antall deltakere, finner vi den største reduksjonen i offentlige sysselsettingstiltak. Her er tiltaksmassen redusert fra 411 personer i 1997 til 19 personer i 1998. Vikarplasser er også så godt som halvert i omfang i denne perioden. Av de andre tiltakstypene er omfanget av reduksjonene mindre.

5.2.2. Kjennermerker for deltakere på ulike tiltak

I avsnitt 5.1 sammenliknet vi tiltaksgruppen med sammenlikningsgruppen ved å se på en del sentrale bakgrunnsvariabler uten å skille på tiltakstypene. De ulike tiltakene har ulike målgrupper og delvis ulik målsetting. Dette gjør at vi naturlig nok forventer å finne forskjeller i deltakernes kjennetegn når vi sammenlikner mellom deltakere på de ulike tiltakene.

Tabell 5.10 viser fordelingen på de seks ulike hovedtypene av tiltak som vi har definert (jf. tabell 5.9). Denne bekrefter at det er en overvekt av kvinner på AMO-tiltak, praksisplasser med fadderordning, jobbklubber og vikarplasser. Kvinneandelen er klart størst for de tre sistnevnte, hvor de utgjør over 55 prosent av deltakerne. I forhold til utvalget av 1997 er det verdt å nevne at andelen kvinner har gått ned med 10 prosent innenfor tiltaket vikarplasser.

Vi så i avsnitt 5.1 at deltakerne i gjennomsnitt var yngre enn de ledige. Av de ulike tiltakene ser vi av tabell 5.10 at personer på offentlige sysselsettingstiltak

har en gjennomsnittsalder på 35 år. Sammenliknet med i fjor er deltakerne på dette tiltaket i gjennomsnitt blitt fire år yngre. For de andre tiltakene ligger gjennomsnittsalderen mellom 33 og 34 år bortsett fra praksisplasser der gjennomsnittsalderen er helt nede i 24 år. Det er små forskjeller i alder mellom kjønn. Det eneste er offentlige sysselsettingstiltak der gjennomsnittsalderen for menn er noe høyere enn for kvinner.

Videre finner vi at andelen gifte innenfor tiltakene, ikke overraskende svinger i takt med alder.

Fordeler vi deltakerne på de ulike tiltakene etter utdanning, viser tallene i tabell 5.10 at personer på offentlige sysselsettingstiltak ser ut til å ha den sterkeste utdanningsbakgrunnen. Dette er helt motsatt av hva vi fant i 1996- og 1997-utvalget da deltakere på offentlige sysselsettingstiltak hadde den svakeste utdanningsbakgrunnen. Det er noe begrenset hva vi kan legge i dette, siden antall deltakere på offentlige sysselsettingstiltak er kraftig redusert. Rangerer vi de andre tiltakene etter deltakernes utdanningsnivå får vi at når det gjelder vikarplasser har 61 prosent avsluttet to-tre år videregående utdanning. Tilsvarende tall for jobbklubber er 47 prosent, lønnstilskudd 45 prosent, AMO 41 prosent og til slutt praksisplasser med 36 prosent. Tabell 5.2 viste at tilsvarende tall for sammenlikningsgruppen er 41 prosent.

I forhold til utvalget fra 1997 har det skjedd en endring i utdanningsnivået innenfor de fleste tiltakene. Mest iøynefallende er nivåoppgangen innenfor offentlige sysselsettingstiltak og nivånedgangen innenfor praksisplasser. Andelen med utdanning ut over ett år videregående, har økt fra 48,4 til 63,1 prosent for personer i offentlige sysselsettingstiltak, og gått ned fra 49,3 til 36,4 prosent for personer på praksisplasser.

Vi finner en klar sammenheng mellom andelen som har uoppgitt eller ingen (kjent) utdanning og andelen innvandrere. Andelen innvandrere er svært liten i jobbklubber og vikarplasser. Disse tiltakene har lavest andel uoppgitt/ingen utdanning.

Flest innvandrere finner vi først og fremst i offentlige sysselsettingstiltak, hvor de utgjør en andel på 26,3 prosent. Dette er en økning på 10 prosent fra utvalget i 1997. Også når det gjelder deltakere med innvandrerbakgrunn på AMO, har det vært en økning i andelen med 5,6 prosent til 24,3 prosent totalt. Innslaget av innvandrere blant de ledige er til sammenlikning 13 prosent.

Deltakere på vikarplasser har også denne gangen mest yrkeserfaring med 4,2 år i løpet av de siste ti årene før uttakstidspunktet. Personer med minst yrkeserfaring finner vi blant deltakere på praksisplasser. Deltakere på dette tiltaket har en gjennomsnittlig yrkeserfaring på 1,4 år. Det siste henger trolig sammen med at tiltaket er innrettet mot ungdom og nykommere på

arbeidsmarkedet. Vi har fra før sett at gjennomsnittsalderen til personer på praksisplasser er ti år yngre enn deltakere på de fleste andre tiltakene.

Vi har laget variabler som skal representere ledighetshistorien for deltakere i en 12 måneders bakgrunnsperiode. I tabell 5.10 vises tre variabler som måler gjennomsnittstall for antall måneder som registrert helt ledig, antall måneder som delvis sysselsatt arbeidssøker og antall måneder som deltaker på ordinære tiltak.

Deltakere på AMO og jobbklubber har mest erfaring som helt ledig. I gjennomsnitt har deltakere på disse tiltakene vært ledig i omtrent 4,3 måneder det siste året før de begynte på tiltak. Deltakere på praksisplasser har minst erfaring med ledighet. Dette kan sees i sammenheng med «ungdomsgarantien» som sikrer at ungdom uten tilbud om jobb eller utdanningsplass skal gis et tilbud om arbeidsmarkedstiltak.

Når det gjelder erfaring som delvis sysselsatte, er denne størst for personer på vikarplasser. Dette kan i noen grad forklares med tiltakets sammensetning. Deltakerne på vikarplasser består i stor grad av voksne kvinner med videregående skole som høyeste fullførte utdanning og med erfaring fra helse- og omsorgsyrker. Ellers har deltakere på praksisplasser også liten

erfaring som delvis ledig noe som også kan sees i sammenheng med «ungdomsgarantien».

Deltakere på offentlige sysselsettingstiltak og lønns-tilskudd har mest erfaring med tidligere deltakelse på tiltak. For lønns-tilskudd kan dette forklares med at dette tiltaket enkelte ganger kommer som siste ledd i en kjeding av flere tiltak der arbeidskontorene finner en slik type tiltakskjeding hensiktsmessig.

Til slutt viser tabell 5.10 gjennomsnittlig tiltaksvarighet for deltakerne på de ulike tiltakene. Deltakerne på offentlige sysselsettingstiltak har i gjennomsnitt de lengste periodene med en varighet på i overkant av ti måneder. Jobbklubbene skiller seg ut på den andre siden med en gjennomsnittlig varighet på omtrent en og en halv måned.

Når vi oppsummerer denne beskrivelsen av kjennmerkene er det store forskjeller i den demografiske sammensetningen mellom ledige og deltakere generelt, men også mellom deltakere på ulike tiltak. Eksempelvis er gjennomsnittlig alder høyere i sammenlikningsgruppen. Det er en lavere andel gifte i tiltaksgruppen med en nær sammenheng med alder. Andelen innvandrere er høyere i tiltaksgruppen. Utdanningsnivået er høyere blant deltakerne, men forskjellen er mindre enn hva tilfellet var i utvalget fra 1997 og 1996.

Tabell 5.10. Tiltaksdeltakere i april 1998, etter tiltakstype, ulike demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn

Individuelle kjennetegn	Off. syss.tiltak	Lønns-tilskudd	AMO	Praksispl. fadderord.	Jobbklubber	Vikarplasser	Alle tiltak
I alt	19	663	1 882	1 042	465	107	4 178
Andel kvinner	47,4	32,7	52,0	56,1	56,6	57,0	50,6
Gj.snittlig alder totalt							
Menn	40,0	34,3	33,7	23,3	32,7	33,5	31,4
Kvinner	30,0	34,1	35,5	24,5	35,2	32,9	32,2
Totalt	35,3	34,3	34,6	23,9	34,1	33,2	31,8
Andel gifte	21,1	32,7	35,9	16,5	29,7	33,6	29,7
Andel innvandrere ¹	26,3	23,6	24,3	20,4	2,2	9,3	20,4
Yrkeshemmet tidligere	0,0	1,7	0,6	0,4	0,9	0,9	0,8
Utdanning (prosent)							
Uoppgitt/ingen	10,5	13,8	11,6	10,5	1,3	2,8	10,3
Grunnskole	5,3	13,7	14,5	26,7	16,4	8,4	17,4
VKI	21,1	27,8	33,1	26,4	34,9	28,0	30,6
VKII	52,6	35,0	31,1	31,6	36,5	42,1	32,8
Univ./høgskole	10,5	9,7	9,7	4,8	10,9	18,7	8,9
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yrkese erfaring(år) ²	3,8	3,1	3,5	1,4	3,9	4,2	3,0
Ledighetshistorie ³							
Erfart ledighet	3,0	3,3	4,3	2,4	4,3	3,2	3,6
Erfart delvis ledighet	0,5	0,9	0,9	0,3	1,1	1,4	0,8
Erfart tiltak	4,8	2,7	1,2	1,4	0,9	1,2	1,5
Tiltaksvarighet ⁴	10,3	3,7	3,7	4,5	1,4	5,8	3,7

¹ Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

² Antall år arbeidserfaring i løpet av de siste ti årene (1988-1997).

³ Antall måneder registrert som helt eller delvis ledig eller på ordinære tiltak i 12-månedersperioden før start på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet (utgangen av april 1998).

⁴ Antall måneder registrert på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet.

5.3. Arbeidsmarkedssituasjonen i november 1998, utvalg 1998

I dette avsnittet beskriver vi arbeidsmarkedsstatus på evalueringstidspunktet. Det er gjort et uttak fra arbeidstakerregisteret per 24. november 1998 (referansedato). Dersom personer i utvalget er registrert som arbeidstakere i dette registeret gjennomføres en kontroll mot SOFA-søker-registeret for å samtidig undersøke om disse er registrert som arbeidssøkere (arbeidstaker/tiltak eller arbeidstaker/ledig). Kontrollen og rutine for valg av arbeidsmarkedsstatus (konsistensbehandling) beskrives nærmere i avsnitt 5.3.1. I avsnitt 5.3.2 ser vi på arbeidsmarkedsstatus for utvalget i november etter at konsistensbehandlingen er gjennomført.

5.3.1. Konsistensbehandling: Kombinasjon arbeidstaker november 1998/SOFA-søker-registeret i november 1998

Fra tidligere prosjekter i SSB har vi erfart at det forekommer doble registreringer som ledig/tiltak i SOFA-søker-registeret og som arbeidstaker i arbeidstakerregisteret på samme tidspunkt. Måten vi her behandler slike tilfeller på avhenger av om personene er registrert på tiltak eller som helt ledige i SOFA-søker-registeret.

Tabell 5.11 viser at i alt 19 294 personer i utvalget var registrert i arbeidstakerregisteret på evalueringstidspunktet. Av disse er omtrent 11 prosent samtidig registrert som helt ledig og 6 prosent på tiltak på samme tidspunkt ifølge SOFA-søker-registeret. Dermed følger det at drøyt 80 prosent av registreringene i arbeidstakerregisteret i november 1998 ikke er i konflikt med SOFA-søker-registeret (gjelder vårt utvalg spesielt og ikke arbeidstakerregisteret generelt).

Tabell 5.11. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998 registrert som arbeidstaker i november 1998, etter om de samtidig er registrert i SOFA-søker-registeret november 1998. Nivå

		Registrert arbeidstaker per 24.11.1998		
	I alt	Arbeidstaker/ ledig	Arbeidstaker/ tiltak	Kun arbeidstaker
I alt	19 294	2 133	1 241	15 920

Omgruppering av personer med kombinasjonen arbeidstaker/ledig i november 1998

Dersom personen er registrert med kombinasjonen arbeidstaker/ledig i november 1998 tas det utgangspunkt i et sett av regler som avgjør om personen skal klassifiseres som arbeidstaker eller helt ledig.

Disse reglene er følgende:

- Dersom arbeidstakerforhold starter etter ledighetsforholdet velges status «arbeidstaker» (jobb).
- Dersom arbeidstakerforhold starter før ledighetsforholdet velges status «helt arbeidsledig» (ikke-jobb).

Vi stoler på det registeret med den siste innmeldte startdato. SSB arbeider videre med analyser av dette regelverket.

Omgruppering av personer med kombinasjonen arbeidstaker/tiltak i november 1998

Vi vil også foreta en konsistensbehandling for personer som har kombinasjonen arbeidstaker/tiltak. Personer som er logisk innmeldt i arbeidstakerregisteret er tiltaksdeltakere som gjennom tiltaket er sysselsatt og mottar lønn. Dette gjelder personer som går på tiltakene *offentlige sysselsettingstiltak, lønnstilskudd og vikarplasser*. De andre, dvs. personer med kombinasjonen arbeidstaker/tiltak hvor tiltaket er praksisplasser med fadderordning, AMO og jobbklubb gjennomfører vi den samme konsistensbehandlingen som for de med kombinasjonen arbeidstaker/ledig.

Følgende regler er utgangspunktet for gruppering av personer med kombinasjonen arbeidstaker/tiltak (fadderordning, AMO og jobbklubb) på evalueringstidspunktet:

- Dersom arbeidstakerforhold starter etter ledighetsforholdet velges status «arbeidstaker» (jobb).
- Dersom arbeidstakerforhold starter før ledighetsforholdet velges status «tiltak» (ikke-jobb).

Også i dette tilfellet velger vi det registeret med den siste innmeldte startdato.

Etter denne konsistensbehandlingen får vi resultatene illustrert i tabell 5.12. Her definerer vi status jobb dersom personen er registrert kun som arbeidstaker eller om vi velger å tro på arbeidstakerforhold når personen samtidig er registrert i SOFA-søker-registeret som beskrevet ovenfor. Status ikke-jobb defineres dersom personen ikke er registrert arbeidstaker eller om vi velger å tro på ledighetsforholdet når personen er registrert både med et arbeidsforhold og et ledighetsforhold som beskrevet ovenfor.

Tabell 5.12 viser fordelingen av personer som ble klassifisert som i jobb eller ikke-jobb etter konsistensbehandlingen. Av hele utvalget er 16 699 personer (31 prosent) i jobb på evalueringstidspunktet. Av 2 133 personer som var registrert med kombinasjonen arbeidstaker/ledig i november 1998 ble 578 personer (27 prosent) klassifisert som arbeidstaker (jobb) etter konsistensbehandlingen, dvs. at arbeidstakerforholdet startet etter ledighetsforholdet. Resten fikk en ny status som ledig (ikke-jobb) i november 1998.

Det var videre 201 personer eller om lag 16 prosent av arbeidstaker/tiltaksgruppen i november som bevarte statusen arbeidstaker (jobb). Resultatet skyldes trolig at mange er lovlig innmeldt i arbeidstakerregisteret og at de i realiteten går på tiltak.

Tabell 5.12. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1997, etter konsistensbehandlet status i november 1998 og status i registrene i november 1998. Absolutte tall

Status i registrene 24.11.1998	I alt	Status etter konsistensbehandling	
		Jobb	Ikke-jobb
I alt	53 721	16 699	37 022
Registrert arbeidstaker	19 294	16 699	2 595
Av dette			
Registrert ledig (arbeidstaker/ledig)	2 133	578	1 555
Registrert tiltak (arbeidstaker/tiltak)	1 241	201	1 040
Kun registrert arbeidstaker	15 920	15 920	0
Ikke registrert arbeidstaker	34 427	0	34 427

Tabell 5.13. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998, etter konsistensbehandlet status i november 1998¹. Absolutte tall og prosent

Status nov. 1998	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Jobb	16 699	31 (29)	1 878	45 (46)	14 821	30 (28)
Ledig	15 817	29 (29)	546	13 (12)	15 271	31(31)
Tiltak	3 858	7 (11)	424	10 (12)	3 434	7 (10)
Annet	17 347	32 (31)	1 330	32 (30)	16 017	32 (31)
I alt	53 721	100	4 178	100	49 543	100

¹ Tallene i parentes angir tilsvarende tall for tiltaksdeltakere og ledige i april 1997 etter konsistentbehandlet status i november 1997.

5.3.2. Arbeidsmarkedssituasjonen i november 1998

Etter konsistensbehandlingen har vi gruppert populasjonen inn i en finere arbeidsmarkedsstatus på evalueringstidspunktet. Disse er jobb, helt ledig, tiltak og annet. Jobb er i dette tilfellet lønnstakerforhold. Tiltak omfatter alle slags tiltak, også attføringstiltak. Kategorien annet kan være utdanning, ulike trygdeforhold, hjemmевærende, militære o.a. Tabell 5.13 viser resultatene etter statusgrupperingen.

Andelen i jobb er betraktelig høyere for tiltaksgruppen i forhold til sammenlikningsgruppen (45 prosent for tiltaksgruppen og 30 prosent for sammenlikningsgruppen). Dette resultatet kan til dels ha sammenheng med alder og utdanning. En større andel av tiltaksdeltakerne har utdanning på minst videregående skole nivå II i forhold til sammenlikningsgruppen. I tillegg er gjennomsnittsalderen lavere i tiltaksgruppen (jf. avsnitt 5.1). Slike individuelle «egenskaper» ved personen påvirker jobbsannsynligheten. I neste kapittel gjennomføres en analyse hvor vi kontrollerer for slike forhold.

Når vi ser på fordelingen av utvalget i ledighet i november 1998, viser resultatene at en høyere andel av de som var ledige på uttakstidspunktet (april 1998) også var ledige i november 1998 (31 prosent) sammenliknet med tiltaksgruppen (13 prosent). Det er

også en høyere andel av de på tiltak på uttakstidspunktet som var på tiltak i november 1998 (10 prosent av deltakerne mot 7 prosent av sammenlikningsgruppen). Andelen i restgruppen «annet» er noenlunde lik for tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen.

En sammenlikning med tilsvarende fordeling av utvalget benyttet i fjorårets evaluering, seks måneder etter avsluttet tiltak, viser at det ikke er store endringer i prosentmessige andeler. Tabell 6.1 gir fordelingen på de ulike statuser for tiltaksdeltakere og ledige i april 1997 og status i november 1997. Når vi sammenlikner resultatene ser vi at andelen som er i jobb på evalueringstidspunktet har gått ned med 1 prosentpoeng hos deltakerne og opp 2 prosentpoeng hos de ledige. Vi finner at en noe lavere andel av personene i begge gruppene er på tiltak på evalueringstidspunktet. Totalt har 7 prosent av 1998-utvalget denne statusen, mot 11 prosent året før.

5.4. Oppsummering av beskrivende statistikk, utvalg 1998

I det foregående har vi sett at det er til dels store forskjeller i den demografiske sammensetning mellom tiltaksdeltakere og sammenlikningsgruppe samt også mellom deltakere på de enkelte tiltak. Dette avsnittet gir en oppsummering av forskjellene i kjennemerker mellom gruppene, i tillegg til en repetisjon av de ulike statuser på evalueringstidspunktet, seks måneder etter avsluttet tiltak.

- **Alder:** Som ved tidligere evalueringer, viser også årets analyse at tiltaksdeltakerne i gjennomsnitt er yngre enn personer i sammenlikningsgruppen. Gjennomsnittsalderen er henholdsvis 32 år for tiltaksdeltakere og 39 år for sammenlikningsgruppen.
- **Kjønn:** Tiltaksgruppen består av en tilnærmet lik andel menn og kvinner. I sammenlikningsgruppen er det en liten overvekt av menn, som utgjør 54 prosent av de ledige. Vikar plasser i offentlig sektor er det tiltaket med høyest kvinneandel, mens det i de forskjellige typene av lønnstilskudd er en overvekt av menn.
- **Gifte:** Andelen gifte personer er i underkant av 5 prosent høyere i sammenlikningsgruppen. Dette kan sees i sammenheng med alderssammensetningen blant de ledige sammenliknet med tiltaksgruppen.
- **Innvandrere:** Andelen innvandrere er 7 prosent høyere i tiltaksgruppen enn i sammenlikningsgruppen. Sammenlikner vi med tidligere års evalueringer er det en betydelig økning i andelen innvandrere på tiltak.
- **Utdanning:** Forskjellene i det gjennomsnittlige utdanningsnivået mellom tiltaks- og sammenlikningsgruppen er blitt vesentlig mindre. I underkant av 60 prosent av begge gruppene har ett år videregående skole eller mindre som høyeste fullførte utdanning. Andelen i tiltaksgruppen med

to-tre år videregående skole er redusert med 5,5 prosent fra året før.

- *Yrkeserfaring:* Sammenlikningsgruppen har i gjennomsnitt 1,2 år mer yrkeserfaring enn tiltaksgruppen. Også her ligger noe av forklaringen i alderssammensetningen i utvalget. Naturlig nok har de eldste hatt størst mulighet til å skaffe seg lengre yrkeserfaring i løpet av de ti årene forut for uttakstidspunktet.
- *Tiltak:* Bortsett fra AMO er det en nedgang i antall deltakere i alle hovedgrupper av ordinære tiltak, når vi sammenlikner 1998-utvalget med tilsvarende utvalg trukket i 1997. Som et resultat av at offentlige sysselsettingstiltak ble faset ut høsten 1997, er det kun 19 personer igjen fordelt på lærlinger i statlige etater og KAJA. Antall personer på vikarplasser er blitt halvert. Reduksjonen i utvalget fra april 1997 til april 1998 for de andre tiltakene, er på henholdsvis 12 prosent for lønnstilskudd, 20 prosent for praksisplasser med fadderordning og 4 prosent for jobbklubber.
- *Status:* Seks måneder etter avsluttet tiltak var 45 prosent av deltakerne og 30 prosent av sammenlikningsgruppen i jobb. Disse tallene representerer den gjennomsnittlige jobbsannsynligheten for de to gruppene. I neste kapittel skal vi kontrollere for andre observerbare kjennetegn, for å finne ut om det er en konsekvens av effekten av tiltak, eller om det er sammensetningen av de to gruppene som gjør at en høyere andel av tiltaksdeltakerne er i jobb på evalueringstidspunktet.

6. Analyse, utvalg april 1998 – effekt seks måneder etter tiltak

I dette kapitlet skal vi analysere hvorvidt deltakelse på tiltak i april 1998 påvirker muligheten for å være registrert sysselsatt på evalueringstidspunktet 24. november samme år. Begrunnelsen for at sysselsatt i november 1998 benyttes som suksesskriterie, er at hovedhensikten med arbeidsmarkedstiltakene er å styrke deltakernes jobbmuligheter i det ordinære arbeidsmarkedet.

Vi benytter en regresjonsanalyse for å analysere avhengighetsforholdet mellom begivenhetene jobb kontra ikke-jobb i november, og forskjellige forklaringsvariable. Et analyseverktøy som er velegnet nettopp i de tilfeller hvor vi har en dikotom variabel, her jobb/ikke jobb, er logistisk regresjon.

Regresjonsanalyse er en analysemetode som måler en variabls samvariasjon med responsvariabelen, samtidig som verdien på eventuelle andre bakgrunnsvariable holdes konstant. Dermed får vi kontrollert for den statistiske samvariasjonen med andre variable i modellen. Koeffisientestimatorene i vanlig regresjonsanalyse (minste kvadraters metode), gir et mål på tilhørende variabls marginale og kontrollerte effekt på den avhengige variabelen. I denne analysen benyttes logistisk regresjon, og her er koeffisientestimatorene noe vanskeligere å tolke. Koeffisientestimatorene gir endring i log-odds-raten av en enhets økning i tilhørende variabel. Med utgangspunkt i log-odds-koeffisientene kan vi imidlertid beregne tilstandssannsynligheter, her jobbsannsynligheter. Når vi skal beregne jobbsannsynligheten må det settes verdier på de forskjellige bakgrunnsvariable. Vi har valgt en referanseperson, definert i avsnitt 6.1, som for hver variabel får tilordnet den mest hyppige verdi.

Når vi skal tolke resultatene er det også av avgjørende betydning å se på graden av signifikans til de forskjellige koeffisientestimatene. At en koeffisient er signifikant på for eksempel 5 prosentnivå, betyr i denne sammenhengen at vi med 95 prosent sikkerhet kan si at denne koeffisienten har betydning for jobbsannsynligheten.

I avsnitt 6.1 ser vi på alle ordinære tiltak under ett. I avsnitt 6.2 foretar vi en inndeling av tiltakene etter type tiltak og varigheten av tiltaket. I avsnitt 6.3 prøver vi ut ulike samspillsledd mellom tiltaksdeltakelse og demografiske kjennetegn for å finne ut om det er enkeltgrupper som har mindre, eventuelt større effekt av å delta på tiltak enn andre.

6.1. Modell med enkel tiltaksspesifisering, seks måneder etter tiltak

Tabell 6.1 viser tre modeller med log-it estimatorene, standardfeil og p-verdier for ulike variable.

P-verdien representerer et mål på variabelens signifikans. Når vi videre refererer til at en koeffisient er signifikant, mener vi på 5 prosentnivå.

Modell 1 er en enkel logistisk regresjon hvor vi kun benytter en dummyvariabel for tiltak som forklaringsvariabel. Tabell 6.1 viser at tiltaksvariabelen, som skiller tiltaksgruppen fra sammenlikningsgruppen, er signifikant forskjellig fra null. I forrige kapittel fant vi at 45 prosent av tiltaksgruppen var sysselsatt på evalueringstidspunktet. Tilsvarende tall for sammenlikningsgruppen var 30 prosent. Ved hjelp av koeffisientene for tiltak og konstantleddet har vi beregnet jobbsannsynligheten i november 1998, og funnet at disse svarer til de gjennomsnittlige andelene i jobb, nemlig 45 prosent for tiltaksgruppen og 30 prosent for sammenlikningsgruppen.

I modell 2 har vi med de individuelle bakgrunnsvariable, men til forskjell fra modell 3 utelater vi variabelen for tiltak. Tabell 6.1 viser at koeffisientestimatoren for tiltak i modell 3 sammenliknet med modell 1, reduseres når vi kontrollerer for andre kjennetegn. Av dette kan vi slutte at forskjellen i jobbsannsynlighet mellom deltakere og ledige reduseres når vi innfører de andre bakgrunnsvariable.

Vi har valgt å gi en gjennomgang av effekten av hver enkelt kontrollvariabel. Dette for å se hvilke av disse forklaringsvariable som har signifikant forklaringskraft.

Tabell 6.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak. Suksess: jobb. Log-it estimater. Modellene 1-3

Variabler	Modell 1			Modell 2			Modell 3		
	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi
Konstantledd	-0,851	0,010	0,000	-0,666	0,050	0,000	-0,687	0,050	0,000
Under 20 år				-0,116	0,069	0,091	-0,215	0,070	0,002
20-24 år				0,376	0,034	0,000	0,355	0,034	0,000
25-29 år				0,266	0,028	0,000	0,264	0,028	0,000
50-59 år				-0,497	0,035	0,000	-0,487	0,035	0,000
60 år og mer				-1,713	0,056	0,000	-1,690	0,056	0,000
Kvinne				0,068	0,027	0,011	0,063	0,027	0,019
Gift				0,283	0,035	0,000	0,276	0,035	0,000
Gift kvinne				-0,123	0,043	0,005	-0,117	0,044	0,007
Ungdomsskole				-0,304	0,030	0,000	-0,302	0,030	0,000
Videregående skole ti år				-0,211	0,026	0,000	-0,212	0,026	0,000
Universitet/høgskole				0,109	0,035	0,002	0,113	0,035	0,001
Ingen eller uoppgitt utdanning				-0,290	0,045	0,000	-0,294	0,045	0,000
Ikke-vestlig innvandrere				-0,049	0,037	0,187	-0,069	0,037	0,065
Antall år yrkeserfaring				0,079	0,004	0,000	0,080	0,004	0,000
Antall måneder ledighetserfaring				-0,098	0,003	0,000	-0,097	0,003	0,000
Antall måneder tiltakserfaring				0,016	0,005	0,002	0,010	0,005	0,065
Antall måneder delvis sysselsatt				0,058	0,005	0,000	0,056	0,005	0,000
Antall måneder attføringstiltak				-0,031	0,008	0,000	-0,034	0,008	0,000
Har vært yrkeshemmet tidligere				-0,330	0,131	0,012	-0,338	0,131	0,010
01.Teknisk, vitenskap. og human.				-0,180	0,067	0,007	-0,180	0,067	0,007
02.Pleie og omsorg				0,106	0,053	0,047	0,106	0,054	0,049
03.Undervisning				0,085	0,046	0,065	0,088	0,046	0,058
04.Annen humanistisk				-0,193	0,056	0,001	-0,192	0,056	0,001
05.Administrasjon				-0,077	0,078	0,328	-0,080	0,078	0,307
06.Kontor				0,048	0,044	0,277	0,038	0,044	0,387
07.Handel				0,062	0,037	0,091	0,061	0,037	0,096
08.Primær				-0,051	0,061	0,398	-0,055	0,061	0,369
09.Bygg og anlegg				0,162	0,047	0,001	0,165	0,047	0,000
11.Service				0,134	0,034	0,000	0,135	0,034	0,000
12.Transport				0,245	0,046	0,000	0,243	0,046	0,000
13.Uoppgitt/uidentifiserbar				-0,122	0,043	0,005	-0,142	0,043	0,001
01.Østfold				0,010	0,049	0,833	-0,002	0,049	0,969
02.Akershus				0,261	0,048	0,000	0,251	0,048	0,000
04.Hedmark				0,025	0,054	0,642	0,008	0,054	0,885
05.Oppland				0,082	0,057	0,151	0,070	0,057	0,220
06.Buskerud				0,155	0,057	0,006	0,131	0,057	0,022
07.Vestfold				-0,066	0,055	0,230	-0,071	0,055	0,197
08.Telemark				0,030	0,058	0,606	0,009	0,058	0,875
09.Aust-Agder				0,020	0,072	0,779	-0,011	0,072	0,876
10.Vest-Agder				0,092	0,063	0,141	0,074	0,063	0,237
11.Rogaland				0,213	0,047	0,000	0,189	0,047	0,000
12.Hordaland				-0,012	0,042	0,766	-0,026	0,042	0,536
14.Sogn og Fjordane				0,285	0,088	0,001	0,289	0,088	0,001
15.Møre og Romsdal				0,061	0,056	0,280	0,052	0,056	0,351
16.Sør-Trøndelag				-0,183	0,048	0,000	-0,179	0,048	0,000
17.Nord-Trøndelag				-0,075	0,061	0,216	-0,084	0,061	0,164
18.Nordland				-0,103	0,049	0,036	-0,103	0,049	0,038
19.Troms				-0,095	0,057	0,095	-0,097	0,057	0,090
20.Finnmark				-0,127	0,062	0,040	-0,126	0,062	0,042
Tiltaksdeltaker	0,649	0,033	0,000				0,488	0,035	0,000
Log Likelihood	-33 098			-30 362			-30 265		
Antall personer i modellen	53 708			53 708			53 708		

Tabell 6.2. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell 3

	Deltakere			Ledige		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
Referanse ¹	0,43	0,43	0,44	0,32	0,31	0,33
Under 20 år	0,38 ^s	0,37 ^s	0,39 ^s	0,27 ^s	0,27 ^s	0,28 ^s
20-24 år	0,52 ^s	0,51 ^s	0,53 ^s	0,40 ^s	0,39 ^s	0,41 ^s
25-29 år	0,50 ^s	0,49 ^s	0,51 ^s	0,38 ^s	0,37 ^s	0,39 ^s
50-59 år	0,32 ^s	0,31 ^s	0,33 ^s	0,22 ^s	0,22 ^s	0,23 ^s
60 år og mer	0,12 ^s	0,12 ^s	0,13 ^s	0,08 ^s	0,08 ^s	0,08 ^s
Gift	0,49 ^s	0,49 ^s	0,48 ^s	0,37 ^s	0,37 ^s	0,36 ^s
Ungdomsskole	0,36 ^s	0,35 ^s	0,37 ^s	0,26 ^s	0,25 ^s	0,26 ^s
Videregående skole ti år	0,38 ^s	0,37 ^s	0,39 ^s	0,27 ^s	0,27 ^s	0,28 ^s
Universitet/høgskole	0,46 ^s	0,45 ^s	0,47 ^s	0,34 ^s	0,34 ^s	0,35 ^s
Ingen/uoppgitt utdanning	0,36 ^s	0,36 ^s	0,37 ^s	0,26 ^s	0,25 ^s	0,27 ^s
Ikke-vestlig innvandrer	0,42	0,41	0,42	0,30	0,30	0,31
Har vært yrkeshemmet	0,35 ^s	0,35 ^s	0,36 ^s	0,25 ^s	0,25 ^s	0,26 ^s

¹ Vår referanseperson er i utgangspunktet mann, 30-49 år, ugift, videregående skole 11-12 år, ikke innvandrer, fire år yrkeserfaring, fem måneder ledighetserfaring, en måned tiltakerfaring, en måned delvis sysselsatt, null måneder erfaring attføringstiltak, har ikke vært yrkeshemmet siste 12 måneder, industri som yrkesbakgrunn og bosatt i Oslo.

Jobbsannsynligheter merket med s angir om estimatet er signifikant på 5 prosentnivå.

Referansepersonen befinner seg i aldersgruppen 30-49 år. I modell 3 finner vi at personer i aldersgruppen 20-29 år har signifikant bedre jobbsannsynlighet, mens personer som er under 20 år eller over 50 år har signifikant lavere jobbsannsynlighet enn referansepersonen. Videre er referansepersonen i gruppen ugifte menn. Sammenlikner vi ugifte menn og ugifte kvinner, finner vi at kvinner har signifikant høyere jobbsannsynlighet. Dette er en endring fra evalueringene foretatt i 1997 og 1998, hvor tilsvarende estimer ikke var signifikante. Generelt gir egenskapen å være gift signifikant høyere jobbsannsynlighet, men vi finner at gifte kvinner har signifikant lavere jobbsannsynlighet.

Vi har valgt videregående skolenivå II (11-12 år) som referanse for høyeste fullførte utdanning. Som forventet har personer med registrert lavere utdanning, ingen eller uoppgitt utdanning signifikant lavere jobbsannsynlighet, mens den hos personer med universitet/høgskole er signifikant høyere.

Videre finner vi at jobbsannsynligheten øker med yrkeserfaring. Når det gjelder variablene som beskriver erfaring med tiltak og ledighet de siste 12 måneder før uttakstidspunktet finner vi at antall måneder som delvis sysselsatt er positivt korrelert med suksesskriteriet. Antall måneder som ledig eller på attføringstiltak er negativt korrelert med suksesskriteriet. I tillegg finner vi at personer som tidligere har vært yrkeshemmet, har signifikant lavere jobbsannsynlighet enn personer som ikke tilhører gruppen.

I modell 3 har personer med yrkesbakgrunn innenfor pleie og omsorg, bygg og anlegg, service og transport signifikant høyere jobbsannsynlighet (på 5 prosentnivå) enn personer innenfor industri, som er valgt som referanse for yrkesbakgrunn. Personer innenfor teknisk, vitenskapelig og humanistisk, annen

humanistisk og uoppgitt har signifikant dårligere jobbmuligheter. For de resterende yrkesgruppene er resultatene ikke signifikante.

Oslo er valgt som referanse for bostedsfylke. Personer med bosted i følgende fylker har signifikant bedre jobbsannsynlighet enn personer bosatt i Oslo: Akershus, Buskerud, Rogaland, Sogn og Fjordane og Nordland. Personer med bosted i Sør-Trøndelag og Finnmark har signifikant lavere jobbsannsynlighet. Estimaten for de resterende fylkene er ikke signifikante.

Tabell 6.2 viser de beregnede jobbsannsynlighetene for menn og kvinner som enten går på tiltak eller er ledige. Dette for bedre å illustrere effekter av deltakelse. Selve beregningen er basert på koeffisientestimaten i tabell 6.1. Ved å sette verdier på de forskjellige bakgrunnsvariablene kommer vi dermed frem til de forskjellige jobbsannsynlighetene. Vi har valgt ut en referanseperson som for hver variabel får tilordnet den mest hyppige verdi (se note 1, tabell 6.2).

Ifølge tabell 6.2 er forskjellen i jobbsannsynlighet mellom deltakere og ledige 11 prosent for referansepersonen. Den beregnede jobbsannsynligheten er med andre ord markert høyere for deltakere på tiltak, enn for ledige. Med unntak av de aller yngste, ser vi at jobbsannsynligheten reduseres med alder. Når det gjelder utdanning øker jobbsannsynligheten med utdanningsnivå, mens for personer som tilhører kategorien tidligere yrkeshemmet ligger jobbsannsynligheten noe lavere enn for referansepersonen. Som modell 3 viste, har kvinner i utgangspunktet bedre muligheter for å få jobb enn menn. Dette gjenspeiles også i tabell 6.2 ved at kvinner generelt har høyere beregnede jobbsannsynligheter enn menn. Unntaket, i tråd med koeffisientene i modell 3, gjelder gifte kvinner som har lavere jobbsannsynligheter enn gifte menn.

Tabell 6.3. Relative endringer i jobsannsynligheten fra 1997 til 1998, etter modell 3

	Deltakere			Ledige		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
Referanse ¹	-1,61	-3,82	0,64	9,55	6,78	12,82
Under 20 år	-3,85	-6,19	-1,45	7,30	4,42	10,71
20-24 år	-6,72	-8,46	-4,95	0,52	-1,70	3,14
25-29 år	-4,25	-6,13	-2,32	4,61	2,20	7,45
50-59 år	-7,09	-9,58	-4,55	3,98	1,00	7,50
60 år og mer	0,92	-2,58	4,51	17,11	13,14	21,82
Gift	1,96	-0,33	5,05	14,13	10,58	18,58
Ungdomsskole	1,70	-0,88	4,34	15,22	12,04	18,98
Videregående skole ti år	-1,12	-3,54	1,35	11,04	8,06	14,57
Universitet/høgskole	-4,88	-6,89	-2,82	4,42	1,89	7,41
Ingen/uoppgitt utdanning	-5,20	-7,57	-2,77	5,77	2,88	9,19
Ikke-vestlig innvandrere	4,46	2,03	6,95	18,33	15,26	21,96
Har vært yrkeshemmet	3,11	0,45	5,82	17,23	13,97	21,10

¹ Vår referanseperson er i utgangspunktet mann, 30-49 år, ugift, videregående skole 11-12 år, ikke innvandrere, fire år yrkeserfaring, fem måneder ledighetserfaring, en måned tiltakerfaring, en måned delvis sysselsatt, null måneder erfaring attføringstiltak, har ikke vært yrkeshemmet siste 12 måneder, industri som yrkesbakgrunn og bosatt i Oslo.

Sammenlikning med evalueringresultatene fra 1997

I presentasjonen av den beskrivende statistikken i kapittel 5 viste sammenlikninger med tall fra evalueringen av arbeidsmarkedstiltak i 1997 at en mindre andel av tiltaksgruppen og en større andel av sammenlikningsgruppen er i jobb på evalueringstidspunktet. Ved å sammenlikne endringen i jobsannsynlighetene fra 1997 til 1998 kan vi få en pekepinn om det er effekten av tiltak kontrollert for andre bakgrunnsvariable som er blitt mindre, eller om endringen kun skyldes en forskjell i sammensetning av gruppene. Det bør nevnes at endringer i jobsannsynlighetene mellom deltakere i de forskjellige årgangene, også kan skyldes faktorer som ikke fanges opp i vår modell. Sammensetningen av gruppene når det gjelder uobserverbare kjennetegn, eller forandringer i etterspørselsiden i arbeidsmarkedet kan innvirke på resultatene.

Tabell 6.3 gir de relative endringene i jobsannsynlighetene fra 1997 til 1998. Denne viser at hvis vi kontrollerer for effekter av en del observerbare kjennetegn, er den relative endringen i jobsannsynlighet gjennomgående positiv for sammenlikningsgruppen og negativ for tiltaksgruppen. Dette tyder på at effekten av tiltak har gått noe ned fra 1997 til 1998. Går vi nærmere inn på de ulike kjennetegnene viser tabell 6.3 at kvinner har relativt bedre utvikling enn menn. De ledige har generelt hatt en økning i jobsannsynligheten, med unntak av menn i aldersgruppen 20-24 år. Disse har 1,7 prosent lavere jobsannsynlighet i 1998 enn i 1997.

Når det gjelder deltakere har det generelt vært en negativ utvikling. Her er unntaket tidligere yrkeshemmede. I tillegg vises det positiv utvikling for kvinnelige deltakere med egenskaper som referansepersonen, kvinner over 60 år, gifte kvinner og kvinner med lav utdanning (ungdomsskole og videregående skole ett år). En alternativ måte å illustrere forskjeller mellom 1997- og 1998-data på er at vi sammenlikner differansen i beregnet jobsannsynlighet mellom

tiltaksdeltakere og sammenlikningsgruppe for de to årene. I 1997 fant vi at den kontrollerte forskjellen i jobsannsynlighet mellom deltakere og ledige var 15 prosentpoeng i tiltaksgruppens favør. Basert på eksakt samme modell finner vi at den kontrollerte forskjellen i 1998 er 11 prosentpoeng (jf. tabell 6.3). Den estimerte effekten av deltakelse på tiltak er i gjennomsnitt 4 prosentpoeng lavere i 1998 enn i 1997. Selve effekten av å delta på tiltak er imidlertid fortsatt positiv. Sammenlikner vi med tall beregnet ved hjelp av utvalget trukket i 1996, er differansen i jobsannsynlighet mellom tiltaks- og sammenlikningsgruppe omtrent identisk.

6.2. Effekter av de forskjellige tiltakene, seks måneder etter tiltak

Vi har til nå behandlet tiltaksgruppen under ett. Resultatene har vist at denne gruppen har en høyere jobsannsynlighet enn sammenlikningsgruppen. I dette avsnittet skal vi analysere alternative spesifikasjoner av arbeidsmarkedstiltak. Vi benytter tre ulike modeller. Resultatene er gjengitt i tabell A3 i vedlegget. I modell 4 inndeles vi tiltakene i seks hovedgrupper, og undersøker effekten av disse. De seks hovedgruppene av tiltak er offentlige sysselsettingstiltak, lønnstilskudd, praksisplasser med fadderordning, AMO, jobbklubber og vikarplasser. Modell 5 er en utvidelse av modell 4 ved at vi innfører en variabel for tiltakets varighet. I modell 6 analyseres enkeltvis tiltak på detaljert nivå. Beregnede jobsannsynligheter fra modellene 4, 5 og 6 er presentert i tabell 6.4, hvor referansepersonen (se note 1, tabell 6.3) ikke har deltatt på tiltak.

Koeffisientestimatorene og p-verdiene for hovedgruppene av tiltak i modell 4, viser at praksisplasser med fadderordning ikke har signifikant effekt. Ellers gir de resterende tiltakene signifikant bedre jobsannsynlighet. De beregnede jobsannsynlighetene for en referanseperson, tabell 6.4, viser at tiltaksdeltakere på samtlige tiltak har høyere jobsannsynlighet enn ikke-deltakere. Personer på offentlige sysselsettingstiltak og

lønnstilskudd har klart høyere jobbsannsynlighet enn deltakere på andre tiltak. For lønnstilskudd kan noe av årsaken til dette ligge i selve tiltakets innhold. Som hovedregel skal nemlig ansettelsesforholdet for personer på lønnstilskudd, ha lengre varighet enn tiltaksperioden. Dette fører til at enkelte på evalueringstidspunktet fortsatt kan være i kontraktperioden med arbeidsgiver. Effekten av lønnstilskudd blir overvurdert dersom enkelte mister arbeidet når kontraktstiden er over. Den laveste jobbsannsynligheten finner vi hos deltakere på praksisplass som for øvrig ikke viser signifikant bedre effekt enn ikke-deltakelse. Som nevnt i avsnitt 4.3 er formålet med tiltaket å øke mulighetene for overgang til ordinært arbeid og motivere til ordinær utdanning. Siden vi kun ser på overgang til jobb, mister vi naturlig nok eventuelle effekter på overgang til utdanning.

Sammenlikner vi resultatene fra modell 4 med tilsvarende tall fra evalueringen av arbeidsmarkedstiltak gjort ved hjelp av data fra 1996 og 1997, finner vi at beregnet jobbsannsynlighet for personer i offentlige sysselsettingstiltak har økt betraktelig. Tabell 6.5 viser at de beregnede jobbsannsynlighetene for denne gruppen var 0,35 i 1996, 0,49 i 1997, mens i årets evaluering er tallene steget til 0,64. Jobbsannsynligheten for deltakere på AMO har også hatt en økning i de tre årene undersøkelsen har vært gjennomført, 0,37 i 1996, 0,39 i 1997, til 0,45 i 1998. Årsaken til disse økningene kan være at effekten av tiltak har økt, men den kan også være et resultat av den generelle utviklingen på arbeidsmarkedet. En mer konstruktiv tilnærming blir derfor å se på forskjeller i differansen i jobbsannsynlighet mellom referansepersonen og deltakerne på de forskjellige tiltakene, for hvert enkelt år. Disse tallene er gjengitt i parentes i tabell 6.5.

For deltakere på offentlige sysselsettingstiltak, forskjellen i jobbsannsynlighet sammenliknet med referansepersonen økte med hele 12 prosentpoeng fra 1996 til 1997, og nye 12 prosentpoeng fra 1997 til 1998. For deltakere på lønnstilskudd har det vært en nedgang i differansen på 8 prosentpoeng. Denne er i år på 29 prosent, et nivå som er 2 prosent lavere enn i 1996. For deltakere på AMO og vikarplasser har det vært en økning i jobbsannsynligheten sammenliknet med referansepersonen fra i fjor, med 3 prosentpoeng. For tiltakene lønnstilskudd og jobbklubber er forskjellen mellom deltakere og referansepersonen redusert med henholdsvis 8 og 6 prosentpoeng fra 1997 til 1998. Dette kan tyde på at offentlige sysselsettingstiltak og AMO gir mer effekt og lønnstilskudd og jobbklubber mindre effekt i 1998 enn i 1997.

I modell 5 innfører vi en variabel for tiltakets varighet, og denne er signifikant positiv (på 5 prosentnivå) når vi kontrollerer for hovedtypene tiltak. Dette tolkes dit hen at deltakere som har vært på tiltak med lang varighet har de høyeste jobbsannsynlighetene. Når vi på

Tabell 6.4. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modellene 4, 5 og 6

Jobbsannsynligheter	I alt	Menn	Kvinner
Referanseperson	0,32	0,31	0,33
Modell 4			
Offentlig sysselsettingstiltak	0,64	0,63	0,65
Lønnstilskudd	0,61	0,60	0,62
Praksisplass m/fadderordning	0,34	0,33	0,35
AMO	0,45	0,44	0,46
Jobbklubber	0,40	0,40	0,41
Vikarplasser	0,55	0,54	0,56
Modell 5			
Offentlige sysselsettingstiltak: 10,3 md.	0,64	0,63	0,65
Lønnstilskudd: 3,7 md.	0,61	0,60	0,62
Praksisplass m/fadderordning: 4,5 md.	0,34	0,33	0,35
AMO: 3,7 md.	0,47	0,46	0,48
Jobbklubber: 1,4 md.	0,39	0,38	0,40
Vikarplasser: 5,8 md.	0,55	0,54	0,56
Modell 6			
1. KAJA	0,58	0,57	0,59
2. Lærlinger i statlige etater	0,70	0,69	0,70
3. Lønnstilskudd. Langtidsledige	0,64	0,63	0,65
4. Lønnstilskudd. Flyktninger	0,62	0,61	0,63
5. Lønnstilskudd. Eldre	0,70	0,69	0,71
6. Lønnstilskudd. Under 25 år	0,59	0,58	0,60
7. Praksisplasser	0,31	0,30	0,32
8. Fadderordning. Ordinær	0,35	0,34	0,35
9. Fadderordning. Flyktninger	0,41	0,40	0,42
10. AMO	0,40	0,40	0,41
11. Jobbklubber	0,45	0,44	0,46
12. Vikarplasser. Offentlig	0,58	0,57	0,59
13. Vikarplasser. Privat	0,54	0,53	0,55
14. Lønnstilskudd. Nykommere	0,49	0,48	0,49
15. Omsorgsvikariater	0,23	0,23	0,24
16. Lønnstilskudd. Ferdig attført	0,63	0,62	0,64

grunnlag av estimatene fra modell 5 beregner jobbsannsynlighetene for deltakere på de forskjellige tiltakene, er varigheten satt til gjennomsnittet for hver hovedtype tiltak for referansepersonen. Dette gir imidlertid små eller ingen endringer i jobbsannsynligheten for deltakere på de forskjellige tiltakene. Vi tolker dette dit hen at den positive effekten av varigheten på tiltak er så liten at den ikke gir seg utslag når vi kontrollerer for tiltakets gjennomsnittlige varighet. For bedre å analysere de ulike tiltakstypene innfører vi i modell 6 en enda finere spesifisering. Dette påvirker imidlertid resultatene, fordi det blir få personer på enkelte av tiltakene. Tabell A3 viser at for KAJA, praksisplasser, fadderordninger og omsorgsvikariater er parameterestimatorene ikke signifikante på 5 prosentnivå. Alle de resterende tiltakene har positiv effekt på jobbsannsynligheten.

Det er svært få personer i flere av gruppene, så resultatene bør her tolkes med forsiktighet.

Tabell 6.5. Forskjeller i jobbsannsynlighet mellom tiltaksdeltakere på ulike tiltak og referanseperson i 1996, 1997 og 1998

	Jobbsannsynlighet 1996		Jobbsannsynlighet 1997		Jobbsannsynlighet 1998	
Referanseperson	0,27	(0)	0,29	(0)	0,32	(0)
Offentlige sysselsettingstiltak	0,35	(0,08)	0,49	(0,20)	0,64	(0,32)
Lønnstilskudd	0,58	(0,31)	0,66	(0,37)	0,61	(0,29)
Praksisplass m/fadderordning	0,31	(0,04)	0,37	(0,08)	0,34	(0,02)
AMO	0,37	(0,10)	0,39	(0,10)	0,45	(0,13)
Jobbklubber	0,42	(0,15)	0,43	(0,14)	0,40	(0,08)
Vikarplasser	0,53	(0,26)	0,49	(0,20)	0,55	(0,23)

Tabell 6.6. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell med samspillsledd (modell 7)¹

Jobbsannsynlighet	Ledige		Tiltak	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Referanseperson ²	0,34	0,35	0,44	0,46
Under 20 år	0,33	0,34	0,30	0,31
60 år og mer	0,07	0,08	0,34	0,36
Minst seks måneders ledighetserfaring	0,22	0,23	0,39	0,41

¹ Koeffisientestimater med mer for modell 7 er vist i tabell A4 i vedlegget.

² Vår referanseperson er i utgangspunktet 30-49 år, ugift, har videregående skole 11-12 år som høyeste fullførte utdanning, ikke innvandrer, ett-fire år yrkeserfaring fra industri, en-fem måneders ledighetserfaring, en måned tiltaks-erfaring, en måned erfaring som delvis sysselsatt, har ikke vært yrkeshemmet eller på attføringstiltak siste 12 måneder og er bosatt i Oslo.

6.3. Samspillsledd: Effekter for forskjellige grupper, seks måneder etter tiltak

Analysen basert på utvalget av deltakere på ordinære tiltak i april 1998 og en sammenlikningsgruppe av registrert helt ledige personer har vist at deltakere i gjennomsnitt har høyere jobbsannsynlighet enn ikke-deltakere. Vi har også vist at deltakelse på fem av de seks hovedtypene av tiltak gir effekt i mer eller mindre grad. I dette avsnittet skal vi gå litt videre og prøve å finne om det er bestemte grupper som har mer effekt av å gå på tiltak i forhold til andre, målt ved økt jobbsannsynlighet.

Vi har innført samspillsledd mellom tiltaksvariabelen (dummyvariabel for deltakelse på ordinært tiltak) og ulike individuelle kjennetegn i modellen (modell 3 er utgangsmodellen). Vi har innført og estimert samspillsledd mellom tiltak og samtlige bakgrunnsvariable i modellen. De av variablene som ikke blir signifikante etter 5 prosent signifikantsnivå blir etter hvert utelatt. Etter flere omganger står vi tilbake med de samspillsleddene som er signifikante. Resultatene er vist i tabell A4², og beregnede sannsynligheter for signifikante samspillsledd er presentert i tabell 6.6.

Resultatene av modell 7 gir oss i alt tre signifikante samspillsledd. Disse er signifikante samspillseffekter

med tiltak for personer som er under 20 år, over 60 år, og personer med minst seks måneders ledighets-erfaring. Vi finner altså en signifikant sammenheng mellom tiltak og alder, ved at personer i aldersgruppen under 20 år har mindre effekt av å delta på tiltak enn andre aldersgrupper. Derimot personer over 60 år har signifikant større effekt av å delta på arbeidsmarkedstiltak enn andre aldersgrupper. Dette bekrefter tidligere undersøkelser som har vist at voksne og eldre personer har mest effekt av å delta på tiltak (jf. Vassnes 1996 og Moe 1997). I tilsvarende undersøkelser på utvalget av 1996 og 1997 fant vi også at personer i aldersgruppen 16-19 år hadde signifikant mindre effekt av å delta på arbeidsmarkedstiltak enn andre aldersgrupper (jf. Lund mfl. 1997, Landfald og Bråthen 1998a). Vi gjør her oppmerksom på at vi kun måler effekter av ordinære tiltak på jobbsannsynligheten. Mange undersøkelser viser at de yngste deltakerne ofte går over til utdanning (se f.eks. Try 1993, Eldring og Grøgaard 1996). Ettersom overgang til utdanning ikke inkluderes i vårt suksess-kriterium, kan effekten av tiltak for ungdom bli noe undervurdert i denne undersøkelsen.

Vi finner videre at «langtidsledige», det vil si personer som i bakgrunnsperioden har vært arbeidsledig i minst seks måneder, har større effekt av å delta på tiltak enn personer som har vært arbeidsledig i kortere tid. Dette bekrefter tilsvarende resultater i Vassnes (1996) og Moe (1997) som finner at de med lengst ledighets-erfaring har størst effekt av å delta på tiltak. Ifølge de estimerte jobbsannsynlighetene i tabell 7.1 har langtidsledige på tiltak nesten dobbelt så stor jobbsannsynlighet som langtidsledige ikke-deltakere.

² Modell 3 er utgangsmodellen for modell 7, og bakgrunnsvariablene er stort sett de samme i begge modellene. I de tilfellene hvor bakgrunnsvariabelen i modell 3 ikke er en dummyvariabel, har vi innført dummyvariabel ved forsøk på samspillsledd. Derfor er tellevariablene for tidligere yrkeserfaring og ledighetserfaring i modell 3 erstattet med et sett dummyvariabler i modell 7.

7. Beskrivende statistikk, utvalg april 1996

I de evalueringene som SSB til nå har foretatt av ordinære arbeidsmarkedstiltak, er det sett på effekter seks måneder etter avsluttet tiltak. Arbeids- og administrasjonsdepartementet ønsket i år en analyse som også inneholder effekter på lengre sikt, nærmere bestemt 30 måneder etter avsluttet tiltak.

Utvalget er trukket fra Arbeidsdirektoratets register over personer registrert helt ledig og på arbeidsmarkedstiltak (SOFA-søker-registeret) i april 1996. Dette er det samme utvalget som lå til grunn for evalueringene beskrevet i Lund mfl. 1997, Landfald og Bråthen 1998. Ved hjelp av Rikstrygdeverkets arbeidstakerregister defineres arbeidsmarkedsstatus ved evalueringstidspunktet november 1998.

I dette kapitlet gis det en beskrivelse av utvalget.

7.1. Individuelle kjennetegn for tiltaksdeltakere og ledige, utvalg 1996

Utvalget består av 88 974 personer hvorav 8 807 avsluttet et ordinært tiltak i april 1996, og 80 167 var

registrert som helt ledige på samme tidspunkt. I tabell 7.1 fordeles utvalget på kjønn og alder. Tiltaksgruppen er relativt jevnt fordelt etter kjønn, med 51,1 prosent menn (4 502 menn av 8 807 deltakere) og 48,9 prosent kvinner. I sammenlikningsgruppen er andelen menn noe større. 55,1 prosent er menn og 44,9 prosent er kvinner.

Deltakerne er gjennomgående noe yngre enn de ledige. Gjennomsnittsalderen for menn er 30,9 år blant deltakere og 38,4 år blant de ledige. Tilsvarende tall for kvinner viser at gjennomsnittsalderen er 30,1 år blant deltakere og 36,8 år blant de ledige.

Tabell 7.2 gir fordelingen mellom tiltaksgruppe og sammenlikningsgruppe på enkelte sentrale demografiske variable. Det er klare forskjeller i andelen gifte i de to utvalgene, ved at 25,3 prosent av deltakerne og 35,8 prosent av de ledige er gift. Denne relativt store forskjellen kan i noen grad forklares ved at deltakerne gjennomgående er yngre enn de ledige.

Tabell 7.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter kjønn og alder. Absolutte tall og prosent

Aldersgrupper	I alt		Menn		Kvinner	
	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige
	Absolutte tall					
I alt	8 807	80 167	4 502	44 153	4 305	36 014
Under 20 år	589	1 369	325	782	264	587
20-24 år	2 903	13 306	1 355	7 516	1 548	5 790
25-29 år	1 609	14 414	907	7 191	702	7 223
30-49 år	3 020	33 560	1 505	18 133	1 515	15 427
50-59 år	582	8 585	333	4 783	249	3 802
60 år og mer	104	8 933	77	5 748	27	3 185
	Prosent					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Under 20 år	6,7	1,7	7,2	1,8	6,1	1,6
20-24 år	33,0	16,6	30,1	17,0	36,0	16,1
25-29 år	18,3	18,0	20,1	16,3	16,3	20,1
30-49 år	34,3	41,9	33,4	41,1	35,2	42,8
50-59 år	6,6	10,7	7,4	10,8	5,8	10,6
60 år og mer	1,2	11,1	1,7	13,0	0,6	8,8

Totalt er det 10,9 prosent innvandrere i utvalget, med en overvekt i tiltaksgruppen. I denne analysen er innvandrere definert som andelen førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

Om lag en halv prosent av utvalget er registrert som yrkeshemmede i bakgrunnsperioden, og andelen er relativt jevnt fordelt mellom tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen.

Når det gjelder utvalgets fordeling på utdanningsnivå viser tabell 7.2 at en forholdsvis større andel av de ledige har grunnskole som høyeste fullførte utdanning enn tilfellet er for deltakerne. Deltakerne har på sin side en større andel med to-tre år videregående skole som høyeste fullførte utdanning. Det er dessuten en lav andel i begge gruppene som har universitet/høgskole som høyeste fullførte utdanning.

Tabell 7.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter forskjellige demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent

Kjennetegn	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	88 974	100,0	8 807	100,0	80 167	100,0
Gifte	30 907	34,7	2 227	25,3	28 680	35,8
Innvandrere ¹	9 708	10,9	1 160	13,2	8 548	10,7
Tidligere yrkeshemmet	406	0,5	34	0,4	372	0,5
<i>Utdanningsnivå</i>						
Uoppgitt/ingen	6 073	6,8	638	7,2	5 435	6,8
Grunnskole	17 964	20,2	1 232	14,0	16 732	20,9
VKI	27 426	30,8	2 547	28,9	24 879	31,0
VKII	28 106	31,6	3 540	40,2	24 566	30,6
Univ./høgskole	9 405	10,6	850	9,7	8 555	10,7
Yrkeserfaring (år) ²		4,2		2,8		4,3

¹ Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

² Antall år yrkeserfaring i løpet av de siste ti årene (1986-1995).

Variabelen for yrkeserfaring måler antall år i arbeid i perioden 1986-1995. Vi fanger altså opp yrkeserfaring i de ti foregående årene før uttakstidspunktet, og den gjennomsnittlige yrkeserfaringen i utvalget blir da 4,2 år. Personene i sammenlikningsgruppen har i gjennomsnitt lengre yrkeserfaring enn personene i tiltaksgruppen. Dette er i samsvar med resultatene i Vassnes (1996), som viser at dette har sammenheng med både alders-, utdannings- og kjønnsfordelingen i utvalget. Når en tolker denne variabelen, er det viktig å huske at den er konstruert slik at den fanger opp et jobbforhold på en gitt dato hvert år. Vi får dermed ikke med sammenhengende jobberfaring over året. Videre dekker den bare jobb som arbeidstaker og ikke som selvstendig næringsdrivende.

Tabell 7.3 viser yrkesbakgrunn for tiltaksgruppe og sammenlikningsgruppe. I første omgang kan det se ut som om det ikke er store forskjeller mellom deltakerne og de ledige når det gjelder fordelingen på de ulike yrkesgruppene. Det er flest personer med bakgrunn fra industri både blant de ledige og blant de med kjent yrkeserfaring av deltakerne. Den største gruppen blant deltakerne har imidlertid ingen kjent yrkesbakgrunn, og dette har klar sammenheng med aldersfordelingen blant deltakerne. En større andel i tiltaksgruppen er unge, og vi så i tabell 7.3 at deltakere i gjennomsnitt har kortere yrkeserfaring enn de ledige. Deltakerne er i større grad nykommere på arbeidsmarkedet enn tilfellet er for de ledige, og dette kan i stor grad forklare hvorfor det er en langt mindre andel blant deltakerne som står oppført med en yrkesbakgrunn enn blant de ledige. Som et resultat av dette har de ledige en større andel innenfor de fleste andre yrkesgruppene enn det som er tilfelle blant deltakerne. Det er bare innenfor yrkesgruppene pleie- og omsorgsykker og undervisning at deltakerne har en større andel enn de ledige.

Tabell 7.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter yrkesgrupper. Absolutte tall og prosent

Yrkesgrupper	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	88 974	100,0	8 807	100,0	80 167	100,0
Tekn., vit. og hum.	3 056	3,4	272	3,1	2 784	3,5
Pleie og omsorg	3 637	4,1	378	4,3	3 259	4,1
Undervisning	5 071	5,7	557	6,3	4 514	5,6
Annen humanistisk	3 196	3,6	302	3,4	2 894	3,6
Administrasjon	1 467	1,6	86	1,0	1 381	1,7
Kontor	7 416	8,3	642	7,3	6 774	8,4
Handel	10 767	12,1	991	11,3	9 776	12,2
Primær	2 784	3,1	259	2,9	2 525	3,1
Bygg og anlegg	6 562	7,4	484	5,5	6 078	7,6
Industri	18 873	21,2	1 591	18,1	17 282	21,6
Service	13 101	14,7	1 117	12,7	11 984	14,9
Transport	4 960	5,6	428	4,9	4 532	5,7
Ingen/uoppgitt	8 084	9,1	1 700	19,3	6 384	8,0
Ledighetsrate i yrke		4,0		3,9		4,0
Vakanserate i yrke		0,14		0,15		0,14

Oppsummeringsvis viser tabell 7.3 forskjellene i gjennomsnittlig ledighetsrate og vakanserate etter yrker. Personer med ingen eller uoppgitt yrkesbakgrunn har fått tillagt gjennomsnittsverdien. Det er svært liten forskjell mellom de to utvalgene, med en svak tendens til at deltakerne har en yrkesbakgrunn med noe lavere ledighetsrate og noe høyere vakanserate enn de ledige.

Utvalget er fordelt etter landets fylker, jf. tabell 7.5. Det er flest personer i utvalget fra Oslo og Hordaland. Nesten en fjerdedel av det totale utvalget kommer fra disse to fylkene. Svakest representert er Sogn og Fjordane, med kun 1,5 prosent av utvalget.

Sammenlikninger mellom tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen viser at det er mindre forskjeller i fylkesfordelingen mellom de to gruppene.

Tabell 7.5 oppsummerer utvalgets ledighets- og tiltaks-erfaring i en 12 måneders bakgrunnsperiode. Bakgrunnsperiodens lengde er lik for alle personene. Bakgrunnsperiodens plassering i tid er imidlertid forskjellig. For sammenlikningsgruppen er det 12 måneder bakover i tid fra uttakstidspunktet, april 1996. For tiltaksgruppen er det 12 måneder bakover i tid fra den måneden de begynte på tiltaket som de var på ved uttakstidspunktet. Dette er nærmere beskrevet i avsnitt 4.1.

Ledighetserfaringen i bakgrunnsperioden er noe forskjellig mellom tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen, jf. tabell 7.5. I gjennomsnitt har sammenlikningsgruppen vært mer arbeidsledige enn tiltaksgruppen. Gjennomsnittlig ledighet i perioden er 5,6 måneder i sammenlikningsgruppen og 3,8 måneder i tiltaksgruppen. Når det gjelder erfart ledighet er det, som vi skal se i neste avsnitt, store variasjoner mellom deltakerne på de forskjellige tiltakene.

Tallene for tidligere erfaring med arbeidsmarkedstiltak viser at tiltaksgruppen i noe større grad har deltatt på tiltak i bakgrunnsperioden enn sammenlikningsgruppen. Deltakerne har i gjennomsnitt vært 1,8 måneder på ordinære tiltak, mens de ledige i gjennomsnitt har vært 1,0 måned på ordinære tiltak. Også her er det, som vi skal se i neste avsnitt, store variasjoner på tvers av tiltakene.

Gjennomsnittlig varighet som delvis sysselsatt arbeidssøker er 1,0 måned både for tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen. Gjennomsnittlig varighet som deltaker på attføringstiltak er 0,1 måned både for tiltaksgruppen og for sammenlikningsgruppen.

Når vi sammenlikner summen av varighet i de forskjellige arbeidssøkerstatusene i tabell 5.5 finner vi at de ledige i gjennomsnitt har noe lengre erfaring med arbeidssøking enn deltakerne. Gjennomsnittlig antall

Tabell 7.4. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter fylke. Absolutte tall og prosent

Fylke	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	88 956	100,0	8 802	100,0	80 154	100,0
Østfold	5 272	5,9	546	6,2	4 726	5,9
Akershus	6 419	7,2	685	7,8	5 734	7,1
Oslo	11 382	12,8	960	10,9	10 422	13,0
Hedmark	3 642	4,1	302	3,4	3 340	4,2
Oppland	3 565	4,0	381	4,3	3 184	4,0
Buskerud	4 142	4,7	393	4,5	3 749	4,7
Vestfold	4 190	4,7	446	5,1	3 744	4,7
Telemark	4 001	4,5	387	4,4	3 614	4,5
Aust-Agder	1 916	2,2	211	2,4	1 705	2,1
Vest-Agder	2 866	3,2	272	3,1	2 594	3,2
Rogaland	6 816	7,7	675	7,7	6 141	7,7
Hordaland	9 372	10,5	1 019	11,6	8 353	10,4
Sogn og Fjordane	1 322	1,5	142	1,6	1 180	1,5
Møre og Romsdal	3 667	4,1	327	3,7	3 340	4,2
Sør-Trøndelag	5 882	6,6	700	7,9	5 182	6,5
Nord-Trøndelag	3 004	3,4	328	3,8	2 676	3,3
Nordland	5 740	6,5	550	6,2	5 190	6,5
Troms	3 317	3,7	263	3,0	3 054	3,8
Finnmark	2 441	2,7	215	2,4	2 226	2,8
Ledighetsrate i fylke		3,8		3,7		3,8
Vakanserate i fylke		0,12		0,12		0,12

måneder som arbeidssøker (her definert som enten helt eller delvis ledig, eller deltaker på ordinære tiltak eller attføringstiltak) er 7,7 måneder for sammenlikningsgruppen og 6,8 måneder for tiltaksgruppen.

Det at sammenlikningsgruppen er registrert noe lenger som helt ledig og arbeidssøker i bakgrunnsperioden enn det som er tilfelle for tiltaksgruppen, har sammenheng med aldersfordelingen i de to utvalgene. Personene i sammenlikningsgruppen er eldre enn personene i tiltaksgruppen, og de eldre personene opplever lengre perioder i ledighet samt i samlet tid som arbeidssøker, jf. tabell 7.5. Det er en entydig sammenheng mellom alder og antall måneder registrert som helt ledig eller som arbeidssøker, mens det ikke er noen klar sammenheng mellom alder og gjennomsnittlig antall måneder på tiltak i bakgrunnsperioden.

Tabell 7.5 viser at innenfor alle aldersgruppene har deltakere noe kortere gjennomsnittlig varighet som registrert ledig i bakgrunnsperioden enn de ledige. Når det gjelder gjennomsnittlig tid som arbeidssøker, har imidlertid deltakere mellom 25-59 år lengre gjennomsnittlig varighet enn de ledige. Når en slår sammen periodene som helt ledig, delvis ledig, deltaker på ordinære arbeidsmarkedstiltak og deltaker på attføringstiltak, er det altså ikke slik at sammenlikningsgruppen gjennomgående har lengre erfaring med arbeidssøking enn sammenlikningsgruppen. Dette gjelder kun for de yngste (personer under 25 år) og de eldste (personer over 60 år) i utvalget.

Tabell 7.5. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter gjennomsnittlig antall måneder som helt ledig, deltaker på ordinære arbeidsmarkedstiltak eller arbeidssøker i bakgrunnsperioden og alder

Status i bakgrunnsperioden	Under 20 år		20-24 år		25-29 år		30-49 år		50-59 år		60 år og mer	
	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige
Måneder som arbeidssøker	2,5	3,8	5,4	5,9	7,2	6,7	8,1	7,9	9,3	8,8	9,9	10,8
Helt ledig	1,4	2,3	3,0	3,8	4,0	4,7	4,6	5,6	5,8	6,4	6,3	9,6
Ordinære tiltak	1,0	1,2	1,7	1,2	2,0	0,9	2,1	1,0	2,0	0,9	2,5	0,3
Delvis ledig eller attføringstiltak	0,1	0,3	0,7	0,9	1,2	1,1	1,4	1,3	1,5	1,5	1,1	0,9

7.2. Inndeling etter ulike tiltak, utvalg 1996

I likhet med den foregående analysen skiller vi også her mellom seks forskjellige hovedtyper av tiltak. Hvilke tiltak som inngår i hovedgruppene er gjengitt i avsnitt 4.3. Tabell 7.6 fordeler deltakere etter tiltaks-type, og ulike demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn.

Samlet sett er tiltaksgruppen relativt jevnt fordelt mellom kjønnene, med 51 prosent menn og 49 prosent kvinner (jf. tabell 7.1). Det er noe større variasjoner innenfor de enkelte tiltakene. Det er en hovedvekt av menn på lønnstilskudd, hvor om lag to av tre deltakere er menn, på offentlige sysselsettingstiltak (57,1 prosent menn) og AMO (53 prosent menn). Når det gjelder vikarplasser, praksisplasser og jobbklubber er det en hovedvekt av kvinner. Den prosentvise andelen kvinner for disse tiltakene er henholdsvis 67,2 prosent på vikarplasser, 57 prosent på praksisplass med fadderordning og 53 prosent på jobbklubber.

Tabell 7.1 viste at deltakerne gjennomgående er yngre enn de ledige. Av tabell 7.6 ser vi imidlertid at gjennomsnittlig alder for personer på offentlige sysselsettingstiltak er 39 år. For sammenlikningsgruppen er gjennomsnittlig alder 38 år. For de andre tiltakene er gjennomsnittlig alder betydelig lavere (32-33 år) og for praksisplass med fadderordning er gjennomsnittsalderen 23 år. Det er små forskjeller i alder mellom kjønn. Gjennomsnittsalder for menn er noe høyere enn for kvinner i gruppen offentlige sysselsettingstiltak, mens gjennomsnittsalderen for kvinner er høyere enn for menn i vikarplasser.

Andelen gifte personer blant deltakerne på praksisplasser med fadderordning er vesentlig lavere enn i andre tiltak. Dette må sees i sammenheng med den relativt unge deltakermassen. Praksisplasser med fadderordning er en relativt stor gruppe målt ved antall deltakere. Dette trekker andelen gifte ned når vi ser tiltakene under ett. Andel gifte i tiltakene offentlige sysselsettingstiltak og vikarplasser er om lag på samme nivå som vi fant for sammenlikningsgruppen i forrige avsnitt.

Av tabell 7.2 fant vi at en forholdsvis større andel av de ledige hadde grunnskole som høyeste fullførte utdanning, mens en større andel av deltakerne hadde

to-tre år videregående skole som høyeste utdanningsnivå. Når vi ser på fordelingen mellom tiltakene, viser resultatene i tabell 7.7 at deltakerne på offentlige sysselsettingstiltak har den svakeste utdanningsbakgrunnen. Dette tiltaket har den største andelen med kun grunnskole som høyeste fullførte utdanning, og også den største andelen som har avsluttet videregående utdanning på laveste nivå. Nesten 60 prosent av deltakerne på offentlige sysselsettingstiltak har ikke utdanning utover videregående skolenivå I. På den andre siden synes vikarplasser å rekruttere de best utdannede tiltaksdeltakerne. Blant deltakere på vikarplasser har over 60 prosent fullført enten videregående skolenivå II eller høyere utdanning.

Flest innvandrere finner vi på AMO, med en andel på 18 prosent. Men også lønnstilskudd, hvor flyktninger er en egen målgruppe, sysselsetter en relativt høy andel innvandrere. Deltakere på offentlige sysselsettingstiltak er i gjennomsnitt nærmest sammenlikningsgruppen når det gjelder innslag av innvandrere etter den definisjonen som her benyttes.

Deltakere på vikarplasser har lengst yrkeserfaring, etter vår definisjon. I gjennomsnitt har personer på vikarplasser 4,3 års yrkeserfaring de siste ti årene, og dette tilsvarer den gjennomsnittlige yrkeserfaringen i sammenlikningsgruppen. Lavest yrkeserfaring har deltakere på praksisplasser med fadderordning, og dette er naturlig ettersom tiltaket i hovedsak retter seg mot ungdom og nykommere på arbeidsmarkedet.

I tabell 7.7 oppsummeres også meget grovt etterspørsels-situasjonen i deltakernes delarbeidsmarked, ved å vise fordelingen på gjennomsnittlig ledighetsrate i fylke og vakanserate i yrke, fordelt på gjennomsnittsverdier for deltakerne på de forskjellige tiltakene. Det er svært liten variasjon i gjennomsnittlig ledighetsrate i fylke, med en meget svak tendens til at deltakerne i offentlige sysselsettingstiltak og AMO bor i fylker med noe høyere ledighet enn deltakerne på de andre tiltakene.

Når det gjelder vakanserate etter yrke, skiller vikarplasser seg vesentlig fra de andre tiltakene. Deltakerne på vikarplasser har en yrkesbakgrunn hvor vakanseraten i gjennomsnitt er om lag det dobbelte som for deltakerne på de andre tiltakene. Dette skyldes i stor grad at mange av deltakerne på vikarplasser har

yrkesbakgrunn fra pleie- og omsorgsykker, hvor vakanseraten er meget høy. I gjennomsnitt har 4 prosent av den samlede tiltaksgruppen bakgrunn fra pleie- og omsorgsykerne, men blant deltakerne på vikarplasser har 23 prosent oppgitt en slik yrkeserfaring. Innenfor pleie- og omsorgsykerne er vakanseraten, definert som antall registrerte ledige stillinger i yrke i forhold til antall sysselsatte i yrke, beregnet til 0,65. Til sammenlikning er vakanseraten innenfor industri, som er den mest vanlige yrkesbakgrunnen blant deltakerne på de andre tiltakene, beregnet til 0,08. Deltakerne på vikarplasser ser altså ut til å ha et mer gunstig delarbeidsmarked å søke i enn deltakerne på de andre tiltakene.

For å oppsummere ledighetshistorien for deltakerne i 12-månedersperioden før de begynte på tiltaket som de var i ved uttakstidspunktet, benyttes følgende tre variable; gjennomsnittlig antall måneder som registrert helt ledig, gjennomsnittlig antall måneder som registrert delvis sysselsatt arbeidssøker (dvs. delvis ledig) og til slutt gjennomsnittlig antall måneder som deltaker på ordinære arbeidsmarkedstiltak. For deltakerne varierer gjennomsnittlig erfaring mye på tvers av tiltak. Noe

som ikke vises i tabellen er at det bare er mindre forskjeller mellom menn og kvinner.

Deltakere på offentlige sysselsettingstiltak har gjennomgående de lengste periodene som ledig før de begynte på tiltaket. Dette er naturlig, ettersom offentlige sysselsettingstiltak er et «sistehåndstiltak» som i hovedsak er rettet mot langtidsledige. Deltakere på praksisplass med fadderordning har de korteste ledighetsperiodene bak seg før de begynte på tiltaket, og dette må sees i sammenheng med den såkalte «ungdomsgarantien» som sikrer at ungdom uten tilbud om jobb eller utdanningsplass skal gis tilbud om et arbeidsmarkedstiltak.

Når det gjelder erfaring med delvis ledighet, er det deltakere på vikarplasser som i størst grad har erfart dette. Dette kan delvis forklares med tiltakets sammenheng. Deltakerne på vikarplasser består i stor grad av voksne kvinner med videregående skole som høyeste fullførte utdanning og med erfaring fra pleie- og omsorgsykker. Dette er en beskrivelse av kjennetegn som er overrepresentert blant de delvis ledige i forhold til helt ledige (Berg mfl. 1994).

Tabell 7.6. Tiltaksdeltakere i april 1996, etter tiltakstype, ulike demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn

Individuelle kjennetegn	Off. syss.- tiltak	Lønns- tilskudd	AMO	Praksispl. fadderord.	Jobb- klubber	Vikar- plasser	Alle tiltak
Totalt	895	1 109	3 168	2 488	754	393	8 807
Andel kvinner	42,9	31,5	47,0	57,0	52,9	67,2	48,9
Gj.snittlig alder totalt							
Menn	40	32	33	23	33	30	31
Kvinner	38	32	33	23	33	35	30
Totalt	39	32	33	23	33	33	31
Andel gifte	36,7	29,0	31,2	9,5	27,7	36,6	25,3
Andel innvandrere ¹	10,4	15,9	18,2	11,8	1,7	1,5	13,2
Yrkeshemmet tidligere	0,6	0,2	0,4	0,3	0,5	0,8	0,4
Utdanning (prosent)							
Uoppgitt/ingen	3,6	10,5	9,1	7,2	2,1	1,8	7,2
Grunnskole	18,8	10,4	12,9	16,6	12,3	8,7	14,0
VKI	39,4	24,1	30,7	24,8	29,8	29,3	28,9
VKII	29,3	42,7	35,9	47,2	42,0	44,5	40,2
Univ./høgskole	8,9	12,4	11,4	4,2	13,7	15,8	9,7
Totalt	100	100,1	100	100	99,9	100	100
Yrkeseffaring (år) ²	4,0	3,2	3,4	0,9	3,9	4,3	2,8
Arbeidsmarked							
Ledighetsrate i fylke	3,8	3,7	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7
Vakanserate i yrke	0,13	0,13	0,14	0,15	0,14	0,24	0,15
Ledighetshistorie ³							
Erfart ledighet	6,1	3,3	4,2	2,5	4,8	3,0	3,8
Erfart delvis ledighet	1,4	1,1	1,0	0,4	1,2	2,5	1,0
Erfart tiltak	2,5	2,9	1,8	1,4	1,3	1,8	1,8
Tiltaksvarighet ⁴	7,5	3,9	4,3	5,2	1,9	5,4	4,7

¹ Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

² Antall år arbeidserfaring i løpet av de siste ti årene (1986-1995).

³ Antall måneder registrert som helt eller delvis ledig eller på ordinære tiltak, i 12-månedersperioden før start på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet (utgangen av april 1996).

⁴ Antall måneder registrert på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet.

Tabell 7.7. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter gjennomsnittlig antall måneder som helt ledig, deltaker på ordinære arbeidsmarkedstiltak eller arbeidssøker i resultatperioden og alder

Status i bakgrunnsperioden	Under 20 år		20-24 år		25-29 år		30-49 år		50-59 år		60 år og mer	
	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige	Deltakere	Ledige
Måneder som arbeidssøker	6,3	8,5	6,8	9,0	8,4	10,9	10,7	13,2	13,0	15,3	17,3	17,2
Helt ledig	2,8	4,7	3,0	4,7	3,8	5,9	5,0	7,6	6,9	9,6	11,7	15,1
Ordinære tiltak	2,1	2,0	1,7	2,0	1,8	1,7	2,3	1,8	1,7	1,4	1,3	0,3
Delvis ledig eller attføringstiltak	1,4	1,8	2,1	2,3	2,8	3,3	3,4	3,8	4,4	4,3	4,3	1,8

Tabell 7.8. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998 registrert som arbeidstakere i november 1998, etter om de samtidig er registrert i SOFA-søker-registeret november 1998

	Registrert arbeidstaker per 24.11.1998			
	I alt	Arbeidstaker/ledig	Arbeidstaker/tiltak	Kun arbeidstaker
I alt	44 116	1 631	1 679	40 806

Tabell 7.9. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter konsistensbehandlet status i november 1998 og status i registrene i november 1998. Absolutte tall

Status i registrene 24.11.1998	Status etter konsistensbehandling		
	I alt	Jobb	Ikke-jobb
I alt	88 956	41 291	47 665
Registrert arbeidstaker	44 116	41 291	2 825
Av dette			
Registrert ledig (arbeidstaker/ledig)	1 631	316	1 315
Registrert tiltak (arbeidstaker/tiltak)	1 679	169	1 510
Kun registrert arbeidstaker	40 806	40 806	0
Ikke registrert arbeidstaker	44 840	0	44 840

Deltakere på lønnstilskudd har mest erfaring med tidligere deltakelse på tiltak, og har i 12-månedersperioden før de begynte på lønnstilskudd til sammen vært 2,9 måneder på andre tiltak. Dette kan ha sammenheng med praktisering av arbeidsmarkedstiltakene, ved at lønnstilskudd i en del sammenhenger kommer som siste ledd i en kjeding av flere tiltak for en person hvor arbeidskontoret finner at slik tiltaks-kjeding er hensiktsmessig.

Til slutt viser tabell 7.6 gjennomsnittlig varighet i det tiltaket deltakerne var i ved uttakstidspunktet. Det er denne tiltaksdeltakelsen vi skal forsøke å finne eventuelle effekter av i analysene i kapittel 6. Deltakere på offentlige sysselsettingstiltak har gjennomgående de lengste periodene, med 7,5 måneders varighet i gjennomsnitt. Jobbklubber er av kortest varighet, og deltakerne har i gjennomsnitt vært på dette tiltaket i 1,9 måneder.

7.3. Resultatperioden

Resultatperioden er definert som tiden fra avsluttet tiltak til evalueringstidspunktet. Siden varigheten av denne er hele 30 måneder, har vi valgt å gi en oversikt over ledighets- og tiltakserfaring i perioden.

Tabell 7.7 viser at sammenlikningsgruppen i større grad enn deltakerne er registrert som helt ledige i perioden. I gjennomsnitt er personer som avsluttet et tiltak i april 1996, registrert som helt ledige i 4,2 måneder i resultatperioden, mot 7,2 måneder for sammenlikningsgruppen. Forskjellene øker med alder.

Tiltaksdeltakerne er i noe større grad registrert på tiltak i resultatperioden enn sammenlikningsgruppen. Her er imidlertid forskjellene små. Personer som avsluttet et tiltak i april 1996 er i gjennomsnitt 1,9 måneder på ordinære tiltak, i resultatperioden. Tilsvarende tall for sammenlikningsgruppen er 1,5 måneder. Aldersgruppen 20-24 år skiller seg ut ved at det er de ledige som her har gjennomsnittlig høyest antall måneder på tiltak.

7.4. Arbeidsmarkedsstatus i november 1998, utvalg 1996

I dette avsnittet beskrives tilpasningen i arbeidsmarkedet på evalueringstidspunktet. På samme måte som for 1998-utvalget er det tatt et uttak av arbeidstakerregisteret 24. november. For de personene som er registrert med et arbeidstakerforhold, foretar vi så en kontroll mot SOFA-søker-registeret for å se om de samtidig er registrert på tiltak (arbeidstaker/tiltak) eller registrert ledig (arbeidstaker/ledig). Tabell 7.8 viser at totalt 44 116 personer er registrert som arbeidstakere på evalueringstidspunktet. Av disse er henholdsvis 1 631 registrert som ledige og 1 679 med tiltak på samme tidspunkt.

Etter reglene for konsistensbehandling beskrevet i kapittel 5.3.1, foretar vi en omgruppering av personer med kombinasjonene arbeidstaker/ledig og arbeidstaker/tiltak i november 1998.

Tabell 7.9 viser resultatet av konsistensbehandlingen. Av hele utvalget har 41 291 personer (46,4 prosent) fått status «jobb» på evalueringstidspunktet. 40 806 personer av disse er kun registrert som arbeidstakere.

Av personer som både er registrert i arbeidstaker-registeret og SOFA-søker-registeret samt har fått status «jobb», har 316 kombinasjonen arbeidstaker/ledig og 169 arbeidstaker/tiltak.

Tabell 7.10 inneholder en finere inndeling av arbeidsmarkedsstatus på evalueringstidspunktet. I tillegg til å splitte opp utvalget i deltakere og ledige, er status «ikke-jobb» delt inn i ledige, tiltak og annet.

Tiltak omfatter her i tillegg til ordinære tiltak også utføringstiltak, mens kategorien annet kan være utdanning, ulike trygdeforhold, hjemmевærende, vernepliktige og annet.

Ifølge tabellen er andelen av personer på ordinære tiltak som er i jobb to og et halvt år etter avsluttet tiltak 60 prosent. Tilsvarende tall for ledige viser at 45 prosent har fått status «jobb». For å undersøke hvorvidt dette resultatet har sammenheng med sammenstillingen av de to gruppene, eller er en effekt av deltakelse på tiltak skal vi i neste avsnitt gjennomføre en logistisk regresjon. På samme måte som i analysen av effekter et halvt år etter avsluttet tiltak, vil vi kontrollere for en del observerbare kjennetegn.

Av tabell 7.10 ser vi også at andelen ledige på evalueringstidspunktet er mindre for deltakergruppen. 7 prosent av de som avsluttet et tiltak i april 1996, er ledige to og et halvt år etter, mens for sammenlikningsgruppen har 12 prosent denne statusen i november 1998. Andelen på tiltak er omtrent den samme for de to gruppene, mens det under statusen annet er prosentvis flere ledige enn deltakere.

Som før nevnt er det foretatt en effektevaluering for dette utvalget et halvt år etter avsluttet tiltak (Lund mfl. 1997, Landfald og Bråthen 1998b). For å få et bilde av tilpasningen på arbeidsmarkedet i resultatperioden, er det i tabell 7.10 i parentes gjengitt hvor stor andel av utvalget som hadde de forskjellige statusene seks måneder etter at personene i deltakergruppen avsluttet sine respektive tiltak.

7.5. Oppsummering av beskrivende statistikk, utvalg 1996

I dette avsnittet følger en oppsummering av forskjeller i kjennemerker mellom tiltaksdeltakere og sammenlikningsgruppen. Det er til dels store forskjeller i den demografiske sammensetning mellom ledige og deltakere samt også mellom deltakere på de enkelte tiltak. I tillegg til forskjeller i kjennemerker repeterer vi også overgang til de ulike statuser på evalueringstidspunktet, 30 måneder etter at tiltakene ble avsluttet.

- **Alder:** Tiltaksdeltakerne er i gjennomsnitt yngre enn personer i sammenlikningsgruppen. Tiltaksdeltakernes gjennomsnittsalder er 31 år mot 38 år i sammenlikningsgruppen.

Tabell 7.10. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996, etter konsistensbehandlet status i november 1998. Absolutte tall og prosent

Status nov. 1998	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Jobb	41 291	46 (28)	5 294	60 (41)	35 997	45 (26)
Ledig	10 006	11 (33)	631	7 (17)	9 375	12 (35)
Tiltak	3 698	4 (11)	402	5 (13)	3 296	4 (11)
Annet	33 961	38 (28)	2 475	28 (29)	31 486	39 (28)
I alt	88 956	100 (100)	8 802	100 (100)	80 154	100 (100)

- **Kjønn:** Tiltaksgruppen er relativt jevnt fordelt etter kjønn. I sammenlikningsgruppen er det en viss overvekt av menn gitt ved forholdet 55 prosent menn og 45 prosent kvinner. Andelen kvinner er størst blant deltakere på vikarplasser med hele 67 prosent, og den er minst blant deltakere på lønnstilskudd med om lag 32 prosent.
- **Gifte:** Andelen gifte personer i utvalget henger nøye sammen med alderssammensetningen i tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen. Det er derfor vesentlig flere gifte personer i sammenlikningsgruppen enn i tiltaksgruppen.
- **Innvandrere:** Andelen innvandrere er noe høyere i tiltaksgruppen enn i sammenlikningsgruppen. For utvalget som helhet er hver tiende person første-generasjonsinnvandrere fra et ikke-vestlig land.
- **Utdanning:** Det gjennomsnittlige utdanningsnivået i tiltaksgruppen må sies å være større enn i sammenlikningsgruppen. Dette er basert på at sammenlikningsgruppen har relativt flest personer med grunnskole og videregående skole ett-to år som høyeste fullførte utdanning. Tiltaksgruppen har relativt flest personer med fullført utdanning ut over ett-to år videregående skole.
- **Yrkeserfaring:** Sammenlikningsgruppen har i gjennomsnitt mer yrkeserfaring enn tiltaksgruppen. Forklaringen ligger i alderssammensetningen i utvalget og det faktum at de eldste har hatt størst mulighet til å skaffe seg yrkeserfaring i løpet av de ti siste årene.
- **Status:** Tiltaksgruppen har i større grad overgang til jobb kontra ikke-jobb enn sammenlikningsgruppen. På evalueringstidspunktet, 30 måneder etter avsluttet tiltak, var 60 prosent av deltakere og 47 prosent av sammenlikningsgruppen i jobb. Hvorvidt dette skyldes forskjeller i sammensetningen i de to gruppene eller er en direkte konsekvens av arbeidsmarkedstiltakene, skal vi analysere nærmere i kapittel 8.

8. Analyse, utvalg april 1996 – effekt 30 måneder etter tiltak

På samme måte som under analysen av utvalget fra 1998, skal vi ved hjelp av logistisk regresjon undersøke om deltakelse på tiltak i april 1996 påvirker muligheten for å være registrert sysselsatt. Evalueringstidspunktet er imidlertid 30 måneder etter avsluttet tiltak, som vil si november 1998. I Lund mfl. (1997) publiserte vi resultatene fra en effektevaluering av samme utvalg, men hvor evalueringstidspunktet var seks måneder etter avsluttet tiltak. For bedre å kunne vurdere langtidseffektene av ordinære tiltak, er enkelte av disse resultatene også gjengitt i analysen nedenfor. For å kunne gjøre disse sammenlikningene av korttids- og langtidseffekter er modellene vi her benytter identiske med de gjengitt i Lund mfl. (1997). Vi velger med andre ord å se bort fra faktorer i resultatperioden som kan ha påvirket tilpasningen på arbeidsmarkedet 30 måneder etter avsluttet tiltak. De effektene vi finner tiltak har på jobbsannsynligheten, blir derfor å betrakte som bruttoeffekter.

I forrige kapittel fant vi at 60 prosent av tiltaksgruppen var sysselsatt på evalueringstidspunktet. Tilsvarende tall for sammenlikningsgruppen var 45 prosent. Disse tallene representerer den gjennomsnittlige jobbsann-

synligheten for de to gruppene. Når vi skal finne effekten av å gå på tiltak vil vi kontrollere for andre observerbare kjennetegn som påvirker muligheten for å bli sysselsatt.

8.1. Modell med enkel tiltaksspesifisering, 30 måneder etter tiltak

Vi benytter samme bakgrunnsvariable som i foregående analyse. For å illustrere effekten av deltakelse er det beregnet jobbsannsynligheter for bestemte personer. Koeffisientestimatene som ligger til grunn er gjengitt i vedlegg A. I tabell 8.1 er det estimert jobbsannsynligheter for en referanseperson definert i note 1, tabell 8.1. Videre har vi beregnet utfallssannsynligheter for personer som for ett og ett kjennetegn avviker fra referansepersonen. For bedre å få frem langtidseffekten av tiltakene er det i parentes gjengitt jobbsannsynligheter seks måneder etter tiltak.

Den beregnede jobbsannsynligheten er høyere for deltakere på tiltak enn for ledige. Ifølge estimatene er jobbsannsynligheten for referansepersonen på tiltak 55 prosent, mot 46 prosent uten tiltak. Sammenlikner vi med tilsvarende tall beregnet seks måneder etter avsluttet

Tabell 8.1. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell 8, effekt 30 måneder etter tiltak

	Tiltak			Ledige		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
Referanse ¹	0,55 ^s (0,39)	0,56 ^s (0,39)	0,55 ^s (0,39)	0,46 ^s (0,27)	0,47 ^s (0,27)	0,45 (0,28)
Under 20 år	0,57 (0,40)	0,58 (0,40)	0,56 (0,40)	0,47 (0,28)	0,48 (0,28)	0,46 (0,28)
20-24 år	0,67 ^s (0,54)	0,68 ^s (0,54)	0,66 ^s (0,54)	0,58 ^s (0,40)	0,59 ^s (0,40)	0,57 ^s (0,41)
25-29 år	0,63 ^s (0,49)	0,64 ^s (0,49)	0,62 ^s (0,49)	0,53 ^s (0,36)	0,54 ^s (0,36)	0,52 ^s (0,36)
50-59 år	0,40 ^s (0,29)	0,41 ^s (0,29)	0,39 ^s (0,29)	0,31 ^s (0,19)	0,32 ^s (0,19)	0,30 ^s (0,20)
60 år og mer	0,08 ^s (0,12)	0,09 ^s (0,11)	0,08 ^s (0,12)	0,06 ^s (0,07)	0,06 ^s (0,07)	0,06 ^s (0,07)
Gift	0,62 ^s (0,43)	0,64 ^s (0,44)	0,60 ^s (0,41)	0,53 ^s (0,32)	0,54 ^s (0,32)	0,51 ^s (0,29)
Ungdomsskole	0,47 ^s (0,32)	0,48 ^s (0,32)	0,46 ^s (0,32)	0,37 ^s (0,22)	0,38 ^s (0,22)	0,36 ^s (0,22)
Videregående skole ti år	0,50 ^s (0,34)	0,51 ^s (0,34)	0,49 ^s (0,34)	0,40 ^s (0,23)	0,41 ^s (0,23)	0,39 ^s (0,23)
Universitet/høgskole	0,58 ^s (0,43)	0,59 ^s (0,43)	0,57 ^s (0,43)	0,48 ^s (0,31)	0,49 ^s (0,30)	0,47 ^s (0,31)
Ingen/uoppgitt utdanning	0,48 ^s (0,33)	0,49 ^s (0,33)	0,47 ^s (0,33)	0,38 ^s (0,22)	0,39 ^s (0,22)	0,37 ^s (0,23)
Ikke-vestlig innvandrere	0,55 (0,35)	0,56 (0,35)	0,54 (0,35)	0,46 (0,24)	0,47 (0,24)	0,45 (0,24)
Tidligere yrkeshemmet	0,41 ^s (0,31)	0,42 ^s (0,31)	0,40 ^s (0,31)	0,32 ^s (0,21)	0,33 ^s (0,21)	0,31 ^s (0,21)

¹ Vår referanseperson er i utgangspunktet mann, 30-49 år, ugift, videregående skole 11-12 år, ikke innvandrere, fire år yrkeserfaring, fem måneder ledighetserfaring, en måned tiltakserfaring, en måned delvis sysselsatt, null måneder erfaring attføringstiltak, har ikke vært yrkeshemmet siste 12 måneder, industri som yrkesbakgrunn og bosatt i Oslo.

Jobbsannsynligheter merket med s angir om estimatet er signifikant på 5 prosentnivå.

tiltak er forskjellen i jobbsannsynlighet mellom de to gruppene imidlertid blitt redusert. Jobbsannsynligheten for deltakere har økt fra 39 til 55 prosent, mens den for ledige har økt fra 27 til 46 prosent. Differansen er med andre ord redusert fra 12 til 9 prosent i gjennomsnitt. Dette kan bety at effekten av tiltak reduseres noe på lengre sikt.

Jobbsannsynligheten reduseres med alder, med unntak for de aller yngste. Estimatenes for de under 20 år er imidlertid ikke signifikante på 5 prosentnivå.

8.2. Effekter av de forskjellige tiltakene, 30 måneder etter tiltak

Resultatene i avsnitt 8.1 viste at tiltaksgruppen har høyere jobbsannsynlighet enn ledige 30 måneder etter tiltak. Tilsvarende tall beregnet med evalueringstidspunkt seks måneder etter tiltakets slutt, viser at forskjellene mellom deltakere og de ledige er blitt redusert på lang sikt. I dette avsnittet inndeles tiltakene i seks hovedgrupper. De seks hovedgruppene er offentlige sysselsettingstiltak, lønnstilskudd, praksisplasser med fadderordning, AMO-tiltak, jobbklubber og vikarplasser. Denne inndelingen benyttes i modell 9. Modell 10 inneholder i tillegg en variabel for tiltakets varighet. Til slutt gjøres det en finere spesifisering av tiltakene i modell 11. De estimerte koeffisientene fra regresjonsanalysen er presentert i vedleggstabell A4. Også her benytter vi resultatene fra evalueringen hvor evalueringstidspunktet er seks måneder etter avsluttet tiltak, for bedre å få et bilde av langtidseffektene av de forskjellige tiltakene.

Resultatene fra modell 9, gjengitt i tabell 8.2, viser at tiltaksdeltakere på alle tiltak har høyere jobbsannsynlighet enn ikke-deltakere. Deltakere på lønnstilskudd og vikarplasser har den høyeste jobbsannsynligheten med henholdsvis 65 og 67 prosent. Differansen i jobbsannsynlighet mellom deltakere på lønnstilskudd og sammenlikningsgruppen har imidlertid blitt kraftig redusert, sammenlikner vi med tallene et halvt år etter tiltak. I tabell 8.2 ser vi at etter seks måneder var forskjellen i jobbsannsynlighet for dette tiltaket 31 prosentpoeng, mot 19 prosentpoeng to og et halvt år etter tiltaket ble avsluttet. En mulig forklaring kan som før nevnt være at det for lønnstilskudd skal ansettelsesforholdet som hovedregel ha lengre varighet enn tiltaksperioden. Dette medfører at enkelte på evalueringstidspunktet seks måneder etter avsluttet tiltak, fortsatt var i kontraktperioden med arbeidsgiver. Dette kan ha ført til at vi på kort sikt har overvurdert effekten av lønnstilskudd dersom enkelte av disse mistet arbeidet når kontraktperioden var over. Bortsett fra praksisplasser med fadderordning har differansen mellom deltakere og sammenlikningsgruppen blitt redusert fra kort til lang sikt.

Resultatene fra Lund mfl. (1997) viste at tiltakets varighet hadde signifikant positiv effekt når vi kontrollerte for hovedtypene av tiltak på kort sikt.

Tabell 8.2. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modellene 9, 10 og 11, effekt 30 måneder etter tiltak

Jobbsannsynligheter	I alt	Menn	Kvinner
Modell 2			
Referanseperson	0,46 ^s (0,27)	0,46 ^s (0,27)	0,45 ^s (0,28)
Offentlig sysselsettingstiltak	0,52 ^s (0,35)	0,53 ^s (0,35)	0,51 ^s (0,36)
Lønnstilskudd	0,65 ^s (0,58)	0,66 ^s (0,58)	0,64 ^s (0,59)
Praksisplass m/fadderordning	0,51 ^s (0,31)	0,51 ^s (0,31)	0,50 ^s (0,32)
AMO	0,55 ^s (0,37)	0,56 ^s (0,37)	0,54 ^s (0,38)
Jobbklubber	0,56 ^s (0,42)	0,57 ^s (0,42)	0,55 ^s (0,42)
Vikarplasser	0,67 ^s (0,53)	0,68 ^s (0,53)	0,66 ^s (0,54)
Modell 3			
Referanseperson	0,46 ^s (0,27)	0,46 ^s (0,27)	0,45 ^s (0,28)
Off. syss. tiltak : 7,5 md.	0,52 ^s (0,40)	0,53 ^s (0,40)	0,51 ^s (0,41)
Lønnstilskudd : 3,9 md.	0,65 ^s (0,61)	0,66 ^s (0,61)	0,64 ^s (0,61)
Praksisplass m/fadderordning : 5,2 md.	0,51 ^s (0,34)	0,51 ^s (0,34)	0,50 ^s (0,35)
AMO : 4,3 md.	0,55 ^s (0,40)	0,56 ^s (0,40)	0,54 ^s (0,41)
Jobbklubber : 1,9 md.	0,56 ^s (0,43)	0,57 ^s (0,43)	0,55 ^s (0,44)
Vikarplasser : 5,4 md.	0,67 ^s (0,57)	0,68 ^s (0,57)	0,66 ^s (0,58)
Modell 4			
Referanseperson	0,46 ^s (0,27)	0,46 ^s (0,27)	0,45 ^s (0,28)
1. KAJA	0,52 ^s (0,35)	0,53 ^s (0,35)	0,51 ^s (0,36)
2. Lærlinger i statlige etater	0,48 (0,20)	0,49 (0,20)	0,47 (0,21)
3. Lønnstilskudd. Langtidsledige	0,65 ^s (0,61)	0,66 ^s (0,61)	0,65 ^s (0,61)
4. Lønnstilskudd. Flyktninger	0,63 ^s (0,56)	0,64 ^s (0,56)	0,63 ^s (0,56)
5. Lønnstilskudd. Eldre	0,80 ^s (0,82)	0,80 ^s (0,82)	0,79 ^s (0,82)
6. Lønnstilskudd. Under 25 år	0,65 ^s (0,53)	0,65 ^s (0,53)	0,64 ^s (0,53)
7. Praksisplasser	0,47 (0,32)	0,48 (0,31)	0,46 (0,32)
8. Fadderordning. Ordinær	0,54 ^s (0,31)	0,54 ^s (0,31)	0,53 ^s (0,32)
9. Fadderordning. Flyktninger	0,46 (0,21)	0,47 (0,21)	0,45 (0,21)
10. AMO	0,55 ^s (0,37)	0,56 ^s (0,37)	0,54 ^s (0,38)
11. Jobbklubber	0,56 ^s (0,42)	0,57 ^s (0,42)	0,55 ^s (0,42)
12. Vikarplasser. Offentlig	0,65 ^s (0,53)	0,66 ^s (0,52)	0,65 ^s (0,53)
13. Vikarplasser. Privat	0,71 ^s (0,55)	0,71 ^s (0,55)	0,70 ^s (0,55)
17. Lønnstilskudd. Nykommere	0,63 ^s (0,57)	0,64 ^s (0,57)	0,62 ^s (0,57)

Jobbsannsynligheter merket med s angir om estimatet er signifikant på 5 prosentnivå.
Tallene i parentes angir beregnede jobbsannsynligheter etter modellene 9, 10 og 11, effekt seks måneder etter tiltak.

Dermed trakk man den slutningen at deltakere som har vært på tiltak av lang varighet har de høyeste jobbsannsynlighetene. Tilsvarende tall beregnet to og et halvt år etter avsluttet tiltak, viser også en positiv effekt. Estimaten er imidlertid ikke lenger signifikant.

Modell 11 inneholder en finere inndeling av tiltakene. Estimatenes for lærlinger i statlige etater, praksisplasser og fadderordning for flyktninger er ikke-signifikante. Av de resterende tiltakene har lønnstilskudd for eldre klart høyest jobbsannsynlighet. Sammenliknet med tall seks måneder etter tiltak er det faktisk en nedgang i jobbsannsynligheten. Her bør resultatene analyseres med varsomhet på grunn av det lave antallet deltakere på dette tiltaket.

8.3. Samspillsledd: Effekter for forskjellige grupper, 30 måneder etter tiltak

For å undersøke om det er enkeltgrupper som har spesielt god effekt av å delta på tiltak, innfører vi samspillsledd mellom tiltaksvariabelen og individuelle kjennetegn i modellen. På samme måte som under

avsnitt 6.3, har vi estimert samspillsledd mellom tiltak og samtlige bakgrunnsvariable i modellen. Tabell 8.3 viser beregnede jobbsannsynligheter for de signifikante samspillsleddene.

Resultatene beregnet seks måneder etter avsluttet tiltak, viste ingen signifikant sammenheng mellom deltakelse på tiltak og kjønn. Ved å forlenge perioden frem til evalueringstidspunktet finner vi en signifikant negativ effekt for variabelen kvinne og på tiltak.

I modell 12 finner vi også signifikant positive samspills-effekter for personer på tiltak og med ekteskapelig status gift, mens de personene som er uten yrkeserfaring i bakgrunnsperioden ti år før avsluttet tiltak, har signifikant mindre effekt av å delta på arbeidsmarkedstiltak.

Modell 12 viste at å bo i Akershus og Nord-Trøndelag hadde positiv effekt på jobbsannsynligheten generelt, sammenliknet med det å bo i Oslo. Estimaten for samspillsledd mellom tiltak og fylke viser derimot at effekten av tiltak i disse fylkene er mindre. Jobbsannsynligheten for tiltaksdeltakere i Akershus er høyere enn for referansepersonen. Dette betyr at den positive effekten av å bo i Akershus er større enn den negative effekten av å gå på tiltak i dette fylket. For bosatte i Nord-Trøndelag utliknes den positive effekten det har på jobbsannsynligheten å bo i fylket, med den negative effekten av å gå på tiltak her. Dermed ender vi opp med en jobbsannsynlighet for tiltaksdeltakere bosatt i Nord-Trøndelag, som er tilnærmet lik referansepersonens.

Analysen foretatt seks måneder etter at tiltakene var avsluttet viste at personer bosatt enten i Oppland, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag eller Troms, også hadde mindre effekt av å delta på tiltak i forhold til andre grupper. 30 måneder etter er resultatene fra disse fylkene ikke-signifikante.

Tabell 8.3. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell med samspillsledd (modell 12)¹, effekt 30 måneder etter tiltak

Jobbsannsynlighet	Ledige		Deltakere	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Referanse ²	0,47 ^s	0,46 ^s	0,60 ^s	0,55 ^s
Gift	0,55 ^s	0,52 ^s	0,68 ^s	0,61 ^s
Ingen yrkeserfaring	0,38 ^s	0,36 ^s	0,51 ^s	0,45 ^s
Har vært yrkeshemmet	0,32	0,31	0,65	0,59
Fylke 02: Akershus	0,56 ^s	0,55 ^s	0,64 ^s	0,58 ^s
Fylke 16: Sør-Trøndelag	0,54	0,52	0,62	0,57
Fylke 17: Nord-Trøndelag	0,54 ^s	0,53 ^s	0,60 ^s	0,54 ^s

¹ Koeffisientestimer m.m. for modell 7 er vist i tabell A4 i vedlegget.

² Vår referanseperson er 30-49 år, ugift, har videregående skole 11-12 år som høyeste fullførte utdanning, ikke innvandrers, ett-fire år yrkeserfaring fra industri, en-fem måneders ledighetserfaring, en måned tiltakerfaring, en måned delvis sysselsatt, har ikke tidligere vært yrkeshemmet eller på attføringstiltak siste 12 måneder, og er bosatt i Oslo.

9. Oppsummering

I denne rapporten presenteres resultatene fra to registerbaserte effektevalueringer av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Evalueringstidspunktet i den første undersøkelsen er satt seks måneder etter avsluttet tiltak. Her består populasjonen av personer som har deltatt på arbeidsmarkedstiltak i april 1998, og som avsluttet tiltaket i mai samme år. Som sammenlikningsgruppe er helt ledige personer i april 1998 også med i utvalget. Denne analysen er en oppfølging av tilsvarende evalueringer gjennomført i 1997 og 1998 (Lund, Landfald og Try 1997, Landfald og Bråthen 1998a).

Den andre undersøkelsen evaluerer effekten av ordinære tiltak, 30 måneder etter de ble avsluttet. På samme måte som den førstnevnte analysen består populasjonen av en gruppe tiltaksdeltakere og en sammenlikningsgruppe av ledige. Deltakerne avsluttet et tiltak i mai 1996, mens sammenlikningsgruppen utgjøres av personer som var ledige i mai samme år. Evalueringstidspunktet er satt til november 1998, altså 30 måneder etter at tiltakene ble avsluttet.

Datagrunnlagene i de to undersøkelsene er basert på koblede data fra forskjellige administrative registre. Utvalgene er trukket fra Arbeidsdirektoratets SOFA-søker-registeret over registrerte arbeidsledige og deltakere på tiltak. Utvalget benyttet i den første undersøkelsen besto av totalt 53 721 personer, hvorav 4 178 var i tiltaksgruppen og 49 543 i sammenlikningsgruppen. Når det gjelder populasjonen benyttet i effektevalueringen 30 måneder etter avsluttet tiltak er totalt antall 88 956 personer. Antall tiltaksdeltakere og ledige er her henholdsvis 8 802 og 80 154 personer.

9.1. Effektevaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak, seks måneder etter avsluttet tiltak

Som for de foregående undersøkelsene viser også denne evalueringen av ordinære arbeidsmarkedstiltak, at andelen tiltaksdeltakere i jobb seks måneder etter avsluttet tiltak er høyere enn tilsvarende tall for sammenlikningsgruppen av ledige. De totale andelen er henholdsvis 45 prosent for tiltaksgruppen, og 30 prosent av de ledige. Den deskriptive analysen i kapittel 5 viste imidlertid til dels store forskjeller i

sammensetningen av de to gruppene, og da med tanke på bakgrunnsvariable som kan tenkes å påvirke tilpasningen på arbeidsmarkedet.

Personene i tiltaksgruppen er gjennomgående yngre enn de i sammenlikningsgruppen. Gjennomsnittsalderen er 32 år for deltakerne og 39 år for de ledige. Det gjennomsnittlige utdanningsnivået er noe høyere hos tiltaksgruppen, selv om forskjellene her er blitt kraftig redusert sammenliknet med foregående år.

I tillegg er det variasjoner mellom gruppene når det gjelder tidligere erfaring på arbeidsmarkedet. Ser vi på de siste ti årene før uttakstidspunktet, har sammenlikningsgruppen 1,2 år mer arbeidserfaring i denne perioden enn deltakergruppen. En oversikt over utvalgets arbeidssøkererfaring i en 12 måneders bakgrunnsperiode, viser at sammenlikningsgruppen har vært registrert som arbeidsledig i 5,3 måneder i bakgrunnsperioden. Tilsvarende tall for deltakergruppen er 3,6 måneder.

I den økonometriske analysen presentert i kapittel 6, kontrollerer vi for disse og andre observerbare bakgrunnsvariable. Målet for undersøkelsen er å finne ut hvorvidt det er sammensetningen av gruppene eller effekten av tiltak som fører til at en større andel av tiltaksdeltakerne er i jobb seks måneder etter avsluttet tiltak, sammenliknet med de ledige. For å analysere avhengighetsforholdet mellom begivenheten jobb kontra ikke-jobb, benyttes logistisk regresjon som analyseverktøy. Siden koeffisientestimatene er noe vanskelig å tolke er det beregnet jobbsannsynligheter for gitte verdier av de forskjellige bakgrunnsvariablene.

Med utgangspunkt i en referanseperson (definert i note 1, tabell 6.2), finner vi at den generelle jobbsannsynligheten seks måneder etter å ha deltatt på tiltak er 43 prosent. Tilsvarende jobbsannsynlighet for ledige er 32 prosent, 11 prosentpoeng lavere. Differansen kan tolkes som den gjennomsnittlige effekten av arbeidsmarkedstiltak. Den kan imidlertid også skyldes uobserverbare forskjeller mellom de to gruppene som vi ikke har klart å fange opp i analysen. Resultatene er for øvrig i tråd med tilsvarende undersøkelser utarbeidet i

1997 og 1998. Her var differansene i jobbsannsynlighet mellom tiltaksdeltakere og ledige henholdsvis 11 og 15 prosentpoeng, i tiltaksdeltakernes favør.

Når det gjelder forskjeller i jobbsannsynligheten mellom deltakere på de forskjellige tiltakene og sammenlikningsgruppen, finner vi til dels store variasjoner på tvers av tiltakene. Det største tiltaket er AMO-kurs. 45 prosent av personene i tiltaksgruppen var registrert på dette tiltaket i april 1998. For deltakerne på AMO, med de karakteristika som ellers definerer referansepersonen, er differansen i jobbsannsynligheten sammenliknet med ledige på 13 prosentpoeng. Dette er en økning sett i forhold til tidligere års evalueringer.

Den nest største tiltaksgruppen når det gjelder antall deltakere, er praksisplasser med fadderordning. En fjerdedel av tiltaksgruppen har deltatt på et av disse. Estimaten her viser en positiv effekt av tiltaksdeltakelse. Resultatene er imidlertid ikke signifikante. Både i 1997 og 1998 fant vi at det å delta på et av tiltakene i denne tiltaksgruppen hadde en positiv signifikant effekt på jobbsannsynligheten. Dette kan tyde på at effekten av tiltaket er blitt noe redusert.

Den største positive effekten på jobbsannsynlighet av å gå på tiltak, finner vi hos deltakere på offentlige sysselsettingstiltak. Her er imidlertid antall deltakere blitt sterkt redusert, så resultatene bør tolkes med varsomhet.

For jobbklubber og vikarplasser er effektene av deltakelse signifikant positiv. Når det gjelder jobbklubber er imidlertid differansen i jobbsannsynlighet sammenliknet med ikke-deltakere gått noe ned, sammenliknet med tidligere år. Fra å ha ligget på rundt 15 prosentpoeng, er forskjellen i jobbsannsynlighet nå nede i 8 prosentpoeng.

Den siste gruppen av tiltak er lønnstilskudd. Personer på dette tiltaket har en jobbsannsynlighet på seks måneder etter tiltak på 61 prosent. Alle resultatene fra de evalueringene SSB har gjort, viser at å gå på dette tiltaket har hatt en stor positiv effekt på jobbsannsynligheten.

For å undersøke om det er særskilte grupper som har hatt mer effekt av å gå på tiltak enn andre, er det beregnet såkalte samspillsledd. Her viser estimatene at personer i aldersgruppen under 20 år har mindre gjennomsnittlig effekt av tiltak enn andre aldersgrupper. Det motsatte er tilfelle for personer over 60 år. Her bør det nevnes at vi kun benytter overgang til jobb som suksesskriterium. Siden overgang til utdanning er utelatt, kan effekten av tiltak for ungdom bli undervurdert. I tillegg finner vi at de personene med lengst ledighetserfaring har større effekt av tiltak, noe som også har vært resultatet av tidligere undersøkelser (Vassnes 1996, Moe 1997).

9.2. Effektevaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak, 30 måneder etter avsluttet tiltak

På samme måte som under analysen av utvalget fra 1998, har vi undersøkt om deltakelse på tiltak i april 1996 påvirker muligheten for å komme i jobb. Evalueringstidspunktet er imidlertid 30 måneder etter avsluttet tiltak, som vil si november 1998. I Lund, Landfald og Try (1997) ble det publisert resultater fra en effektevaluering av samme utvalg, men hvor evalueringstidspunktet var seks måneder etter avsluttet tiltak. For bedre å kunne vurdere langtidseffektene av ordinære tiltak, er det gjort en del sammenlikninger mellom de to analysene.

Sammensetningen av populasjonen, og da med tanke på forskjeller i de observerbare kjennetegnene mellom tiltaks- og sammenlikningsgruppen, følger til en viss grad samme mønster som for populasjonen benyttet i analysen ovenfor. For eksempel er personene på tiltak gjennomsnittlig 7,5 år yngre enn personene registrert som ledige. Den ulike aldersfordelingen påvirker øvrige demografiske kjennetegn: Det er større andel som er gift i sammenlikningsgruppen og de har lengre arbeidserfaring enn personene i tiltaksgruppen. Når det gjelder utdanningsnivået er dette noe høyere i tiltaksgruppen. Det er imidlertid en lav andel i begge gruppene som har universitet/høgskole som høyeste fullførte utdanning.

Den generelle effekten av å gå på tiltak er signifikant positiv 30 måneder etter avsluttet tiltak. Sammenlikner vi med tilsvarende estimer gjort seks måneder etter avsluttet tiltak, er imidlertid forskjellen i jobbsannsynlighet mellom tiltaks- og sammenlikningsgruppe i gjennomsnitt blitt redusert fra 12 til 9 prosentpoeng. En inndeling av tiltakene i seks hovedgrupper viser at deltakere på lønnstilskudd og vikarplasser har høyest jobbsannsynlighet på lang sikt, med henholdsvis 65 og 67 prosent. Lønnstilskudd er imidlertid det tiltaket hvor forskjellen mellom jobbsannsynligheten hos deltakere og sammenlikningsgruppe har blitt kraftigst redusert på lengre sikt.

En finere inndeling fører til at estimatene for tiltakene læringer i statlige etater, praksisplasser og fadderordning for flyktninger ikke er signifikante. Sammenlikner vi jobbsannsynlighetene for de andre deltakerne med en referanseperson som ikke deltar på tiltak, forsterkes inntrykket av at effekten av å gå på tiltak blir redusert over tid.

Under analysen av samspillsledd mellom samtlige bakgrunnsvariable og deltakelse på tiltak, fant vi en signifikant negativ effekt av å være kvinne på tiltak. Det vil si at jobbsannsynligheten for menn øker mer ved å være på tiltak, enn det som er tilfelle for kvinner. I tillegg viser resultatene at personer uten yrkeserfaring samt de som er bosatt i Akershus og Nord-Trøndelag har mindre effekt av å delta på tiltak enn andre grupper.

Referanser

- Arbeidsdirektoratet (1998): *Tiltaksboka. Retningslinjer og regler for arbeidsmarkedstiltak*, Oslo.
- Berg, H., K. B. Vindvad og A.W.S. Legernæs (1994): *Delvis sysselsatte arbeidssøkere*, Rapport 94:3, Arbeidsdirektoratet, Oslo.
- Ekeland (1995): *Bruk av EVENT ved evaluering av SKAP-tiltak, STEP arbeidsnotat 95:3*, Oslo.
- Eldring, L. og J. B. Grøgaard (1996): *Evaluering av næringslivets fadderordning og praksisplasstiltaket*, Rapport 96:194, Oslo: FAFO.
- Hardoy, I. (1994): *Lønnstilskuddsordningen i Norge. En evaluering*, Rapport 94:5, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.
- Hardoy, I., M. Røed, H. Torp og S. Try (1994): *Arbeidsmarkedstiltak - har de noen effekt ? Sosialøkonomen 1994*, 4.
- Hernæs, E. et al. (1991): *Opplæring gir bedre jobbmuligheter for arbeidsløse*, Søkelys på arbeidsmarkedet, 91:1, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.
- Kommunal- og arbeidsdepartementet (1996a): *Effekter av den aktive arbeidsmarkedspolitikken*, Arbeidsavdelingens arbeidsnotat 96:1.
- Kommunal- og arbeidsdepartementet (1996b): *St.prp. nr. 1, 1996-97*, Oslo.
- Landfald, Ø. og M. Bråthen (1998a): *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1997 - Dokumentasjon og analyse*, Rapporter 98/14, Statistisk sentralbyrå.
- Landfald, Ø. og M. Bråthen (1998b): *Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1996 - Overgang til jobb og utdanning*, Rapporter 98/20, Statistisk sentralbyrå.
- Lund, M., Ø. Landfald og S. Try (1997): *Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak - Dokumentasjon og analyse*, Rapporter 97/15, Statistisk sentralbyrå.
- Moe, A. (1997): *Fra ledighet til sysselsetting*, Søkelys på arbeidsmarkedet 14:43-54, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.
- Pedersen, P. og G. Møller (1998): *Nytten av å gå på sysselsettingstiltaket KAJA, SF 1/98, NORUT samfunnsforskning*.
- Pederesen, P.J. og N. Westergård-Nielsen (1993): *Unemployment: A review of the evidence from panel data, OECD Economic Studies, 93:20*, Paris: OECD.
- Raaum, O. og H. Torp (1993a): *AMO-kurs: Hvem søker, hvem får plass - og hvem får jobb etterpå?* Søkelys på arbeidsmarkedet, 93:2.
- Raaum, O. og H. Torp (1993b): *Evaluering av AMO-kurs: Sysselsettingseffekter og seleksjon til kurs*, Rapport 93:72, Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning, Oslo.
- Schøne, P. (1996): *Innvandrere på arbeidsmarkedet. Evaluering av arbeidsmarkedstiltak*, Rapport 96:15, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.
- St.meld. nr. 4 (1996-1997): *Langtidsprogrammet 1998-2001*, Finans- og tolldepartementet, 1997.
- Torp, H. (1993): *Evaluering av AMO-kurs: Industrikurs - kort og godt! Eller langt å foretrekke*, Rapport 93:9, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.
- Try, S. (1993): *Evaluering av arbeidsmarkedstiltak rettet mot unge ledige*, Rapport 93:7, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.

Vassnes, E. (1996): Evaluering av arbeidsmarkedstiltak – bruk av registerdata, Notater 96/17, Statistisk sentralbyrå.

Utne, H. og E. Vassnes (1995): Kopling av A/A- og LTO-register. Dokumentasjon av kvalitet og konsistens i begrep, Notater 95/2, Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg A

Tabell A1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak seks måneder senere. Suksess: jobb. Log estimater. Modellene 4-6

Variabler	Modell 4			Modell 5			Modell 6		
	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi
Konstantledd	-0,690	0,051	0,000	-0,691	0,051	0,000	-0,689	0,051	0,000
Under 20 år	-0,121	0,071	0,088	-0,116	0,071	0,100	-0,118	0,071	0,099
20-24 år	0,366	0,034	0,000	0,367	0,034	0,000	0,370	0,034	0,000
25-29 år	0,263	0,028	0,000	0,263	0,028	0,000	0,264	0,028	0,000
50-59 år	-0,487	0,035	0,000	-0,487	0,035	0,000	-0,487	0,035	0,000
60 år og mer	-1,692	0,056	0,000	-1,693	0,056	0,000	-1,694	0,057	0,000
Kvinne	0,073	0,027	0,007	0,072	0,027	0,007	0,073	0,027	0,006
Gift	0,273	0,035	0,000	0,274	0,035	0,000	0,273	0,035	0,000
Gift kvinne	-0,115	0,044	0,009	-0,115	0,044	0,008	-0,114	0,044	0,009
Ungdomsskole	-0,299	0,030	0,000	-0,298	0,030	0,000	-0,299	0,030	0,000
Videregående skole ti år	-0,210	0,026	0,000	-0,210	0,026	0,000	-0,210	0,026	0,000
Universitet/høgskole	0,113	0,035	0,001	0,113	0,035	0,001	0,113	0,035	0,001
Ingen eller uoppgitt utdanning	-0,299	0,045	0,000	-0,299	0,045	0,000	-0,300	0,045	0,000
Ikke-vestlig innvandrere	-0,063	0,037	0,091	-0,064	0,037	0,084	-0,066	0,037	0,079
Antall år yrkeserfaring	0,080	0,004	0,000	0,080	0,004	0,000	0,080	0,004	0,000
Antall måneder ledighetserfaring	-0,097	0,003	0,000	-0,097	0,003	0,000	-0,097	0,003	0,000
Antall måneder tiltakserfaring	0,005	0,005	0,301	0,005	0,005	0,303	0,005	0,005	0,328
Antall måneder delvis sysselsatt	0,056	0,005	0,000	0,056	0,005	0,000	0,055	0,005	0,000
Antall måneder attføringstiltak	-0,038	0,008	0,000	-0,038	0,008	0,000	-0,038	0,008	0,000
Har vært yrkeshemmet tidligere	-0,351	0,132	0,008	-0,348	0,132	0,009	-0,350	0,132	0,008
01.Teknisk, vitenskap. og human.	-0,179	0,067	0,007	-0,180	0,067	0,007	-0,179	0,067	0,007
02.Pleie og omsorg	0,111	0,054	0,038	0,112	0,054	0,037	0,112	0,054	0,037
03.Undervisning	0,089	0,046	0,054	0,090	0,046	0,053	0,089	0,046	0,055
04.Annen humanistisk	-0,191	0,057	0,001	-0,191	0,057	0,001	-0,190	0,057	0,001
05.Administrasjon	-0,088	0,079	0,263	-0,089	0,079	0,259	-0,089	0,079	0,257
06.Kontor	0,036	0,044	0,414	0,035	0,044	0,423	0,036	0,044	0,415
07.Handel	0,060	0,037	0,102	0,060	0,037	0,102	0,060	0,037	0,104
08.Primær	-0,052	0,061	0,391	-0,052	0,061	0,391	-0,051	0,061	0,397
09.Bygg og anlegg	0,166	0,047	0,000	0,167	0,047	0,000	0,166	0,047	0,000
11.Service	0,137	0,034	0,000	0,137	0,034	0,000	0,137	0,034	0,000
12.Transport	0,243	0,046	0,000	0,244	0,046	0,000	0,244	0,046	0,000
13.Uoppgitt/identifiserbar	-0,129	0,044	0,003	-0,130	0,044	0,003	-0,129	0,044	0,003
01.Østfold	-0,005	0,049	0,913	-0,005	0,049	0,922	-0,005	0,049	0,911
02.Akershus	0,250	0,048	0,000	0,251	0,048	0,000	0,250	0,048	0,000
04.Hedmark	0,003	0,054	0,950	0,002	0,054	0,971	0,004	0,054	0,942
05.Oppland	0,073	0,057	0,198	0,074	0,057	0,192	0,074	0,057	0,194
06.Buskerud	0,134	0,057	0,019	0,135	0,057	0,018	0,132	0,057	0,020
07.Vestfold	-0,068	0,055	0,214	-0,069	0,055	0,212	-0,069	0,055	0,209
08.Telemark	0,009	0,058	0,881	0,009	0,058	0,874	0,009	0,058	0,873
09.Aust-Agder	-0,015	0,072	0,837	-0,012	0,072	0,870	-0,016	0,072	0,830
10.Vest-Agder	0,068	0,063	0,278	0,070	0,063	0,268	0,067	0,063	0,287
11.Rogaland	0,189	0,047	0,000	0,190	0,047	0,000	0,188	0,047	0,000
12.Hordaland	-0,033	0,042	0,431	-0,032	0,042	0,437	-0,033	0,042	0,424
14.Sogn og Fjordane	0,286	0,088	0,001	0,286	0,088	0,001	0,285	0,088	0,001
15.Møre og Romsdal	0,043	0,056	0,443	0,044	0,056	0,437	0,046	0,056	0,418
16.Sør-Trøndelag	-0,176	0,048	0,000	-0,177	0,048	0,000	-0,176	0,048	0,000
17.Nord-Trøndelag	-0,078	0,061	0,196	-0,079	0,061	0,193	-0,078	0,061	0,200
18.Nordland	-0,108	0,050	0,029	-0,109	0,050	0,027	-0,109	0,050	0,027
19.Troms	-0,103	0,057	0,072	-0,105	0,057	0,068	-0,102	0,057	0,074
20.Finnmark	-0,133	0,062	0,033	-0,135	0,062	0,031	-0,132	0,062	0,034
1.Off. syss.tiltak	1,323	0,519	0,011	1,072	0,541	0,047			
2.Lønnstilskudd	1,220	0,084	0,000	1,125	0,097	0,000			
3.Praksispl. m/fadd.	0,093	0,071	0,193	-0,025	0,093	0,787			
4.AMO	0,570	0,098	0,000	0,532	0,100	0,000			
5.Jobbklubb	0,373	0,050	0,000	0,278	0,069	0,000			
6.Vikar plass	0,955	0,208	0,000	0,805	0,221	0,000			
Tiltakets varighet				0,026	0,013	0,045			
1.KAJA							1,090	0,727	0,134
2.Lærlinger i statlige etater							1,589	0,800	0,047
3.Lønnstilskudd, langtidsledige							1,341	0,139	0,000
4.Lønnstilskudd, flyktninger							1,238	0,179	0,000
5.Lønnstilskudd, eldre							1,600	0,496	0,001

Variabler	Modell 4			Modell 5			Modell 6		
	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi
6.Lønnskudd, under 25 år							1,112	0,179	0,000
7.Praksisplasser							-0,029	0,114	0,797
8.Fadderordning, ordinær							0,126	0,095	0,184
9.Fadderordning, flyktninger							0,394	0,232	0,090
10.AMO-tiltak							0,373	0,050	0,000
11.Jobbklubber							0,569	0,098	0,000
12.Vikarplasser, offentlig							1,085	0,282	0,000
13.Vikarplasser, privat							0,913	0,326	0,005
17.Lønnskudd, nykommere							0,702	0,289	0,015
20.Omsorgsvikariater							-0,438	1,244	0,725
21.Lønnskudd, ferdig attført							1,288	0,267	0,000
22. Prosjektleder, vikariat						
Log Likelihood	-30 201			-30 199			-30 196		
Antall personer i modellen	53 708			53 708			53 708		

Tabell A2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1998. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak seks måneder senere. Suksess: jobb. Log estimater. Modell 7

Variabler	Modell 7		
	Estimat	St.feil	P-verdi
Konstantledd	-0,761	0,047	0,000
Under 20 år	-0,031	0,077	0,692
20-24 år	0,382	0,034	0,000
25-29 år	0,261	0,028	0,000
50-59 år	-0,473	0,035	0,000
60 år og mer	-1,840	0,057	0,000
Kvinne	0,073	0,027	0,006
Gift	0,296	0,035	0,000
Gift kvinne	-0,125	0,043	0,004
Ungdomsskole	-0,301	0,030	0,000
Videregående skole ti år	-0,219	0,026	0,000
Universitet/høgskole	0,104	0,035	0,003
Ingen eller uoppgitt utdanning	-0,299	0,045	0,000
Ikke-vestlig innvandrere	-0,097	0,037	0,009
Ingen yrkeserfaring	-0,362	0,031	0,000
Minst fem års yrkeserfaring	0,328	0,024	0,000
Ingen ledighetserfaring	0,311	0,029	0,000
Minst seks måneders ledighetserfaring	-0,574	0,024	0,000
Antall måneder tiltakserfaring	0,013	0,005	0,010
Antall måneder delvis sysselsatt	0,063	0,005	0,000
Antall måneder attføringstiltak	-0,034	0,008	0,000
Har vært yrkeshemmet tidligere	-0,317	0,131	0,016
01. Teknisk, vitenskap. og human.	-0,182	0,066	0,006
02. Pleie og omsorg	0,101	0,054	0,059
03. Undervisning	0,080	0,046	0,085
04. Annen humanistisk	-0,190	0,056	0,001
05. Administrasjon	-0,048	0,078	0,540
06. Kontor	0,042	0,044	0,345
07. Handel	0,074	0,037	0,043
08. Primær	-0,046	0,061	0,446
09. Bygg og anlegg	0,149	0,047	0,001
11. Service	0,129	0,034	0,000
12. Transport	0,249	0,046	0,000
13. Uoppgitt/ufidentifiserbar	-0,099	0,044	0,024
01. Østfold	0,007	0,049	0,884
02. Akershus	0,266	0,048	0,000
04. Hedmark	0,028	0,054	0,609
05. Oppland	0,095	0,057	0,097
06. Buskerud	0,153	0,057	0,007
07. Vestfold	-0,050	0,055	0,365
08. Telemark	0,025	0,058	0,665

Variabler	Modell 7		
	Estimat	St.feil	P-verdi
09. Aust-Agder	0,026	0,072	0,722
10. Vest-Agder	0,097	0,063	0,122
11. Rogaland	0,194	0,047	0,000
12. Hordaland	-0,003	0,042	0,942
14. Sogn og Fjordane	0,343	0,088	0,000
15. Møre og Romsdal	0,085	0,056	0,130
16. Sør-Trøndelag	-0,162	0,048	0,001
17. Nord-Trøndelag	-0,027	0,063	0,669
18. Nordland	-0,078	0,049	0,115
19. Troms	-0,070	0,057	0,221
20. Finnmark	-0,089	0,062	0,152
Tiltak (additivt ledd)	0,432	0,043	0,000
Samspill tiltak og andre variabler			
Under 20 år	-0,576	0,144	0,000
60 år og mer	1,432	0,318	0,000
Minst seks måneders ledighetserfaring	0,383	0,077	0,000
Fylke 17 (Nord-Trøndelag)	-0,351	0,183	0,055
Log Likelihood	-30 380		
Antall personer i modellen	53 708		

Tabell A3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak 30 måneder senere. Suksess: jobb. Log estimater. Modell 8

Variabler	Modell 8		
	Estimat	St.feil	P-verdi
Konstantledd	-0,185	0,039	0,000
Under 20 år	0,056	0,053	0,288
20-24 år	0,494	0,025	0,000
25-29 år	0,311	0,021	0,000
50-59 år	-0,619	0,026	0,000
60 år og mer	-2,599	0,045	0,000
Kvinne	-0,076	0,020	0,000
Gift	0,305	0,026	0,000
Gift kvinne	-0,061	0,032	0,059
Ungdomsskole	-0,352	0,022	0,000
Videregående skole ti år	-0,223	0,019	0,000
Universitet/høgskole	0,090	0,027	0,001
Ingen eller uoppgitt utdanning	-0,302	0,034	0,000
Ikke-vestlig innvandrere	-0,002	0,029	0,950
Antall år yrkeserfaring	0,085	0,003	0,000
Antall måneder ledighetserfaring	-0,069	0,002	0,000
Antall måneder tiltakserfaring	-0,001	0,003	0,833
Antall måneder delvis sysselsatt	0,049	0,004	0,000
Antall måneder attføringstiltak	-0,098	0,009	0,000
Tidligere yrkeshemmet	-0,586	0,110	0,000
01. Teknisk, vitenskapelig og human.	0,052	0,045	0,245
02. Pleie og omsorg	-0,008	0,040	0,846
03. Undervisning	-0,033	0,035	0,352
04. Annen humanistisk	-0,181	0,042	0,000
05. Administrasjon	0,120	0,062	0,055
06. Kontor	0,113	0,032	0,001
07. Handel	0,064	0,027	0,020
08. Primær	-0,216	0,044	0,000
09. Bygg og anlegg	0,017	0,032	0,586
11. Service	0,021	0,026	0,415
12. Transport	0,114	0,035	0,001
13. Uoppgitt/uidentifiserbar	-0,152	0,030	0,000

Variabler	Modell 8		
	Estimat	St.feil	P-verdi
01. Østfold	0,146	0,037	0,000
02. Akershus	0,318	0,035	0,000
04. Hedmark	0,196	0,042	0,000
05. Oppland	0,150	0,042	0,000
06. Buskerud	0,306	0,040	0,000
07. Vestfold	0,196	0,039	0,000
08. Telemark	0,081	0,041	0,050
09. Aust-Agder	0,223	0,053	0,000
10. Vest-Agder	0,175	0,045	0,000
11. Rogaland	0,313	0,034	0,000
12. Hordaland	0,177	0,031	0,000
14. Sogn og Fjordane	0,144	0,066	0,029
15. Møre og Romsdal	0,094	0,042	0,024
16. Sør-Trøndelag	0,210	0,035	0,000
17. Nord-Trøndelag	0,206	0,045	0,000
18. Nordland	0,099	0,036	0,006
19. Troms	0,101	0,043	0,018
20. Finnmark	-0,042	0,048	0,389
Tiltaksdeltaker	0,394	0,024	0,000
Log Likelihood	-54 888		
Antall personer i modellen	88 956		

Tabell A4. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak 30 måneder senere. Suksess: jobb. Log estimater. Modellene 9-11

Variabler	Modell 9			Modell 10			Modell 11		
	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi
Konstantledd	-0,186	0,039	0,000	-0,186	0,039	0,000	-0,187	0,039	0,000
Under 20 år	0,103	0,054	0,055	0,107	0,054	0,047	0,096	0,054	0,076
20-24 år	0,501	0,025	0,000	0,501	0,025	0,000	0,500	0,025	0,000
25-29 år	0,310	0,021	0,000	0,310	0,021	0,000	0,310	0,021	0,000
50-59 år	-0,617	0,026	0,000	-0,617	0,026	0,000	-0,617	0,026	0,000
60 år og mer	-2,595	0,045	0,000	-2,596	0,045	0,000	-2,597	0,045	0,000
Kvinne	-0,069	0,020	0,001	-0,070	0,020	0,000	-0,068	0,020	0,001
Gift	0,305	0,026	0,000	0,305	0,026	0,000	0,305	0,026	0,000
Gift kvinne	-0,065	0,032	0,043	-0,065	0,032	0,044	-0,066	0,032	0,040
Ungdomsskole	-0,351	0,022	0,000	-0,350	0,022	0,000	-0,350	0,022	0,000
Videregående skole ti år	-0,222	0,019	0,000	-0,222	0,019	0,000	-0,222	0,019	0,000
Universitet/høgskole	0,086	0,027	0,002	0,086	0,027	0,001	0,086	0,027	0,002
Ingen eller uoppgitt utdanning	-0,306	0,034	0,000	-0,305	0,034	0,000	-0,303	0,035	0,000
Ikke-vestlig innvandrer	0,001	0,029	0,969	0,000	0,029	0,993	0,005	0,029	0,856
Antall år yrkeserfaring	0,085	0,003	0,000	0,085	0,003	0,000	0,085	0,003	0,000
Antall måneder ledighetserfaring	-0,068	0,002	0,000	-0,068	0,002	0,000	-0,069	0,002	0,000
Antall måneder tiltakserfaring	-0,002	0,003	0,515	-0,002	0,003	0,526	-0,002	0,003	0,538
Antall måneder delvis sysselsatt	0,048	0,004	0,000	0,048	0,004	0,000	0,048	0,004	0,000
Antall måneder attføringstiltak	-0,098	0,009	0,000	-0,098	0,009	0,000	-0,098	0,009	0,000
Har vært yrkeshemmet tidligere	-0,586	0,110	0,000	-0,585	0,110	0,000	-0,586	0,110	0,000
01. Teknisk, vitenskap. og human.	0,051	0,045	0,262	0,050	0,045	0,267	0,051	0,045	0,258
02. Pleie og omsorg	-0,015	0,040	0,711	-0,015	0,040	0,710	-0,013	0,040	0,741
03. Undervisning	-0,032	0,035	0,371	-0,032	0,035	0,360	-0,030	0,035	0,391
04. Annen humanistisk	-0,181	0,042	0,000	-0,181	0,042	0,000	-0,181	0,042	0,000
05. Administrasjon	0,120	0,062	0,053	0,120	0,062	0,054	0,120	0,062	0,054
06. Kontor	0,111	0,032	0,001	0,111	0,032	0,001	0,110	0,032	0,001
07. Handel	0,062	0,027	0,023	0,063	0,027	0,023	0,062	0,027	0,024
08. Primær	-0,218	0,044	0,000	-0,218	0,044	0,000	-0,220	0,044	0,000
09. Bygg og anlegg	0,018	0,032	0,558	0,019	0,032	0,550	0,018	0,032	0,558
11. Service	0,020	0,026	0,437	0,020	0,026	0,436	0,019	0,026	0,451
12. Transport	0,113	0,035	0,001	0,113	0,035	0,001	0,112	0,035	0,001
13. Uoppgitt/uidentifiserbar	-0,145	0,030	0,000	-0,145	0,030	0,000	-0,144	0,030	0,000

Variabler	Modell 9			Modell 10			Modell 11		
	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi
01. Østfold	0,144	0,037	0,000	0,144	0,037	0,000	0,145	0,037	0,000
02. Akershus	0,318	0,035	0,000	0,317	0,035	0,000	0,318	0,035	0,000
04. Hedmark	0,193	0,042	0,000	0,192	0,042	0,000	0,195	0,042	0,000
05. Oppland	0,149	0,042	0,000	0,151	0,042	0,000	0,150	0,042	0,000
06. Buskerud	0,307	0,040	0,000	0,307	0,040	0,000	0,307	0,040	0,000
07. Vestfold	0,199	0,040	0,000	0,199	0,040	0,000	0,200	0,040	0,000
08. Telemark	0,079	0,041	0,054	0,080	0,041	0,053	0,080	0,041	0,052
09. Aust-Agder	0,228	0,053	0,000	0,228	0,053	0,000	0,233	0,054	0,000
10. Vest-Agder	0,172	0,045	0,000	0,173	0,045	0,000	0,175	0,045	0,000
11. Rogaland	0,310	0,034	0,000	0,311	0,034	0,000	0,311	0,034	0,000
12. Hordaland	0,173	0,031	0,000	0,173	0,031	0,000	0,173	0,031	0,000
14. Sogn og Fjordane	0,140	0,066	0,033	0,142	0,066	0,032	0,142	0,066	0,032
15. Møre og Romsdal	0,092	0,042	0,028	0,092	0,042	0,028	0,093	0,042	0,026
16. Sør-Trøndelag	0,219	0,035	0,000	0,218	0,035	0,000	0,222	0,035	0,000
17. Nord-Trøndelag	0,208	0,045	0,000	0,208	0,045	0,000	0,209	0,045	0,000
18. Nordland	0,101	0,036	0,005	0,100	0,036	0,005	0,101	0,036	0,005
19. Troms	0,102	0,043	0,017	0,102	0,043	0,017	0,104	0,043	0,015
20. Finnmark	-0,042	0,048	0,381	-0,042	0,048	0,389	-0,039	0,048	0,424
1. Offentlige sysselsettingstiltak	0,261	0,071	0,000	0,131	0,095	0,168			
2. Lønnstilskudd	0,795	0,069	0,000	0,726	0,077	0,000			
3. Praksispl. m/fadd.	0,201	0,044	0,000	0,110	0,062	0,077			
4. AMO	0,389	0,038	0,000	0,314	0,053	0,000			
5. Jobbklubb	0,424	0,078	0,000	0,391	0,079	0,000			
6. Vikarplass	0,884	0,122	0,000	0,788	0,130	0,000			
Tiltakets varighet				0,017	0,008	0,037			
1. KAJA							0,264	0,072	0,000
2. Læringer i statlige etater							0,109	0,448	0,807
3. Lønnstilskudd, langtidsledige							0,814	0,103	0,000
4. Lønnstilskudd, flyktninger							0,725	0,176	0,000
5. Lønnstilskudd, eldre							1,538	0,484	0,002
6. Lønnstilskudd, under 25 år							0,781	0,137	0,000
7. Praksisplasser							0,061	0,067	0,362
8. Fadderordning, ordinær							0,319	0,059	0,000
9. Fadderordning, flyktninger							0,019	0,206	0,927
10. AMO							0,388	0,038	0,000
11. Jobbklubber							0,425	0,078	0,000
12. Vikarplasser, offentlig							0,815	0,139	0,000
13. Vikarplasser, privat							1,062	0,254	0,000
17. Lønnstilskudd, nykommere							0,718	0,186	0,000
20. Prosjektledervikariater							17,174	3796,51	0,996
Log Likelihood	-54 850			-54 848			-54 842		
Antall personer i modellen	88 956			88 956			88 956		

Tabell A5. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1996. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak 30 måneder senere. Suksess: jobb. Log estimater. Modell 12

Variabler	Modell 12		
	Estimat	St. feil	P-verdi
Konstantledd	-0,162	0,035	0,000
Under 20 år	0,119	0,053	0,026
20-24 år	0,485	0,025	0,000
25-29 år	0,290	0,021	0,000
50-59 år	-0,599	0,025	0,000
60 år og mer	-2,662	0,045	0,000
Kvinne	-0,041	0,021	0,047
Gift	0,323	0,026	0,000
Gift kvinne	-0,090	0,032	0,005
Ungdomsskole	-0,360	0,022	0,000
Videregående skole ti år	-0,236	0,018	0,000
Universitet/høgskole	0,083	0,027	0,002
Ingen/uoppgitt	-0,294	0,035	0,000
Ikke-vestlig innvandrere	-0,049	0,028	0,088
Ingen yrkeserfaring	-0,237	0,023	0,000
Minst fem års yrkeserfaring	0,354	0,018	0,000
Ingen ledighetserfaring	0,088	0,025	0,001
Minst seks måneders ledighetserfaring	-0,416	0,016	0,000
Antall måneders tiltakerfaring	0,001	0,003	0,732
Antall måneder delvis sysselsatt	0,056	0,004	0,000
Antall måneder attføringstiltak	-0,094	0,009	0,000
Har vært yrkeshemmet tidligere	-0,656	0,117	0,000
01. Teknisk, vitenskap. og human.	0,067	0,045	0,137
02. Pleie og omsorg	-0,005	0,040	0,899
03. Undervisning	-0,036	0,035	0,302
04. Annen humanistisk	-0,181	0,042	0,000
05. Administrasjon	0,156	0,062	0,012
06. Kontor	0,123	0,032	0,000
07. Handel	0,078	0,027	0,004
08. Primær	-0,213	0,044	0,000
09. Bygg og anlegg	0,012	0,031	0,712
11. Service	0,012	0,026	0,652
12. Transport	0,120	0,035	0,001
13. Uoppgitt/uidentifiserbar	-0,125	0,031	0,000
01. Østfold	0,145	0,037	0,000
02. Akershus	0,362	0,036	0,000
04. Hedmark	0,204	0,042	0,000
05. Oppland	0,157	0,042	0,000
06. Buskerud	0,328	0,040	0,000
07. Vestfold	0,208	0,039	0,000
08. Telemark	0,080	0,041	0,050
09. Aust-Agder	0,229	0,053	0,000
10. Vest-Agder	0,180	0,045	0,000
11. Rogaland	0,323	0,034	0,000
12. Hordaland	0,187	0,031	0,000
14. Sogn og Fjordane	0,173	0,066	0,009
15. Møre og Romsdal	0,109	0,042	0,009
16. Sør-Trøndelag	0,243	0,037	0,000
17. Nord-Trøndelag	0,251	0,047	0,000
18. Nordland	0,107	0,036	0,003
19. Troms	0,114	0,043	0,008
20. Finnmark	-0,016	0,048	0,741
Tiltak (additivt ledd)	0,523	0,041	0,000
Samspillstiltak og			
30-49 år	0,915	0,232	0,000
Kvinne	-0,184	0,048	0,000
Gift	0,197	0,057	0,001
Ingen yrkeserfaring	-0,143	0,051	0,005

Variabler	Modell 12		
	Estimat	St.feil	P-verdi
Har vært yrkeshemmet	0,837	0,386	0,030
Fylke 02 (Akershus)	-0,224	0,090	0,013
Fylke 16 (Sør-Trøndelag)	-0,168	0,088	0,057
Fylke 17 (Nord-Trøndelag)	-0,273	0,124	0,028
Log Likelihood	-55 133		
Antall personer i modellen	88 956		

Tidligere utgitt på emneområdet*Previously issued on the subject***Notater**

97/16 Evaluering av arbeidsmarkedstiltak – bruk av registerdata.

Rapporter (RAPP)

97/15 Lund, M., Landfald, Ø. og S. Try (1997):

Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak – Dokumentasjon og analyse.

98/14 Landfald, Ø. og M. Bråthen (1998): Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak – Dokumentasjon og analyse.

98/20 Landfald, Ø. og M. Bråthen (1998): Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1996 – Overgang til jobb og utdanning.

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter

Recent publications in the series Reports

Merverdiavgift på 23 prosent kommer i tillegg til prisene i denne oversikten hvis ikke annet er oppgitt

99/12	A.S. Bye og K. Mork: Resultatkontroll jordbruk 1999: Jordbruk og miljø, med vekt på gjennomføring av tiltak mot forurensninger. 1999. 75s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4683-0	99/23	T. Eika og K. Moum: Aktivitetsregulering eller stabil valutakurs: Om pengepolitik-kens rolle i den norske oljeøkonomien. 1999. 42s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4709-8
99/13	D. Juvkam: Historisk oversikt over kommune- og fylkesinndelingen. 1999. 90s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4684-9	99/24	T. Bye, J. Larsson og Ø. Døhl: Klimagasskvoter i kraftintensive næringer: Konsekvenser for utslipp av klimagasser, produksjon og sysselsetting. 1999. 34s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4719-5
99/14	J.-A. Jørgensen, B. Strøm og T. Åvitsland: Effektive satser for næringsstøtte 1996. 1999. 51s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4685-7	99/25	S. Todsén: Kvartalsvis nasjonalregnskap - dokumentasjon av beregningsopplegget. 1999. 81s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4720-9
99/15	J. Lyngstad og I. Øyangen: Sjung om studentens lykkelige dar: Studenters levekår 1998. 1999. 98s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4690-3	99/26	B. Bye, E. Holmøy og B. Strøm: Virkninger på samfunnsøkonomisk effektivitet av en flat skattereform: Betydningen av generelle likevektseffekter. 1999. 40s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4721-7
99/16	B. Aardal, H. Valen og I. Opheim: Valgundersøkelsen 1997: Dokumentasjonsrapport. 1999. 109s. 165 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4699-7	1999/27	H.K. Reppen og E. Rønning: Barnefamiliers tilsynsordninger, yrkesdeltakelse og bruk av kontantstøtte våren 1999: Kommentert tabellrapport. 1999. 132s. 165 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4726-8
99/17	A. Benedictow: Norsk eksport av metaller. 1999. 47s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4701-2	1999/28	A.K. Enge: Kvalitetsendring i byggearealstatistikken - årsaker og konsekvenser. 1999. 31s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4727-6
99/18	F. Gundersen: Produksjon av svalbardstatistikk: Begrensninger og muligheter. 1999. 34s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4702-0	1999/29	M.V. Dysterud, E. Engelién og P. Schøning: Tettstedsavgrensning og arealdekke innen tettsteder: Metode og resultater. 1999. 81s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4734-9
99/19	P. Rees, L. Østby, H. Durham og M. Kupiszewski: Internal Migration and Regional Population Dynamics in Europe: Norway Case Study. 1999. 60s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4703-9	1999/32	A. Bruvoll og K. Ibenholt: Framskrivning av avfallsmengder og miljøbelastninger knyttet til sluttbehandling av avfall. 1999. 34s. 125 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4740-3
99/20	B.K. Wold og J. Grave: Poverty Alleviation Policy in Angola, Pursuing Equity and Efficiency. 1999. 94s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4704-7	1999/33	J.-E. Lystad: Nordmenns ferievener 1998. 1999. 62s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4741-1
99/21	T.N. Evensen: Turismens betydning for norsk økonomi: Satellittregnskap for turisme 1988-1995. 1999. 64s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4707-1	1999/34	Ø. Andresen: Organisasjonsdeltakelse i Norge fra 1983 til 1997. 1999. 52s. ISBN 82-537-4743-8
99/22	A.C. Bøeng og R. Nesbakken: Energibruk til stasjonære og mobile formål per husholdning 1993, 1994 og 1995: Gjennomsnittstall basert på forbruksundersøkelsen. 1999. 59s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4710-1		